

POLITICI PUBLICE CE NECESITĂ RESURSE FINANCIARE DIN BUGETELE AFERENTE ANILOR 2021 și 2022

ROMÂNIA
JUDEȚUL HUNEDOARA
MUNICIPIUL BRAD

POLITICI PUBLICE CE NECESITĂ RESURSE FINANCIARE DIN BUGETELE AFERENTE ANILOR 2021 și 2022

Contract de servicii nr. 42758/12.11.2020:

**«SERVICII DE CONSULTANȚĂ PENTRU ELABORAREA DOCUMENTAȚIILOR ȘI PROCEDURILOR
STANDARD DE FUNDAMENTARE A DECIZIILOR ȘI PLANIFICARE STRATEGICĂ LA NIVELULUI
MUNICIPIULUI BRAD ÎN CADRUL PROIECTULUI “CONSOLIDAREA CAPACITĂȚII
ADMINISTRATIVE A UAT MUNICIPIUL BRAD”, COD PROIECT 136172, COD SIPOCA 798»**

Prezentul document a fost elaborat de S.C. SIGMA MOBILITY ENGINEERING S.R.L. cu scopul de a fi utilizat NUMAI de către beneficiarul MUNICIPIUL BRAD, conform principiilor de consultanță general acceptate și a condițiilor specificate în contract.

Copierea, extragerea, folosirea oricăror informații cuprinse în acest document (parțial sau în totalitate) de către părți terțe, în orice scop, este interzisă fără acordul scris al beneficiarului sau elaboratorului. Încălcarea acestei prevederi se pedepsește conform legislației aflată în vigoare.

Beneficiar: U.A.T. MUNICIPIUL BRAD

Str. Independenței, Nr. 2, Brad, Jud. Hunedoara, România

Tel.: 0254 612666

Fax: 0254 612669

E-mail: bradprim@yahoo.com

Elaborator: SIGMA MOBILITY ENGINEERING

Bulevardul Republicii, Nr. 117A, Pitești - 110195, jud. Argeș, România

Tel.: 0722 655 228

Fax: 0348 459 078

E-mail: sigma_mobility_engineering@yahoo.com

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!

CUPRINS

1. Introducere	7
2. Metodologia pentru elaborarea de politici în domeniile analizate la nivelul U.A.T. Municipiul Brad	9
3. Politica publică în domeniul educației	18
I. Date de identificare a propunerii de politică publică	19
II. Rezumat	19
SECȚIUNEA 1. Argumente pentru inițierea propunerii de politică publică	21
1.1. Context european, național și regional. Date statistice relevante	21
1.2. Context local. Date statistice relevante	28
1.3. Problema care necesită acțiunea factorilor decizionali	37
1.4. Grupuri afectate	38
1.5. Implicații asociate lipsei de acțiune în domeniu	38
SECȚIUNEA a 2-a. Scopul și obiectivele propunerii de politică publică	38
SECȚIUNEA a 3-a. Descrierea opțiunilor de soluționare a problemelor identificate	39
3.1. Scenariul 1: Scenariul de referință (statu-quo, varianta non-acțiune)	39
3.2. Scenariul 2: Realizarea de acțiuni minimale pentru întreținerea infrastructurii educaționale și sprijinirea derulării proiectelor în care se desfășoară activități extracurriculare	40
3.3. Scenariul 3: Realizarea de intervenții majore de reparații capitale/ reabilitare/ modernizare a infrastructurii educaționale și sprijinirea dezvoltării de activități extracurriculare	40
SECȚIUNEA a 4-a. Identificarea și evaluarea impactului	41
4.1. Scenariul 1: Scenariul de referință (statu-quo, varianta non-acțiune)	41
4.2. Scenariul 2: Realizarea de acțiuni minimale pentru întreținerea infrastructurii educaționale și sprijinirea derulării proiectelor în care se desfășoară activități extracurriculare	42
4.3. Scenariul 3: Realizarea de intervenții majore de reparații capitale/ reabilitare/ modernizare a infrastructurii educaționale și sprijinirea dezvoltării de activități extracurriculare	43
SECȚIUNEA a 5-a. Selectarea opțiunii	44
SECȚIUNEA a 6-a. Procesul de consultare publică	45

SECȚIUNEA a 7-a. Măsurile post-adopție	46
4. Politica publică în domeniul sănătății	47
I. Date de identificare a propunerii de politică publică	48
II. Rezumat	48
SECȚIUNEA 1. Argumente pentru inițierea propunerii de politică publică	50
1.1. Context european, național și regional. Date statistice relevante	50
1.2. Context local. Date statistice relevante	56
1.3. Problema care necesită acțiunea factorilor decizionali	62
1.4. Grupuri afectate	62
1.5. Implicații asociate lipsei de acțiune în domeniu	62
SECȚIUNEA a 2-a. Scopul și obiectivele propunerii de politică publică	63
SECȚIUNEA a 3-a. Descrierea opțiunilor de soluționare a problemelor identificate	63
3.1. Scenariul 1: Scenariul de referință (statu-quo, varianta non-acțiune)	64
3.2. Scenariul 2: Realizarea de acțiuni minime pentru întreținerea infrastructurii educaționale și sprijinirea derulării proiectelor în care se desfășoară activități extracurriculare	64
3.3. Scenariul 3: Realizarea de intervenții majore de reparații capitale/ reabilitare/ modernizare a infrastructurii educaționale și sprijinirea dezvoltării de activități extracurriculare	64
SECȚIUNEA a 4-a. Identificarea și evaluarea impactului	65
4.1. Scenariul 1: Scenariul de referință (statu-quo, varianta non-acțiune)	64
4.2. Scenariul 2: Realizarea de acțiuni minime pentru întreținerea infrastructurii educaționale și sprijinirea derulării proiectelor în care se desfășoară activități extracurriculare	66
4.3. Scenariul 3: Realizarea de intervenții majore de reparații capitale/ reabilitare/ modernizare a infrastructurii educaționale și sprijinirea dezvoltării de activități extracurriculare	67
SECȚIUNEA a 5-a. Selectarea opțiunii	68
SECȚIUNEA a 6-a. Procesul de consultare publică	69
SECȚIUNEA a 7-a. Măsurile post-adopție	70
5. Politica publică în domeniul asistenței sociale	71
I. Date de identificare a propunerii de politică publică	72
II. Rezumat	72
SECȚIUNEA 1. Argumente pentru inițierea propunerii de politică publică	74
1.1. Context european, național și regional. Date statistice relevante	74
1.2. Context local. Date statistice relevante	77
1.3. Problema care necesită acțiunea factorilor decizionali	83
1.4. Grupuri afectate	83
1.5. Implicații asociate lipsei de acțiune în domeniu	83

SECȚIUNEA a 2-a. Scopul și obiectivele propunerii de politică publică	83
SECȚIUNEA a 3-a. Descrierea opțiunilor de soluționare a problemelor identificate	84
3.1. Scenariul 1: Scenariul de referință (statu-quo, varianta non-acțiune)	84
3.2. Scenariul 2: Realizarea de acțiuni minimale pentru întreținerea infrastructurii educaționale și sprijinirea derulării proiectelor în care se desfășoară activități extracurriculare	85
3.3. Scenariul 3: Realizarea de intervenții majore de reparații capitale/ reabilitare/ modernizare a infrastructurii educaționale și sprijinirea dezvoltării de activități extracurriculare	85
SECȚIUNEA a 4-a. Identificarea și evaluarea impactului	86
4.1. Scenariul 1: Scenariul de referință (statu-quo, varianta non-acțiune)	86
4.2. Scenariul 2: Realizarea de acțiuni minimale pentru întreținerea infrastructurii educaționale și sprijinirea derulării proiectelor în care se desfășoară activități extracurriculare	87
4.3. Scenariul 3: Realizarea de intervenții majore de reparații capitale/ reabilitare/ modernizare a infrastructurii educaționale și sprijinirea dezvoltării de activități extracurriculare	88
SECȚIUNEA a 5-a. Selectarea opțiunii	89
SECȚIUNEA a 6-a. Procesul de consultare publică	90
SECȚIUNEA a 7-a. Măsurile post-adopție	91
6. Politica publică în domeniul infrastructurii (mediu și transport)	92
I. Date de identificare a propunerii de politică publică	93
II. Rezumat	93
SECȚIUNEA 1. Argumente pentru inițierea propunerii de politică publică	95
1.1. Context european, național și regional. Date statistice relevante	95
1.2. Context local. Date statistice relevante	101
1.3. Problema care necesită acțiunea factorilor decizionali	104
1.4. Grupuri afectate	104
1.5. Implicații asociate lipsei de acțiune în domeniu	104
SECȚIUNEA a 2-a. Scopul și obiectivele propunerii de politică publică	105
SECȚIUNEA a 3-a. Descrierea opțiunilor de soluționare a problemelor identificate	105
3.1. Scenariul 1: Scenariul de referință (statu-quo, varianta non-acțiune)	106
3.2. Scenariul 2: Realizarea de acțiuni minimale pentru întreținerea infrastructurii educaționale și sprijinirea derulării proiectelor în care se desfășoară activități extracurriculare	106
3.3. Scenariul 3: Realizarea de intervenții majore de reparații capitale/ reabilitare/ modernizare a infrastructurii educaționale și sprijinirea dezvoltării de activități extracurriculare	106
SECȚIUNEA a 4-a. Identificarea și evaluarea impactului	107
4.1. Scenariul 1: Scenariul de referință (statu-quo, varianta non-acțiune)	107

4.2. Scenariul 2: Realizarea de acțiuni minime pentru întreținerea infrastructurii educaționale și sprijinirea derulării proiectelor în care se desfășoară activități extracurriculare	108
4.3. Scenariul 3: Realizarea de intervenții majore de reparații capitale/ reabilitare/ modernizare a infrastructurii educaționale și sprijinirea dezvoltării de activități extracurriculare	109
SECȚIUNEA a 5-a. Selectarea opțiunii	110
SECȚIUNEA a 6-a. Procesul de consultare publică	112
SECȚIUNEA a 7-a. Măsurile post-adoptare	113

1. INTRODUCERE

Propunerea de politică publică este un document destinat rezolvării unor probleme specifice pentru care există mai multe variante posibile de rezolvare.

Potrivit Ghidului pentru planificarea și fundamentarea procesului decizional din administrația publică locală, documentele de politică publică sunt instrumente decizionale ale autorităților administrației publice, create special pentru asigurarea calității procesului decizional în procesul politicilor publice. Acestea concretizează politicile, explicitează și fac transparente direcții strategice de dezvoltare a serviciilor publice sau seturi de măsuri care reprezintă interesul public.

Elaborarea *Politicilor publice ce necesită resurse financiare din bugetele aferente anilor 2021 și 2022* se realizează în cadrul proiectului CONSOLIDAREA CAPACITĂȚII ADMINISTRATIVE A UAT MUNICIPIUL BRAD, Cod proiect 136172/ Cod SIPOCA 798 cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014 - 2020 (POCA), Obiectivul Specific 2.1. Introducerea de sisteme și standarde comune în administrația publică locală ce optimizează procesele orientate către beneficiari în concordanță cu Strategia pentru Consolidarea Administrației Publice. Proiectul are drept obiectiv general: *Fundamentarea deciziilor, planificare strategică și măsuri de simplificare pentru cetățeni la nivelul administrației publice locale din Municipiul Brad*, iar ca obiective specifice:

- Realizarea de proceduri standard pentru fundamentarea deciziilor și elaborarea documentațiilor de planificare strategică: Strategia integrată de dezvoltare urbană a Municipiului Brad 2021-2027, Planul de Mobilitate Urbană Durabilă al Municipiului Brad pentru perioada 2021-2027, Planul Strategic Instituțional 2021-2022, Criterii de prioritizare a investițiilor în sectoarele educație, sănătate, asistență socială, infrastructură (mediu și transport) pentru realizarea bugetului aferent anilor 2021 și 2022, ***Politici publice ce necesită resurse financiare din bugetele aferente anilor 2021 și 2022;***

- Implementarea unor măsuri de simplificare pentru cetățeni, în legatură cu Planul integrat pentru simplificarea procedurilor administrative aplicabile cetățenilor prin implementarea și utilizarea GIS în administrația publică;
- Dezvoltarea cunoștințelor și abilităților personalului din cadrul Municipiului Brad, în vederea sprijinirii măsurilor vizate de proiect.

Prin implementarea celor trei obiective specifice se va obține cadrul de dezvoltare urbană durabilă pentru intervalul 2021-2027.

În cadrul Strategiei pentru consolidarea capacității administrației publice (SCAP 2014-2020), una dintre direcțiile de acțiune ale Obiectivului general II: Implementarea unui management performant în administrația publică, Obiectivul specific II.1 din SCAP 2014-2020 vizează creșterea coerenței, eficienței, predictibilității și transparenței procesului decizional la nivelul administrației publice locale, pentru a răspunde în mod fundamentat și coerent nevoilor comunităților locale, prin introducerea abordării de politici publice în procesul decizional de la nivelul autorităților publice locale, în special prin introducerea / extinderea utilizării de instrumente de fundamentare și planificare a deciziilor (hotărâri ale autorităților deliberative, dispoziții ale autorităților executive, programe, proiecte, strategii etc.) la nivel local: analize de impact, analize cost-beneficiu, evaluarea implicațiilor financiare ale deciziilor, planificare strategică etc. Astfel se asigură premisele pentru îmbunătățirea procesului de planificare, fundamentare, elaborare, aplicare, monitorizare și evaluare a reglementărilor de la nivelul administrației publice locale. De asemenea, o altă direcție de acțiune din cadrul SCAP 2014-2020 se referă la îmbunătățirea corelării componentei bugetare cu componenta strategică în cadrul procesului decizional la nivel local și dezvoltarea sistemului de planificare bugetară multianual.

Propunerile de politici publice ce necesită resurse financiare din bugetele aferente anilor 2021 și 2022 în domeniile educație, sănătate, asistență socială și infrastructură (mediu și transport) la nivelul Municipiului Brad, stau la baza programelor bugetare dezvoltate în Planul Strategic Instituțional al Municipiului Brad aferent anilor 2021-2022, document de tranziție către Strategia Integrată de Dezvoltare Urbană a Municipiului Brad 2021-2027. Unul dintre obiectivele principale asociate etapelor de întocmire și punere în practică a Planului Strategic Instituțional constă în trecerea de la actualul sistem de management de administrare a resurselor către un management orientat spre rezultate. Totodată, servește drept instrument de comunicare intra-instituțională, dar și în relația autorității publice locale cu factorii interesați: cetățenii, mediul asociativ și de afaceri, administrația publică centrală.

2. METODOLOGIA PENTRU ELABORAREA DE POLITICI ÎN DOMENIILE ANALIZATE LA NIVELUL U.A.T. MUNICIPIUL BRAD

Politica publică reprezintă un ansamblu de măsuri luate de către o autoritate legală și responsabilă care vizează îmbunătățirea condițiilor de viață ale cetățenilor sau conceperea unor măsuri de stimulare a creșterii economice. Deseori poate lua forma reglementărilor sau stimulentele care determină mediul social și economic.

Conceptul de politici publice are o istorie de peste un deceniu în actele normative din România. A fost introdus prin H.G. nr. 775/2005 pentru aprobarea Regulamentului privind formularea, monitorizarea și evaluarea politicilor publice în administrația publică centrală, cu modificările și completările ulterioare. În acest act normativ politicile publice sunt definite ca ”totalitatea activităților desfășurate de administrația publică centrală de specialitate în scopul soluționării problemelor de politici publice identificate”, probleme de politici publice putând fi ”o situație socială, economică sau ecologică care necesită intervenția administrației publice centrale de specialitate, în măsură să identifice și să asigure cadrul juridic necesar implementării unei anumite soluții”.

În literatura de specialitate au fost studiate mai multe înțelesuri ale noțiunii de politică publică. În literatura de specialitate privind politicile publice¹ se prezintă o sinteză a definițiilor date acestora:

- Politicile ca etichete ale unor domenii de activitate - utilizarea cel mai frecvent întâlnită apare în contextul afirmațiilor de natură generală privind politicile economice, politicile sociale sau de politică externă ale unui guvern. În acest caz, politicile descriu mai curând domeniile activității și implicării guvernamentale.

¹ Cătălin Baba, *Politici Publice - Suport de curs, Facultatea de Științe Politice, Administrative și ale Comunicării, Universitatea Babeș-Bolyai, Cluj-Napoca (traducere din Understanding Public Policy, Thomas R. Dye, 14th edition, 2013).*

- Politicile ca expresie a scopului sau a stării de fapt dorite - într-un document al unui partid politic sau în cel al unui guvern, termenul “politică” este folosit pentru a indica scopul general (sau finalitatea) unei activități guvernamentale în general sau într-un anumit domeniu; de asemenea, acesta este folosit pentru a descrie starea de fapt care va fi atinsă odată cu realizarea scopului propus.
- Politicile ca propuneri specifice - termenul este folosit pentru a descrie unele acțiuni specifice pe care organizațiile politice (grupuri de interese, partide, guvernul însuși) ar dori să le vadă realizate. Astfel de propuneri pot fi ad-hoc, pot fi în mod necesar legate de alte propuneri sau pot constitui mijloacele pentru obținerea unor scopuri mai generale ale acestor organizații. Spunem, de exemplu, că primăria are o politică de susținere a școlilor, sau că guvernul are o politică clară de susținere a întreprinderilor mici și mijlocii etc.
- Politicile ca decizii ale guvernului - de cele mai multe ori, cercetătorii se apleacă asupra analizei unor situații specifice; sunt celebre analize precum cea a lui Alison din 1971 privind criza cubaneză din anul 1962.
- Politicile ca autorizare oficială - utilizat atunci când se spune că guvernul are o politică în ce privește o anumită problemă, de multe ori susținerea se face în sensul că există legi votate în parlament sau o hotărâre a guvernului care îngăduie sau solicită derularea unei activități sau, de asemenea, se poate spune că atunci când o anumită legislație în domeniu a intrat în vigoare, politica a fost deja implementată.
- Politicile ca programe - mai puțin familiar, se spune totuși uneori că avem politica unei organizații guvernamentale atunci când aceasta are sau aplică un anumit program. Un program implică existența, într-o sferă de activitate guvernamentală definită și relativ specifică, a unui pachet de măsuri care cuprind: reglementări, organizare și resurse. Astfel, putem vorbi despre un program privind bursele studentești sau recalificarea personalului disponibilizat dintr-un domeniu etc.. Programele sunt privite de regulă ca mijloace prin care guvernele încearcă să atingă niște scopuri mai generale.
- Politicile ca produse - în acest caz politicile sunt văzute ca ceea ce guvernul oferă, spre deosebire de ceea ce a promis sau a autorizat prin intermediul legislației: livrarea de bunuri sau servicii, aplicarea regulilor sau colectarea de taxe și impozite. Forma acestor produse diferă de la un domeniu la altul, iar câteodată este dificil de hotărât care este produsul final al unei politici guvernamentale într-un anumit domeniu. În cazul serviciilor de sănătate, de exemplu, mai multe fonduri, un număr mare de personal pregătit sau creșterea numărului de paturi sunt condiții necesare, dar nu suficiente, pentru

îmbunătățirea serviciilor medicale; acestea reprezintă însă altceva decât produsul dorit (creșterea stării de sănătate a populației), fiind căi sau mijloace pentru a-l obține.

- Politicile ca rezultate - un alt mod de a privi politicile este punctul de vedere al rezultatelor acestora, adică ceea ce este practic obținut. Abordarea politicilor din perspectiva rezultatelor acestora ajută la evaluarea măsurii în care scopul declarat al acelei politici este reflectat în ceea ce se obține efectiv în urma implementării politicii.
- Politicile ca teorii sau modele - toate politicile implică anumite presupoziii cu privire la ceea ce poate un guvern să facă și care sunt consecințele acțiunilor sale. Aceste presupoziii sunt rareori explicite, dar, cu toate acestea, politicile implică o teorie (sau un model) privind relația cauză-efect între fenomenele și procesele implicate, ori corelațiile semnificative dintre ele. Una dintre sarcinile analistului politicilor este să detecteze teoriile sau modelele care sunt implicite în politici și să le examineze în ceea ce privește consistența internă sau validitatea presupozitiilor lor.
- Politicile ca procese - politicile implică un proces care se întinde pe o perioadă lungă de timp. O politică apare atunci ca exprimând întreaga mișcare de schimbare într-un anumit domeniu.

O altă analiză a înțelesului conceptului de politică publică este prezentată în Manualul de politici publice², elaborat în cadrul proiectului “Politici publice locale - un element fundamental pentru creșterea calității procesului decizional la nivelul administrației publice locale”, cod SMIS 111612:

- Politicile publice ca denumiri ale unor domenii de activitate - politici economice, sociale ale unui Guvern.
- Politicile ca expresie a scopului general sau a stării de fapt dorite - într-un document politic (al unui partid, Guvern), politica este accepțiunea respectivei entități asupra scopului (finalității) acțiunilor sale.
- Politicile ca propuneri specifice - de exemplu, politica unui Guvern de a susține și promova sectorul întreprinderilor mici și mijlocii.
- Politicile ca decizii ale Guvernului - de exemplu, politica Guvernului în domeniul privatizării sectorului energetic.

² Adrian Moraru, Florin Bondar, Violeta Alexandru, *Manual de politici publice, ediția a II-a*, București 2019.

- Politicile ca autorizare oficială - tendința este aceea de a considera o politică drept implementată atunci când legile aferente sunt adoptate.
- Politicile ca programe - deseori, programele guvernamentale într-un anumit domeniu sunt asociate cu politicile guvernului în domeniul respectiv.
- Politicile ca produse - percepția asupra a ceea ce oferă Guvernul (de exemplu, servicii), în comparație cu ceea ce a promis și/sau autorizat prin procesul de legiferare.
- Politicile ca rezultate - reducerea unei politici publice la rezultatele pe care acestea le produc are avantajul de a permite o evaluare a modului în care se reflecta scopul propus în rezultatele obținute.
- Politicile ca teorii sau modele - toate politicile au la bază presupuziții cu privire la relațiile de tip cauză-efect sau corelațiile considerate ca fiind semnificative dintre anumite fenomene (sociale, politice, economice etc.), iar modul în care aceste presupuziții sunt transpuse în politici ține de anumite modele teoretice cunoscute.
- Politicile ca procese - această asociere implică perspectiva temporală a unei politici, care urmărește schimbarea unui anumit sector / fenomen etc. într-un interval de timp (de regulă, anticipat).

În cadrul Ghidului pentru planificarea și fundamentarea procesului decizional din administrația publică locală este dată definiția potrivit căreia **politicile publice** reprezintă *programe coordonate de acțiuni întreprinse de autoritățile centrale și locale cu scopul de a rezolva probleme intrate pe agenda guvernamentală și publică*. Acestea vizează rezolvarea cauzelor problemelor și presupun decizii referitoare la modul în care sunt alocate resursele financiare, umane, materiale, informaționale, de timp pentru furnizarea de servicii publice de calitate, în condiții de eficiență, eficacitate și economicitate de către autoritățile administrației publice centrale și locale.

Sintetizând cele de mai sus, noțiunea de "politică publică" prezintă cel puțin următoarele caracteristici:

- reprezintă un set de decizii de corelare a acțiunilor planificate cu obiectivele propuse;
- sunt adoptate de autorități sau instituții publice cu competență în această direcție;
- mobilizează resurse pentru a genera anumite rezultate sau schimbări în societate; presupun alocarea de resurse financiare, materiale și de personal pentru susținerea acțiunilor planificate;

- urmăresc o finalitate sau un obiectiv, care este orientat către satisfacerea anumitor interese și este purtătorul anumitor valori;
- se înscriu într-un context general de acțiune, integrând măsuri care țin de activitatea curentă a unei instituții.

La nivel național primele reglementări privind dezvoltarea politicilor publice au fost introduse prin Hotărârea de Guvern nr. 775/2005 pentru aprobarea Regulamentului privind procedurile de elaborare, monitorizare și evaluare a politicilor publice la nivel central. Ulterior au fost aduse completări prin:

- Hotărârea de Guvern nr. 870/2006 privind aprobarea Strategiei pentru îmbunătățire a sistemului de elaborare, coordonare și planificare a politicilor publice la nivelul administrației publice centrale;
- Hotărârea de Guvern nr. 561/2009 pentru aprobarea Regulamentului privind procedurile, la nivelul Guvernului, pentru elaborarea, avizarea și prezentarea proiectelor de documente de politici publice, a proiectelor de acte normative, precum și a altor documente, în vederea adoptării/aprobării;
- Proiectul "Consolidarea Cadrului de Evaluare Preliminară a Impactului în România", derulat de Direcția Coordonare Politici și Programe din cadrul Cămarilor Prim Ministrului din România în perioada februarie 2014 - octombrie 2015;
- Instrucțiuni de completare a propunerii de politică publică aprobate prin Decizia Prim-ministrului nr. 297/2016.

Inițial, reglementările privind elaborarea propunerilor de politică publică au fost elaborate și adoptate pentru administrația publică centrală. Începând cu anul 2016, prin Strategia pentru consolidarea capacității administrației publice, este încurajată dezvoltarea propunerilor de politică publică și în cadrul administrației publice locale. În acest sens, au fost prevăzute alocări financiare și fonduri externe nerambursabile inclusiv pentru elaborarea politicilor publice la nivel local.

Conform Constituției României, art. 120, "*Administrația publică din unitățile administrativ-teritoriale se întemeiază pe principiile descentralizării, autonomiei locale și deconcentrării serviciilor publice*". Concretizarea politicilor publice este realizată prin documente de politici publice, caracterizate de grade de generalitate, complexitate și niveluri de aplicare diferite. În administrația publică din România se utilizează următoarele documente de politici publice: **strategia, planul de acțiune, propunerea de politică publică și programul**.

Principiile fundamentale ale unui proces de planificare elaborate și aplicate la nivel internațional³ vizează:

- **Necesitatea:** Acest principiu impune ca înainte de punerea în aplicare a unei politici publice noi, autoritățile să evalueze dacă este necesară sau nu introducerea unor reglementări în acest sens. Acest lucru implică, de exemplu, compararea eficienței și legitimității relative a mai multor instrumente de acțiune publică (reglementări, dar și furnizarea de informații pentru utilizatori, stimulente financiare și contracte între autoritățile publice și partenerii economici și sociali), ținând seama de obiectivele pe care doresc să le îndeplinească.
- **Proportionalitatea:** Orice decizie de politici publice trebuie să atingă un echilibru între avantajele pe care le oferă și constrângerile pe care le impune. Diferitele instrumente de reglementare (legislația primară și secundară, directivele cadru, co-reglementarea etc.) permit autorităților publice să acționeze în diferite moduri, în funcție de obiectivele pe care doresc să le îndeplinească. Responsabilitatea administrației publice, atunci când selectează dintre instrumentele de reglementare pe care le are la dispoziție, este de a le identifica pe cele care corespund cel mai bine obiectivelor pe care dorește să le îndeplinească.
- **Transparența:** Pentru a îmbunătăți calitatea procesului decizional și a reglementărilor în special, sporind capacitatea de identificare a efectelor neprevăzute și luând în considerare punctele de vedere ale părților direct vizate, elaborarea reglementărilor nu trebuie să reprezinte un proces derulat în interiorul granițelor înguste ale organismelor administrației publice. Participarea și consultarea tuturor părților interesate sau implicate înainte de faza de elaborare reprezintă prima cerință a principiului transparenței. Această participare, prin natura sa, trebuie să răspundă criteriului transparenței. Trebuie organizată astfel încât să faciliteze accesul amplu și echitabil la consultări, ale căror elemente constitutive trebuie făcute publice.
- **Responsabilitatea:** Autoritățile responsabile de deciziile de politici publice trebuie să analizeze problema aplicabilității acestora. Toate părțile implicate trebuie să fie capabile să identifice în mod clar autoritățile de la care provin politicile și normele de aplicare a acestora. Atunci când este cazul, trebuie să fie capabile să le informeze despre dificultățile legate de punerea în aplicare a politicilor sau reglementărilor, astfel încât acestea să poată fi modificate.

³ Mandelkern Group on Better Regulation, Final Report, 2001.

- **Accesibilitatea:** Reglementările consecvente și ușor de înțeles, accesibile tuturor celor cărora li se adresează sunt esențiale dacă se dorește un proces corect de punere în aplicare. Accesibilitatea trebuie luată în considerare pentru fiecare reglementare, dar și ca principiu general, astfel încât utilizatorii să beneficieze de un set consecvent de reglementări. Principiul accesibilității poate impune un efort de comunicare special din partea autorităților publice implicate, orientat, de exemplu, către acele persoane care, din cauza situației lor, nu își pot afirma și reprezenta cu ușurință drepturile.
- **Simplitatea:** Scopul trebuie să fie elaborarea unei decizii de politici publice ușor de înțeles și aplicat, întrucât aceasta reprezintă o condiție esențială dacă se dorește ca cetățenii să își folosească eficient drepturile care le-au fost acordate - reglementările, în special, trebuie să aibă nivelul de detaliere necesar și să fie cât mai simple. Simplitatea în reglementare reprezintă, de asemenea, o sursă majoră de economii atât pentru întreprinderi, cât și pentru agențiile intermediare vizate, și chiar și pentru autoritățile publice. Principiul simplității presupune eforturi active pentru combaterea detalierei excesive chiar de la începutul procesului de elaborare a reglementărilor, dar și atunci când sunt revizuite textele existente.
- **Integritatea:** Conduita etică în cadrul administrației publice susține buna guvernare. În sectorul public sunt necesare combaterea corupției, reglementarea conflictelor de interese, instituirea unui sistem de recompensare pe baza meritelor.

Concret, ciclul politicilor publice reprezintă în fapt un proces logic deductiv, unde actorul decizional urmărește un parcurs etapizat pentru a găsi soluția la o problemă reală din societate. La nivel local, ciclul politicilor publice corespunde derulării unor activități la nivelul administrației locale care pot avea ca rezultat dezvoltarea unor politici publice sau furnizarea unor servicii publice specifice. Procesul de realizare a unei politici publice⁴ este structurat în mai multe etape derulate între identificarea problemei și evaluarea impactului (figura 2.1). Deosebirea semnificativă față de politicile elaborate la nivel central este dată de faptul că la nivel local, modul de concepere, furnizare și comunicare a rezultatelor prestării unor servicii publice specifice sunt mai vizibile și cu potențial mai mare de afectare a cetățenilor decât ar putea avea dezvoltarea unor programe de politici publice de anvergură sau nivelul de detaliere solicitat în cazul celor dezvoltate la nivel național.

⁴ *Manual de lucru pentru participanții la sesiunea de instruire cu privire la politici publice, elaborat în cadrul proiectului "Servicii medicale îmbunătățite calitativ printr-o nouă politică publică privind valorile profesiilor de asistent medical și moașă - POLMED" finanțat prin POCA 2014-2020.*

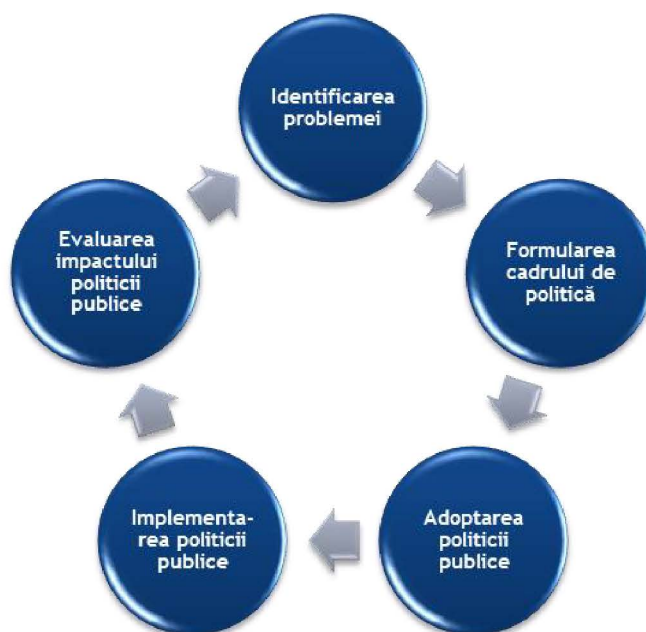

Figura 2.1. Ciclul politicii publice.

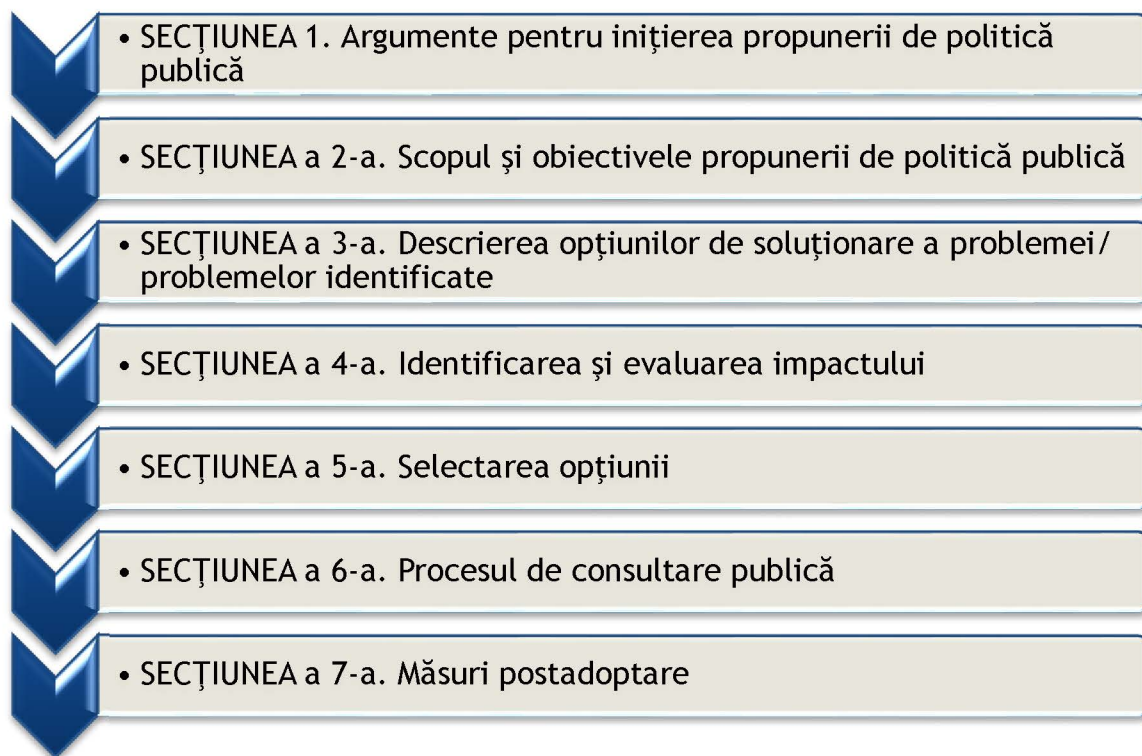
În tabelul de mai jos sunt prezentate principalele caracteristici ale procesului politicilor publice, în funcție de nivelul administrativ la care acesta este derulat (administrația publică centrală, respectiv administrația publică locală)⁵.

Tabelul 2.1. Caracteristicile politicilor publice în funcție de nivelul de aplicare.

Etapa Nivel de aplicare	Identificarea problemei	Luarea deciziei / Adoptarea politicii publice	Implementarea politicii publice	Evaluarea impactului politicii publice
Administrația publică centrală	Documente de politici publice, strategii, propuneri de legi etc.	Proces de consultare, decizie politică, fundamentare necesară	Instrumente administrative specifice, acte normative, proceduri, campanii de informare etc.	Sistem de standarde, rapoarte de monitorizare și evaluare etc.
Administrația publică locală	Standarde servicii publice, strategii de dezvoltare locală, oportunități de dezvoltare, implementarea unor politici inițiate central	Decizie administrative autonomă (primar și consiliul local), consultarea cetățenilor (bugetarea participativă)	Punere în aplicare a măsurilor din planul de acțiuni, participarea cetățenilor (ex. informații privind locurile libere de parcare)	Monitorizare direct (consultarea cetățenilor)

⁵ Adrian Moraru, Florin Bondar, Violeta Alexandru, *Manual de politici publice, ediția a II-a, București 2019.*

La nivel local, un document strategic de politică publică poate cuprinde toate ariile de responsabilitate ale autorității publice locale respective sau se poate adresa unor sectoare specifice. Structura generală a unei propuneri de politică publică presupune parcurgerea următoarelor etape:

Prezentul raport realizat în cadrul proiectului CONSOLIDAREA CAPACITĂȚII ADMINISTRATIVE A UAT MUNICIPIUL BRAD, Cod proiect 136172 / Cod SIPOCA 798, prezintă propunerile de politici publice care necesită resurse financiare din bugetele aferente anilor 2021 și 2022 pentru domeniile:

- educație;
- sănătate;
- asistență socială;
- infrastructură (mediu și transport).

3. POLITICA PUBLICĂ ÎN DOMENIUL EDUCAȚIEI

*Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!*

I. Date de identificare a propunerii de politică publică

Titlul propunerii de politică publică	Politică publică în domeniul educației
Context	Propunerea de politică publică este elaborată în cadrul proiectului “CONSOLIDAREA CAPACITĂȚII ADMINISTRATIVE A UAT MUNICIPIUL BRAD”, Cod proiect 136172 / Cod SIPOCA 798, proiect finanțat prin Programul Operațional Capacitate Administrativă, co-finanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014 - 2020 (POCA), Obiectivul Specific 2.1. Introducerea de sisteme și standarde comune în administrația publică locală ce optimizează procesele orientate către beneficiari în concordanță cu Strategia pentru Consolidarea Administrației Publice.
Instituția inițitoare	Municipiul Brad
Persoane responsabile și date de contact	
Stadiu (anunțare, avizare, primă lectură)	Elaborare propunere de politică publică

II. Rezumat

Planul Național de Redresare și Reziliență subliniază ca principală provocare faptul că sistemul de educație din România se confruntă cu numeroase dificultăți legate de calitate, echitate și infrastructură. Acestea limitează capacitatea României de a construi o economie modernă, bazată pe cunoaștere, precum și capacitatea de a facilita mobilitatea socială.

La nivelul Municipiului Brad, în baza analizelor datelor statistice și a consultărilor publice la care au fost cooptați actori locali relevanți, s-a concluzionat că principalele probleme care se manifestă în domeniul educației sunt asociate infrastructurii, care în ultimii ani nu a beneficiat de lucrări complexe de reparații capitale/ reabilitare/ modernizare, respectiv serviciilor de educație, care se adresează populației școlare în rândul căreia există copii care provin din familii vulnerabile (familii sărace, familii cu copii lăsați în grija bunicilor sau a altor membri ai familiei), fiind expuși abandonului școlar.

Pentru soluționarea problemelor identificate, a fost propusă o politică publică al cărei obiectiv general vizează creșterea calității sistemului de educație din Municipiul Brad, prin orientarea către obiectivele specifice de îmbunătățire a infrastructurii educaționale și de dezvoltare de activități extracurriculare. Au fost studiate trei scenarii de lucru, astfel:

- **Scenariul 1: Scenariul de referință (statu-quo, varianta non-acțiune)**
Această opțiune pornește de la principiul non-intervenției și are în vedere menținerea stării de fapt actuale, respectiv aceea de a păstra infrastructura în starea actuală, fără a realiza intervenții majore privind reparații capitale/ reabilitare/ modernizare.
- **Scenariul 2: Realizarea de acțiuni minime pentru întreținerea infrastructurii educaționale și sprijinirea derulării proiectelor în care se desfășoară activități extracurriculare**
În cadrul acestui scenariu se consideră realizarea de activități de reparații curente și de întreținere a infrastructurii educaționale, fără efectuarea de lucrări de reparații capitale/ reabilitare/ modernizare a unităților de învățământ. Referitor la măsuri de sprijin pentru participarea la programe de educație, în acest scenariu se ia în considerare realizarea activităților planificate în perioada următoare în cadrul proiectelor pe care Municipiul Brad și unitățile de învățământ le au în implementare, fără a susține noi acțiuni.
- **Scenariul 3: Realizarea de intervenții majore de reparații capitale/ reabilitare/ modernizare a infrastructurii educaționale și sprijinirea dezvoltării de activități extracurriculare**
Se va avea în vedere realizarea de lucrări de reparații capitale/ reabilitare/ modernizare a unităților de învățământ și continuarea lucrărilor de construire a noii unități de învățământ preșcolar. De asemenea, se va susține dezvoltarea activităților extracurriculare în unitățile de învățământ din Municipiul Brad, prin derularea programului pilot "Școală după școală" (pachetul pentru accelerarea învățării și performanță, pachetul de activități de sprijin, pachetul de pregătire pentru viață).

În urma evaluării ex-ante a impactului fiecărui scenariu prin prisma componentelor (i) impact economic și asupra mediului de afaceri, (ii) impact bugetar și financiar, (iii) impact social și (iv) impact asupra mediului înconjurător, a rezultat că opțiunea recomandată este cea propusă în scenariul 3, respectiv **realizarea de intervenții majore de reparații capitale/ reabilitare/ modernizare a infrastructurii educaționale și sprijinirea dezvoltării de activități extracurriculare.**

SECȚIUNEA 1. Argumente pentru inițierea propunerii de politică publică

1.1. Context european, național și regional. Date statistice relevante

Potrivit concluziilor proiectului România Educată, sistemul de educație din România, pe lângă impactul generat de pandemia de Covid-19, se confruntă cu numeroase alte provocări și ocupă, în cazul multor indicatori de referință, ultimele poziții din Uniunea Europeană. O serie de lipsuri și provocări în acest sens sunt evidențiate în Monitorul educației și formării ROMÂNIA 2020, publicat de Comisia Europeană.

- **Cheltuielile României pentru educație rămân printre cele mai scăzute din UE**

Cheltuielile publice generale pentru educație în anul 2018 au reprezentat o pondere de 3,2% din PIB. Acest nivel al cheltuielilor este semnificativ mai scăzut față de media înregistrată în UE de 4,6%, fiind unul dintre cele mai mici din Uniunea Europeană. Variațiile cheltuielilor pentru educație sunt cvasi-uniforme, în perioada 2010-2018 înregistrând o creștere reală de doar 1%. Investițiile insuficiente se resimt în mod special în învățământul preuniversitar, iar mecanismele de finanțare pentru susținerea echității sunt în continuare reduse. Cu toate că raportul dintre cheltuieli și rezultate în domeniul educației nu este liniar, nivelul scăzut al cheltuielilor efectuate de România pentru serviciile publice esențiale, în special pentru educație, relevă faptul că mediul socio-economic are un impact puternic asupra rezultatelor în ceea ce privește capitalul uman (Banca Mondială, 2020).

- **Participare scăzută la servicii de educație și îngrijire timpurie**

În anul 2018, 86,3% din numărul copiilor cu vârste cuprinse între 4 ani și vârsta de începere a învățământului obligatoriu au participat la activități de educație timpurie. Acest procent este semnificativ mai scăzut față de media înregistrată la nivelul Uniunii Europene (94,8%) și valoarea-țintă (95%). Ponderile de participare sunt scăzute în zonele rurale și în rândul populației de etnie romă⁶. În ceea ce privește participarea la serviciile de îngrijire a copiilor (cu vârste cuprinse între 0 și 3 ani), ponderea copiilor înscriși în anul 2019 în unitățile specializate a fost de 15,1% din numărul total de copii, valoare scăzută, asociată disponibilității insuficiente a creșelor. În scopul îmbunătățirii acestui

⁶ Al doilea sondaj privind minoritățile și discriminarea în Uniunea Europeană, Romii - rezultate selectate, Agenția pentru Drepturi Fundamentale a Uniunii Europene, 2016.

indicator, în anul 2019 a fost promovată o politică de modificare a curriculumului pentru educația timpurie, care are la bază valorile fundamentale:

- Principiul educației centrate pe copil (cunoașterea, respectarea și valorizarea unicității copilului, a nevoilor, trebuințelor și caracteristicilor acestuia);
- Principiul respectării drepturilor copilului (dreptul la educație, dreptul la liberă exprimare etc.);
- Principiul învățării active (crearea de experiențe de învățare în care copilul participă activ și poate alege și influența modul de desfășurare a activității);
- Principiul dezvoltării integrate (printr-o abordare integrată a activităților, multidisciplinară / interdisciplinară);
- Principiul interculturalității (cunoașterea, recunoașterea și respectarea valorilor naționale și ale celorlalte etnii);
- Principiul echității și non-discriminării (dezvoltarea unui curriculum care să asigure, în egală măsură, oportunități de dezvoltare tuturor copiilor, indiferent de gen, etnie, religie sau statut socio-economic);
- Principiul educației ca interacțiune dintre educatori și copil (dependența rezultatelor educației de ambele părți participante în proces, atât de individualitatea copilului, cât și de personalitatea educatorului / părintelui).

Referitor la dezvoltarea infrastructurii necesare pentru derularea activităților de educație timpurie, au fost alocate finanțări prin Programul Operațional Regional 2014-2020, Axa prioritară 10. Îmbunătățirea infrastructurii educaționale, Prioritatea de investiții 10.1. Investiții în educație, în formare, inclusiv în formare profesională pentru dobândirea de competențe și învățare pe tot parcursul vieții prin dezvoltarea infrastructurilor de educație și formare, Obiectivul specific 10.1. Creșterea gradului de participare la nivelul educației timpurii și învățământului obligatoriu, în special pentru copii cu risc crescut de părăsire timpurie a sistemului.

De asemenea, din Bugetul Național, Compania Națională de Investiții S.A. are în derulare prin Programul Național de Construcții de Interes Public sau Social, Subprogramul Unități și instituții de învățământ de stat, realizarea de proiecte

pilot pentru creșe de diferite capacități (creșă mică - 40 de copii, creșă medie - 70 de copii și creșă mare - 110 copii).

- **Părăsirea timpurie a școlii**

În anul 2019, ponderea tinerilor cu vârste cuprinse între 18 și 24 de ani, care au părăsit timpuriu școala, a atins valoarea de 15,3%, după o scădere susținută de-a lungul unei perioade de 4 ani. Este de remarcat tendință descrescătoare, însă trebuie menționat că valoarea specifică României în anul 2019 este cu 50% mai mare față de media la nivelul Uniunii Europene (de 10,2%), respectiv cu 35% mai mare față de ținta pentru România, anul 2020 (11,3%).

Având la bază cauza principală dată de disparitățile la scară largă în ceea ce privește accesul la educație de calitate și factorii socio-economici, părăsirea timpurie a școlii este ridicată îndeosebi în zonele rurale (22,4%) și în rândul categoriilor sociale defavorizate, inclusiv în rândul populației de etnie romă. În practică, încă nu există o abordare națională integrată pentru a preveni și a combate problema structurală a părăsirii timpurii a școlii, deși au fost puse în aplicare unele măsuri. Acestea includ programele de educație de tip "a doua șansă" cofinanțate prin Programul Operațional Capital Uman și proiectele integrate în mai multe școli din comunități defavorizate și marginalizate, precum și măsurile de asistență socială finanțate la nivel național.

Programului pilot de acordare a unui suport alimentar pentru preșcolari și elevi a fost extins în anul 2020 la 150 de unități învățământ preuniversitar de stat.

- **Existența în număr mare a elevilor cu un nivel scăzut de cunoștințe la citire, matematică și știință**

Programul privind evaluarea internațională a elevilor al Organizației pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (PISA⁷) din anul 2018 indică faptul că 40,8% dintre elevii români de 15 ani au avut dificultăți de înțelegere a textelor cu o lungime și complexitate moderate sau a materialelor cu care nu erau familiarizați. Un procent de 46,6% au avut dificultăți de interpretare și de recunoaștere a modului în care se pot reprezenta matematic unele situații simple, iar 43,9% nu aveau un nivel de cunoștințe de bază în domeniul științei. Acest nivel scăzut de cunoștințe este printre cele mai semnificative din UE și reprezintă aproximativ dublul mediei UE (22,7% pentru citire, 22,9% pentru matematică și 22,3% pentru știință). În toate cele trei domenii, media PISA a elevilor români a fost cu aproximativ 60 de puncte sub media UE, echivalentul a

⁷ PISA - Programme for International Student Assessment.

un an și jumătate de școlarizare. Comparativ cu anul 2015, performanța României nu s-a îmbunătățit la citire sau la știință și s-a înrăutățit considerabil la matematică, inversând unele îmbunătățiri observate în perioada 2006-2015. Procentul elevilor cu rezultate bune, și anume al elevilor care au demonstrat că dețin cunoștințe complexe la materiile testate este foarte scăzut, cu mult sub media UE: 1,4% la citire (media UE: 8,5%); 3,2% la matematică (media UE: 11%); 1% la știință (media UE: 6,3%). Impactul reformei în curs privind programa de învățământ, care a mutat accentul abordării învățării de la conținut la competențe, va putea fi cuantificat doar începând cu următoarea rundă de testare (2022), atunci când PISA va evalua pentru prima oară competențele elevilor care vor fi urmat noua programă de învățământ. De asemenea, studiul PISA a indicat că aproximativ 45% dintre elevii de 15 ani consideră că nu au sentimentul de apartenență la școală. O treime au raportat că au fost hărțuiți cel puțin o dată pe lună, iar rezultatele acestor elevi au înregistrat un scor mai mic cu 40 de puncte.

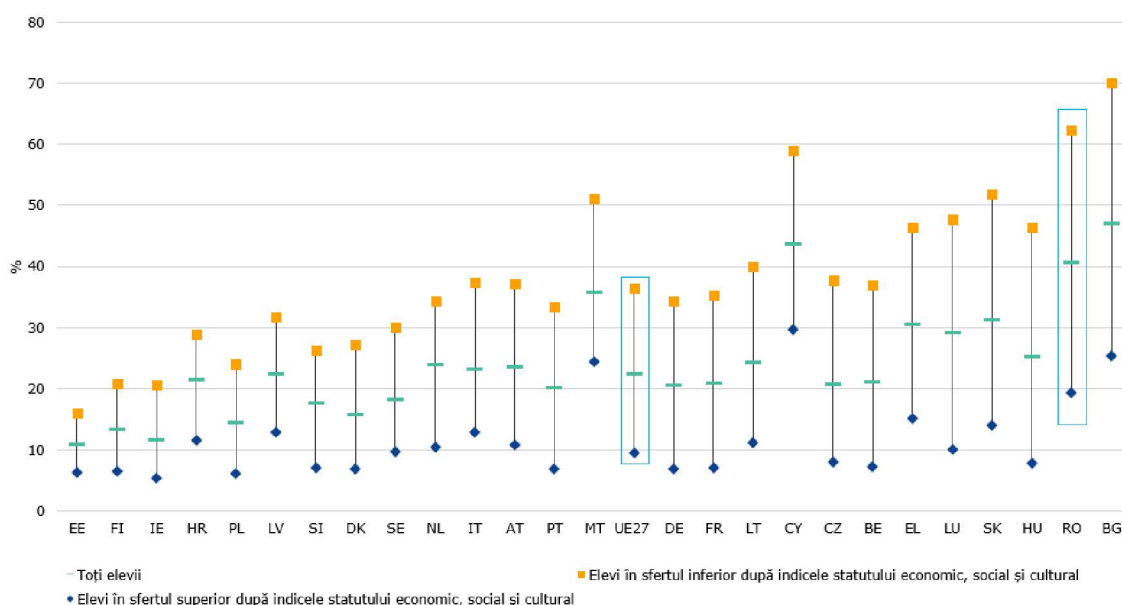

Figura 3.1. Distribuția elevilor cu nivel scăzut de cunoștințe la citire în funcție de statutul socio-economic la nivelul UE. Studiu PISA⁸.

La evaluarea națională din anul 2020 de la sfârșitul clasei a opta, 24% dintre candidați nu au obținut nota minimă de 5. Dintre aceștia, 15% proveneau din zonele urbane și 38% din zonele rurale. În plus, România are o persistență

⁸ Monitorul educației și formării ROMÂNIA 2020, publicat de Comisia Europeană.

puternică a educației de la o generație la alta, ceea ce înseamnă că rezultatele educaționale finale ale elevilor sunt în mare măsură legate de cele ale părinților lor, fapt care limitează rolul jucat de educație în asigurarea egalității de șanse (Banca Mondială, 2020). În plus, includerea romilor în sistemul de învățământ rămâne o provocare importantă. Metodologia de monitorizare a segregării în școli, prevăzută în Ordinul din 2016 privind interzicerea segregării școlare în unitățile de învățământ preuniversitar a fost adoptat la sfârșitul anului 2019, însă până în prezent nu a existat o monitorizare clară.

▪ Digitalizarea sistemul educațional

În România, la nivelul anului 2019, ponderea populației cu vârsta cuprinsă între 16 și 74 de ani care deținea, cel puțin competențe digitale de bază era de doar 31% (printre ultimele locuri din UE), în timp ce media la nivel european era de 58%. În ceea ce privește accesul gospodăriilor la Internet, datele publicate de Institutul Național de Statistică pentru anul 2020 relevă că peste 78,2% au acces la internet de acasă, o diferență semnificativă menținându-se între mediul urban și cel rural (84,8% în urban, comparativ cu doar 69,7% în rural).

Potrivit raportului aferent proiectului România Educată, o anchetă de opinie realizată în rândul cadrelor didactice cu privire la desfășurarea procesului educațional pe perioada pandemiei de Covid-19 între martie 2020 și februarie 2021, a indicat o serie de progrese, dar și numeroase aspecte problematice persistente. La un an de la începutul pandemiei, competențele de ordin pedagogic sunt responsabile în mai mare măsură (59,9%) de asigurarea unei învățări eficiente la distanță cu suport digital decât cele tehnice (crearea de conturi, instalarea de softuri, inițierea de sesiuni sincrone) - 36,1% sau cele de conținut (cunoștințe specifice, stăpânirea temeinică a domeniului de specializare) - 4%, deși, la începutul pandemiei, ponderea cea mai mare o dețineau factorii tehnici. Cele mai importante dificultăți semnalate de cadrele didactice respondente au fost: lipsa unui spațiu adecvat (în incinta propriei locuințe) pentru realizarea de activități didactice (61,4%), timp insuficient pentru planificarea și pentru organizarea lecțiilor (56,8%), lipsa unui cadru metodologic adecvat pentru pregătirea, pentru îndrumarea și desfășurarea activităților on-line (54,8%), nivelul de stres (psihic, social, tehnic) (46,6%).

În partea a doua a anului 2020 au fost alocate finanțări nerambursabile prin Programul Operațional Competitivitate 2014-2020, Axa prioritară 2 - Tehnologia Informației și Comunicațiilor (TIC) pentru o economie digitală competitivă, Prioritatea de investiții 2c. - Consolidarea aplicațiilor TIC pentru e-guvernare, e-învățare, e-incluziune, e-cultură, e-sănătate, Acțiunea 2.3.3 - Îmbunătățirea

conținutului digital și a infrastructurii TIC sistemice în domeniul e-educație, e-incluziune, e-sănătate și e-cultură - Secțiunea E-Educație pentru dotarea unităților de învățământ și a elevilor cu echipamente mobile din domeniul tehnologiei informației de tipul tabletelor școlare, precum și a altor echipamente și dispozitive electronice, astfel încât orele de pregătire din timpul activităților didactice să se poată desfășura on-line.

Termenul de evaluare al cererilor de finanțare a fost extins, motiv pentru care, în cele mai multe cazuri, anul școlar 2021-2022 a demarat fără ca elevii și cadrele didactice să beneficieze de echipamentele prevăzute în proiectele de digitalizare.

Digitalizarea educației, conform Planului de acțiune pentru educația digitală 2021-2027⁹, se va axa pe două priorități majore: încurajarea dezvoltării unui ecosistem de educație digitală de înaltă performanță și dezvoltarea aptitudinilor și competențelor digitale relevante pentru transformarea digitală.

Prin Strategia Națională pentru Dezvoltarea Durabilă a României 2030, la nivel național este stabilit cadrul național pentru susținerea Agendei 2030 și implementarea celor 17 Obiective de Dezvoltare Durabilă (ODD). Obiectivul 4 Educație de calitate vizează garantarea unei educații de calitate și promovarea oportunităților de învățare de-a lungul vieții pentru toți.

Țintele pentru anul 2030 urmăresc:

- Reducerea ratei de părăsire timpurie a sistemului educational;
- Învățământ axat pe competențe și centrat pe nevoile elevului, căruia să îi fie oferită o mai mare libertate în definirea priorităților de studiu, prin măsuri precum creșterea ponderii de materii opționale;
- Asigurarea faptului că toți elevii dobândesc cunoștințele și competențele necesare pentru promovarea dezvoltării durabile, inclusiv prin educația pentru dezvoltare durabilă și stiluri de viață durabile, drepturile omului, egalitatea de gen, promovarea unei culturi a păcii și non-violenței, aprecierea diversității culturale și a contribuției culturii la dezvoltarea durabilă;
- Accentuarea rolului, în procesul educational, al educației civice, a principiilor și noțiunilor despre o societate durabilă pașnică și incluzivă, egalitate de gen, despre valorile democrației și pluralismului, despre valorile multiculturalismului, prevenția discriminării și înțelegerea percepției “celuilalt”,

⁹ Planul de acțiune pentru educația digitală (2021-2027), Comisia Europeană.

despre importanța eradicării violenței cu accent pe fenomenul de violență în școli;

- Modernizarea sistemului de învățământ prin adaptarea metodologiilor de predare-învățare la folosirea tehnologiilor informaționale și creșterea calității actului educational;
- Organizarea învățământului profesional și tehnic în campusuri special amenajate și dotate; pregătirea personalului didactic bine calificat; elaborarea de curriculum potrivit cerințelor de pe piața muncii prin dezvoltarea de parteneriate, inclusiv cu mediul de afaceri;
- Extinderea generalizată a facilităților pentru formarea și perfecționarea continuă pe tot parcursul vieții, sporirea considerabilă a participării la sistemele formale și non-formale de cunoaștere în vederea apropierii României de media performanțelor din statele membre ale UE;
- Extinderea rețelei de centre comunitare de învățare permanentă de către autoritățile locale; continuarea co-interesării companiilor în sprijinirea înrolării angajaților în asemenea programe;
- Creșterea substanțială a numărului de tineri și adulți care dețin competențe relevante, inclusiv competențe profesionale, care să faciliteze angajarea, crearea de locuri de muncă decente și antreprenoriatul;
- Creșterea nivelului de educație financiară a cetățenilor;
- Extinderea în educația formală universitară a dezvoltării durabile ca principiu și specializare, precum și accentuarea rolului cercetării interdisciplinare în dezvoltarea unei societăți durabile.

La nivelul Regiunii Vest din care face parte Municipiul Brad, contextul în care funcționează sistemul de educație și direcțiile principale de dezvoltare pentru perioada următoare sunt prezentate în Planul pentru dezvoltare regională al Regiunii Vest 2021-2027. În cadrul domeniului major de intervenție *Educație, Sănătate și Sisteme sociale performante* se identifică Prioritatea 1. *Acces egal la o educație modernă, conectată la tendințele pieței* căreia îi corespunde Obiectivul specific: *Asigurarea unui acces incluziv la educație de calitate și optimizarea sistemelor de educație și formare pentru a răspunde cerințelor pieței muncii.*

În cadrul analizei au fost identificate următoarele provocări regionale:

- Populație școlară în scădere, urmare a modificării comportamentului demografic;
- Abandon școlar manifestat cu intensitate crescută la toate nivelurile de educație;

- Fenomen de supraaglomerare în școlile din mediul urban;
- Nevoi crescute de reabilitare / modernizare a infrastructurii educaționale pentru crearea unor medii de învățare moderne și flexibile la toate nivelurile educaționale;
- Creșele și grădinițele nu asigură accesul la educație timpurie pentru toți copiii;
- Învățământul profesional și tehnic nu este atractiv și nu este pliat pe nevoile pieței muncii;
- Ponderea scăzută a absolvenților de studii superioare (vârsta 30-34 de ani) și scăderea constantă a numărului de studenți, cu impact negativ asupra pieței muncii;
- Participare redusă a adulților (25-64 de ani) la formarea continuă;
- Sistemul educațional nu dezvoltă relații sustenabile cu mediul economic;
- Lipsa de corelare dintre cererea și oferta de competențe;
- Dificultăți privind accesul la educație a grupurilor vulnerabile;
- Competențele digitale ale elevilor sunt încă limitate și există disparități importante între mediul rural și cel urban.

Urmărind întâmpinarea acestor provocări în sensul diminuării disfuncțiilor, au fost propuse o serie de măsuri privind dezvoltarea infrastructurii și de îmbunătățire a serviciilor (adoptarea unor metode educaționale flexibile, adaptare a ofertei educaționale, sprijinirea și promovarea copiilor supradotați, extinderea programelor after-school, dezvoltarea sistemului de formare continuă a cadrelor didactice, inclusiv în ceea ce privește digitalizarea, extinderea și diversificarea ofertei pentru programele de școală duală, facilitarea dobândirii de calificări pentru persoanele care au părăsit timpuriu școala etc).

1.2. Context local. Date statistice relevante

Sistemul de învățământ din Municipiul Brad este reprezentat de 4 unități școlare cu personalitate juridică, înscrise în Nomenclatorul Național SIRUES. Potrivit definiției publicate de Institutul Național de Statistică, prin unitate de învățământ se înțelege unitatea în care funcționează unul sau mai multe niveluri educaționale, având o conducere unică: creșă, grădiniță de copii, unitate de învățământ primar și gimnazial de masă, unitate de învățământ special primar și gimnazial, liceu, grup școlar (unitate de învățământ care școlarizează mai multe niveluri de educație), școală de arte și meserii / profesională, postliceală, de maiștri, instituție de învățământ superior.

Unitățile de învățământ cu personalitate juridică din sistemul public, care funcționează în Municipiul Brad sunt:

- Nivel preșcolar - Grădinița cu program prelungit “Floare de Colț”;
- Nivele primar și gimnazial - Școala gimnazială “Mircea Sântimbreanu”, care are arondată Grădinița cu program normal “Mircea Sântimbreanu” și Școala gimnazială “Horea, Cloșca și Crișan”, care are arondată Grădinița cu program normal “Horea, Cloșca și Crișan”;
- Nivel liceal: Liceul teoretic “Avram Iancu” Brad.

Din sistemul public de educație face parte și Clubul copiilor și elevilor, unitate în care se desfășoară activități educaționale extrașcolare.

Școala postliceală “Henri Coandă” Brad reprezintă sistemul privat de educație.

Investițiile minimale realizate în ultimii ani în infrastructura și dotările unităților de învățământ au fost realizate din bugetul local al Municipiului Brad.

În prezent se află în derulare proiectul “*Dezvoltarea infrastructurii de învățământ antepreșcolar și preșcolar în Municipiul Brad, Jud. Hunedoara*” care are ca obiectiv construirea unei grădinițe moderne, care va deservi 8 grupe de copii, reabilitarea și modernizarea corpurilor de clădire existente ale Grădiniței cu program prelungit “Floare de Colț”. Totodată în cadrul proiectului se va realiza dotarea cu echipamente adaptate nevoilor beneficiarilor antepreșcolari și preșcolari, pentru derularea de activități educative și achiziționare de obiecte de inventar și/sau mijloace fixe, necesare desfășurării etapelor procesului educațional, în vederea creării condițiilor necesare pentru dezvoltarea fizică și psihică armonioasă și a integrării eficiente în viața școlară și socială a copiilor. Investiția va asigura minim 200 de locuri pentru copii de vârstă antepreșcolară și preșcolară (beneficiari direcți).

Pentru implementarea proiectului în valoare de 5.451.895,06 lei, a fost obținută finanțare nerambursabilă în cadrul Programului Operațional Regional 2014-2020, Axa prioritară 10 - Îmbunătățirea infrastructurii educaționale, Prioritatea de investiții 10.1 - Investițiile în educație, în formare, inclusiv în formarea profesională, pentru dobândirea de competențe și învățare pe tot parcursul vieții prin dezvoltarea infrastructurilor de educație și formare.

O altă investiție importantă în domeniul infrastructurii de educație, pe care Municipiul Brad o are într-o stare avansată de implementare, face obiectul proiectului “*Construire sală de sport școlară*” în valoare de 7.804.285,00 Lei, derulat cu finanțare de la Compania Națională de Investiții. Noua sală de sport este amplasată în curtea Școlii Gimnaziale “Mircea Sântimbreanu”.

Cele două unități de învățământ gimnazial și liceul au în evaluare cereri de finanțare nerambursabilă pentru achiziționarea de infrastructură TIC prin Programul Operațional Competitivitate, Axa prioritară 2 - Tehnologia Informației și Comunicațiilor (TIC) pentru o economie digitală competitivă, Acțiunea 2.3.3 - Îmbunătățirea conținutului digital și a infrastructurii TIC sistemice în domeniul e-educație, e-incluziune, e-sănătate și e-cultură - Secțiunea E-Educație. Intervențiile legate de TIC în educație avute în vedere în cadrul proiectelor prezintă o abordare integrată prin care se vizează dotarea elevilor cu echipamente mobile din domeniul tehnologiei informației de tipul tabletelor școlare, precum și a altor echipamente și dispozitive electronice necesare desfășurării activității didactice în mediul on-line (table interactive, camere video, laptop-uri, tablete grafice etc.).

Pentru derularea proiectelor care implică modernizarea infrastructurii și dotarea cu echipamente necesare procesului educațional sunt necesare alocări financiare din bugetele aferente anilor 2021 și 2022.

În ceea ce privește populația școlară, din datele statistice existente se observă reducerea anuală a numărului de elevi și preșcolari înmatriculați în unitățile de învățământ din Municipiul Brad (tabelul 3.1), tendință similară cu cea manifestată la nivel județean și național.

Tabelul 3.1. Variația populației școlare. Sursa datelor: INS, Tempo online.

Niveluri de educație	Anul										
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
	U.M.: Numar persoane										
Total	2086	2026	2051	2054	2014	1977	1953	1906	1905	1763	1718
Copii înscriși în grădinițe	398	393	314	331	346	342	342	367	361	302	317
Elevi înscriși în învățământul primar	-	-	-	534	528	535	509	487	516	497	474
Elevi înscriși în învățământul gimnazial	-	-	-	516	494	480	482	454	426	407	394
Elevi înscriși în învățământul liceal	593	577	587	591	585	559	554	531	509	479	473
Elevi înscriși în învățământul postliceal	-	-	69	82	61	61	66	67	93	78	60

“-“ date indisponibile

În perioada 2010-2019 s-a înregistrat reducerea cu 15% a populației școlare din Municipiul Brad. Aceeași variație corespunde și numărului de absolvenți (tabelul 3.2).

Tabelul 3.2. Variația numărului de absolvenți. Sursa datelor: INS, Tempo online.

Niveluri de educație	Anul									
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
	U.M.: Numar persoane									
Total	321	382	247	315	298	275	264	265	260	272
Învățământ primar și gimnazial	155	170	111	129	127	121	113	109	99	121
Învățământ gimnazial	-	-	111	129	127	121	113	109	99	121
Învățământ liceal	166	212	136	153	156	137	133	140	144	129
Învățământ postliceal	-	-	-	33	15	17	18	16	17	22

“-“ date indisponibile

Variație descrescătoare s-a înregistrat și în rândul cadrelor didactice care activează în unitățile de învățământ din Municipiul Brad (tabelul 3.3). În cadrul analizei au fost considerate persoanele angajate în sistemul de învățământ, care activează cu normă întreagă și cu normă parțială.

Tabelul 3.3. Variația numărului de cadre didactice. Sursa datelor: INS, Tempo online.

Niveluri de educație	Anul										
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
	U.M.: Numar persoane										
Total	120	115	112	115	119	112	117	112	108	113	101
Învățământ preșcolar	24	24	21	25	26	25	27	28	27	26	24
Învățământ primar	-	-	-	30	32	31	27	29	26	27	24
Învățământ gimnazial	-	-	-	31	33	27	34	28	30	35	29
Învățământ liceal	31	33	30	29	28	29	29	27	25	25	24

“-“ date indisponibile

În medie, în anul 2020 numărul de copii / elevi care revine fiecărui cadru didactic variază între 13,21 în cazul învățământului preșcolar și 19,75 în cazul învățământului primar:

- Învățământ preșcolar: 13,21 copii/cadru didactic;
- Învățământ primar: 19,75 elevi/cadru didactic;
- Învățământ gimnazial: 13,59 elevi/cadru didactic;
- Învățământ liceal: 19,71 elevi/cadru didactic.

În ultimii ani, unitățile de învățământ din Municipiul Brad au implementat numeroase proiecte educaționale în parteneriate constituite la nivel național sau internațional, asigurând oportunități deosebite pentru elevi și cadre didactice a participa la schimburi de experiență precum și de a realiza diferite dotări cu echipamente sau infrastructură care le permit desfășurarea activităților didactice la un nivel calitativ ridicat.

Grădinița cu program prelungit “Floare de Colț” a implementat / are în derulare proiecte Erasmus+: ”Little STEMists”, ”Creative & Critical Mind”, care au ca scop dezvoltarea prin training aplicat, obținut de la profesori care au experiență în domeniul STEM¹⁰, prin vizualizare, analiză și transfer al practicilor de educație STEM; profesorii vor fi capabili să abordeze predarea utilizând metode mai eficiente, sporind accesibilitatea și calitatea crescută a educației pentru nivel preșcolar, respectiv primii ani ai școlarității.

Școala Gimnazială “Mircea Sântimbreanu” a implementat / are în derulare proiecte numeroase proiecte, inclusiv cu finanțare externă, precum:

- “Dăruind, vei dobândi”;
- Concurs județean ediția a V-a, Brad jud. Hunedoara, 2020 “Românii între mit, tradiție și existență reală”;
- “Let`s Do It, Romania!” 2019;
- “Școala siguranței Tedi”;
- Concurs “10 cu Felicitări pentru colectarea separată” - Reprezentanții operatorului regional de salubritate Brai Cata S.R.L. au lansat în perioada 18-22 noiembrie 2019 la Școala Gimnazială ”Mircea Sântimbreanu” Brad concursul “10 cu Felicitări”, parte din programul de conștientizare pentru colectarea separată a deșeurilor. În cadrul acestui concurs, a fost amplasată o Ecoinsulă în

¹⁰ STEM - inițialele expresiei din limba engleză: Science, Tehnology, Engineering and Mathematics.

curtea școlii și, timp de o săptămână, elevii a 5 clase gimnaziale au avut ocazia să colecteze selectiv deșeuri de hârtie-carton;

- “Instrumentul SELFIE pentru școli”;
- “Dăm click pe România 2020”;
- “Pași în educația tuturor” - proiect finanțat prin Programul Operațional Sectorial pentru Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013 ”Investește în oameni”, având ca scop prevenirea și corectarea părăsirii timpurii a școlii în rândul a 390 de preșcolari, elevi cu risc de părăsire timpurie a școlii, părinți/tutori ai preșcolarilor, părinți/tutori ai elevilor cu risc de părăsire timpurie a școlii, inclusiv romi, aparținând școlilor și liceelor din 3 regiuni (Sud-Est, Nord-Est, Vest) de comunități foste industrializate și foste miniere în localități rurale și urbane din România, prin implementarea de programe integrate de sprijin pentru aceștia;
- “Pași spre o educație de calitate” - proiect Erasmus+, al cărui obiectiv general este corelat cu prioritățile specifice prevăzute în Apelul Național 2017 și vizează creșterea calității procesului de predare-învățare-evaluare din școală pentru îmbunătățirea rezultatelor școlare ale elevilor, inclusiv la concursuri, olimpiade și Evaluări Naționale. Obiectivele proiectului vizează:
 - Îmbogățirea cunoștințelor a 8 cadre didactice participante la 2 cursuri de formare, privind metodele specifice gândirii critice și creative, respectiv utilizarea resurselor digitale;
 - Creșterea gradului de utilizare în activitatea didactică a metodelor specifice gândirii critice și a resurselor digitale în rândul a 42 de cadre didactice, pe perioada proiectului;
 - Creșterea cu minim 10% a rezultatelor școlare ale elevilor pe perioada proiectului și în următorii ani școlari ca urmare a valorificării noilor metode și strategii;
 - Creșterea numărului de proiecte europene derulate de cadrele didactice din unitate, pe perioada proiectului și după încheierea acestuia;
 - Diversificarea ofertei cu noi opțiuni interdisciplinare pentru elevii de nivel preșcolar, primar și gimnazial, în urma finalizării stagiilor de formare;
- “Dezvoltarea leadership-ului pentru îmbunătățirea incluziunii și învățării non-formale” - proiect Erasmus+, care are ca obiective:
 1. Dezvoltarea competențelor a 8 cadre didactice participante la 2 cursuri de formare privind educația incluzivă, prevenirea abandonului școlar și

transferul educației non-formale în educația formală, pe parcursul proiectului și în anii școlari următori;

2. Creșterea cu 10% a rezultatelor școlare a copiilor cu cerințe educative generale pe perioada proiectului și în următorii ani școlari, ca urmare a aplicării noilor strategii de lucru de către cadrele didactice din unitate, determinând reducerea riscului de abandon școlar;

3. Desfășurarea a minim 6 lecții / activități integrate derulate în "outdoor" pe semestru (nivel prescolar, primar, gimnazial) cu implicarea a minim 60 de elevi, pe perioada proiectului și în următorul an școlar;

4. Implementarea unei strategii de leadership școlar, pe perioada proiectului și în următorii 2 ani școlari, inițiată de 3 cadre didactice, personal auxiliar și de conducere participante la cursul de leadership și management școlar.

- Programul național pilot de tip "Școala după școală", derulat în semestrul al II-lea al anului școlar 2020-2021

Începând cu semestrul al II-lea al anului școlar 2020-2021, Ministerul Educației organizează și asigură desfășurarea Programului național pilot de tip "Școala după școală", pentru elevii până la clasa a VIII-a inclusiv.

Sunt eligibili pentru a participa la Programul național pilot de tip "Școală după școală", elevii până la clasa a VIII-a inclusiv, aflați în risc de părăsire timpurie a școlii și/sau în risc ori în situație de eșec școlar, în special elevii care nu au avut acces sau au avut acces deficitar la activitățile educaționale desfășurate prin intermediul tehnologiei și al internetului, precum și elevii aparținând grupurilor vulnerabile, cum ar fi elevi romi, elevi din mediul rural, elevi cu dizabilități și elevi din comunitățile dezavantajate economic. Finanțarea activităților remediale din Programul național pilot de tip "Școală după școală" se va realiza în funcție de numărul elevilor care vor beneficia de activități remediale în cadrul acelei unități de învățământ. Condiția de acordare a sprijinului financiar lunar unităților de învățământ care organizează Programul național pilot de tip "Școala după școală" este de participare a elevilor la cele 20 de ore/lună de activități de educație remedială.

În recomandările privind implementarea programului au prioritate activități remediale care să vizeze achizițiile care contribuie la formarea competențelor de literație și a competențelor STEM, incluzând și activități pentru formarea comportamentelor specifice competenței "a învăța să înveți".

- “Comunitatea Brad - Acceptă sprijinul nostru”, proiect finanțat prin Programul Operațional Capital Uman (POCU) 2014-2020 Componenta 1 - Dezvoltare Locală Integrată (DLI 360) în comunitățile marginalizate, Axa prioritară - Incluziunea socială și combaterea sărăciei. Acesta a fost realizat în cadrul unui parteneriat cu Asociația non-profit ”L&C Consulting”, Municipiului Brad și S.C. Interlog Com S.R.L.

În cadrul proiectului, Școala Gimnazială “Mircea Sântimbreanu” a fost implicată prin activitatea “Educație la școală, după școală, prin muzică, dans și sport”, care a implicat amenajarea unui centru sportiv dotat cu teren sintetic multifuncțional, instalație de nocturnă, vestiare și echipamente sportive pentru mai multe discipline (fotbal, handbal, baschet, volei, tenis etc.) și înființarea unui centru de artă populară. Este vorba despre un ansamblu folcloric (orchestră și grup de dansuri) coordonat de un profesor de specialitate. Ansamblul beneficiază de o sală special amenajată și de toate dotările necesare (instrumente muzicale, echipamente de sonorizare etc.);

- “Primii pași în educația timpurie în comunitatea Brad, județul Hunedoara” este un proiect demarat recent, cu finanțare prin Programul Operațional Capital Uman (POCU) 2014-2020. Acesta are ca obiectiv general asigurarea unui pachet complet și de calitate al serviciilor de educație ce va contribui la creșterea participării la învățământul antepreșcolar pentru un număr de 73 de copii din zona Municipiului Brad, axat pe inovare și având la bază principiul educației centrate pe copil, astfel încât să se asigure acestora dezvoltarea armonioasă și să faciliteze accesul la o educație normală.

Obiectivele specifice ale proiectului sunt:

- OS1 - Creșterea nivelului de pregătire pentru școală, facilitarea accesului la educație antepreșcolară, diminuarea riscului de abandon școlar și înțelegerea de către părinți a necesității educației pentru viitorul copiilor;
 - OS2 - Reducerea numărului de copii antepreșcolari ce aparțin familiilor vulnerabile și nu frecventează sistemul de învățământ timpuriu;
 - OS3 - Creșterea gradului de sensibilizare și de educație al părinților privind dezvoltarea armonioasă a copilului și importanța participării la sistemul de învățământ încă din perioada timpurie;
 - OS4 - Consolidarea competențelor profesionale ale personalului didactic în domenii privind pedagogia și educația timpurie, prin participarea la programe de formare autorizate și la schimbul de bune practici.
- “Părinții departe, școala aproape de copii!” este un proiect care se derulează în perioada 13.07.2021 - 31.12.2023, cu finanțare prin Programul Operațional

*Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!*

Capital Uman (POCU) 2014-2020. Acesta are ca obiectiv general asigurarea unui pachet complet și de calitate al serviciilor de educație ce va contribui la creșterea participării școlare și a dezvoltării psihosociale și emoționale pentru un număr de 270 copii din Regiunea Vest, copii ai căror părinți sunt plecați la muncă în străinătate. Obiectivele specifice ale proiectului sunt:

- OS1 - Creșterea nivelului de pregătire școlară și psiho-emoțională, facilitarea accesului la educație, diminuarea riscului de abandon școlar și înțelegerea de către părinți a necesității educației pentru viitorul copiilor lor adresat unui număr de 270 copii de 3-16 ani (dintre care 30 de etnie romă și 47 din mediul rural) și 270 părinți / tutori / persoane care îi au în îngrijire;
- OS2 - Reducerea riscului de abandon școlar în rândul copiilor cu vârsta 3-16 ani ai căror părinți sunt plecați la muncă în străinătate;
- OS3 - Creșterea gradului de sensibilizare și de educație a unui număr de 270 de părinți / tutori / persoane care au în grijă copiii ai căror părinți sunt plecați la muncă în străinătate privind dezvoltarea armonioasă a copilului și importanța participării acestora la sistemul de învățământ în toate etapele de dezvoltare a acestora;
- OS 4 - Consolidarea implicării comunitare în dezvoltarea armonioasă a copiilor, precum și a părinților acestora prin crearea parteneriatului comunitar, dar și prin implicarea directă a părinților ce sunt plecați la muncă în străinătate în acțiuni ce țin de evoluția copilului lăsat în țară.

Nucleul proiectului este grupul țintă, format din 270 copii care provin din familii ai căror părinți sunt plecați la muncă în străinătate, din care: 45 copii din mediul rural și 30 copii de etnie romă care au nevoie de servicii speciale ce vor contribui la dezvoltarea lor în plan intelectual, socio-afectiv și psihomotoric, ținând cont de particularitățile specifice de vârstă ale acestora. Structura grupului țintă va fi formată din 50 copii înscriși în grupa de vârstă 3-5 ani, 70 copii înscriși în grupa de vârstă 6-10 ani, 100 copii înscriși în grupa de vârstă 11-14 ani și 50 copii înscriși în grupa de vârstă 14-16 ani.

Pachetul de servicii furnizat este format din activități precum: servicii suport emoțional și pentru dezvoltarea personală a copiilor; activități de suport educațional suplimentar și complementar ce vizează pregătirea copiilor la matematică, limba și literatura română, sprijin pentru examenul național de intrare la liceu; activitate de deprindere limbaj și dezvoltare abilități comunicare pentru preșcolari; activități recreative și de socializare ce constau în excursii și activități tip vacanță estivală bazată pe acțiuni artistice, sportive,

distractive. Pachetul de servicii adresat copiilor va fi completat cu activități de educație parentală, activitate ce va fi furnizată, prin consilierii parentali și psiholog, părinților sau aparținătorilor copiilor beneficiari de servicii din proiect. Atelierele de parenting vor fi organizate atât în grup cât și în mod individual și vor contribui la dezvoltarea abilităților de părinte și de comunicare cu copiii lor. Se vor organiza acțiuni de informare constantă a părinților plecați, utilizând mediul virtual, astfel: sesiuni live pe rețele de socializare sau platforme specializate (skype, zoom, etc.) pentru discutarea aspectelor care țin de evoluția copiilor în activitatea școlară și a proiectului, includerea în webinarii de educație parentală, asigurarea posibilității părinților din străinătate de a participa live la activitățile copiilor.

Performanțele atinse prin derularea proiectelor în domeniul educației au fost recunoscute prin câștigarea competiției “Școală Europeană” 2019 organizată de Ministerul Educației¹¹. Concursul se adresează tuturor unităților de învățământ preuniversitar care au fost și sunt implicate în programele europene din domeniul educației și formării profesionale Erasmus+ și constă în evaluarea calității și coerenței managementului școlii, reflectat în documentele manageriale, precum și a impactului pe care activitățile derulate în cadrul proiectelor europene l-a avut asupra culturii organizaționale și a ethosului școlii.

Certificarea școlilor cu titlul “Școală Europeană” le conferă recunoștere și prestigiu în cadrul comunităților educaționale, iar eforturile pe care le fac pentru menținerea titlului obținut determină un interes tot mai crescut pentru dezvoltarea de noi și noi proiecte, ceea ce conduce la o îmbunătățire a managementului școlar și la dezvoltarea unei culturi organizaționale solide.

1.3. Problema care necesită acțiunea factorilor decizionali

În urma analizelor privind infrastructura de educație utilizată în prezent, se constată că în ultimii ani nu au fost realizate lucrări complexe de reparații capitale / reabilitare / modernizare a clădirilor în care se desfășoară activități educaționale la nivel local.

În scopul îmbunătățirii calității mediilor de învățare și creșterii eficienței energetice, se consideră prioritare intervențiile vizând modernizarea unităților de învățământ, în complementaritate cu proiectele aflate în derulare.

¹¹https://www.edu.ro/sites/default/files/%E2%80%9EScoala%20Europeana%E2%80%9D%202019_Lista%20unitatilor%20de%20invatamant%20castigatoare.pdf

Din punct de vedere al serviciilor educaționale, din analiza datelor statistice existente, a informațiilor extrase din caracterizările grupurilor țintă ale proiectelor implementate sau pe care unitățile de învățământ le au în derulare, respectiv din expunerile cadrelor didactice care au participat la consultările publice (panel educație), s-a identificat existența populației școlare din toate nivelurile de educație (de la preșcolar, până la cel liceal) care provine din familii vulnerabile (familii sărace, familii cu copii lăsați în grija bunicilor sau a altor membrii ai familiei). Astfel, se consideră necesare măsuri de sprijin pentru participarea la programe de educație.

1.4. Grupuri afectate

Implementarea politicii propuse va produce efecte directe la nivelul populației școlare și a cadrelor didactice de la toate nivelurile de educație care se regăsesc în Municipiul Brad (preșcolar, primar, gimnazial și liceal). În mod indirect, întreaga comunitate locală va beneficia de rezultatele măsurilor asociate politicii propuse, care va contribui la îmbunătățirea calității vieții.

1.5. Implicații asociate lipsei de acțiune în domeniu

Lipsa acțiunilor în domeniul educației, la nivelul infrastructurii în care se desfășoară activitățile didactice și a serviciilor educaționale, în special în rândul populației școlare care provine din familii “vulnerabile”, va conduce la reducerea interesului pentru educație manifestat de elevi, care se va reflecta în abandonul școlar și în performanțele atinse de copii care vor frecventa cursurile. De asemenea, lipsa intervențiilor în reparații capitale/ reabilitare/ modernizare a infrastructurii va contribui la creșterea costurilor pentru realizarea cu întârziere a acestor lucrări, ca urmare a degradărilor suplimentare.

SECȚIUNEA a 2-a. Scopul și obiectivele propunerii de politică publică

Propunerea de politică publică are ca scop asigurarea și dezvoltarea unor medii de învățare de calitate care să sprijine procesul de învățare pentru stimularea dezvoltării competențelor solicitate pe piața forței de muncă sau fundamentale pentru succesul în viață și în societate.

Obiectivul general al propunerii de politică publică vizează creșterea calității sistemului de educație din Municipiul Brad.

Obiectivele specifice, care derivă din obiectivul general, precum și obiectivele operaționale, care sunt defalcate cantitativ și calitativ din obiectivele specifice, sunt prezentate în tabelul de mai jos.

Tabelul 3.4. Obiective specifice și operaționale.

Obiective specifice	Obiective operaționale
Îmbunătățirea infrastructurii educaționale	- Reabilitarea / modernizarea unităților de învățământ - Construirea de unități de învățământ
Dezvoltarea de activități extracurriculare	Implementarea de proiecte vizând sprijinirea activităților extracurriculare, inclusiv pentru copiii care provin din familii vulnerabile

SECȚIUNEA a 3-a. Descrierea opțiunilor de soluționare a problemelor identificate

În legătură cu soluționarea problemelor identificate anterior, opțiunile posibile de intervenție sunt abordate sub forma a trei scenarii de lucru, și anume:

- Scenariul 1: Scenariul de referință (statu-quo, varianta non-acțiune)
- Scenariul 2: Realizarea de acțiuni minime pentru întreținerea infrastructurii educaționale și sprijinirea derulării proiectelor în care se desfășoară activități extracurriculare
- Scenariul 3: Realizarea de intervenții majore de reparații capitale / reabilitare / modernizare a infrastructurii educaționale și sprijinirea dezvoltării de activități extracurriculare

3.1. Scenariul 1: Scenariul de referință (statu-quo, varianta non-acțiune)

Această opțiune pornește de la principiul non-intervenției și are în vedere menținerea stării de fapt actuale, respectiv aceea de a păstra infrastructura în starea actuală, fără a realiza intervenții majore de reparații capitale/ reabilitare / modernizare.

În consecință, urmând acest scenariu nu se va realiza niciunul dintre obiectivele amintite.

3.2. Scenariul 2: Realizarea de acțiuni minime pentru întreținerea infrastructurii educaționale și sprijinirea derulării proiectelor în care se desfășoară activități extracurriculare

Implementarea de acțiuni minime pentru întreținerea infrastructurii educaționale și sprijinirea derulării proiectelor în care se desfășoară activități extracurriculare va avea ca efect, în mod cert, realizarea doar parțială a obiectivelor specifice și operaționale, ceea ce va conduce foarte probabil, la atingerea parțială a obiectivului general și, drept urmare, la neîndeplinirea scopului prezentei propuneri de politică publică.

În cadrul acestui scenariu se consideră realizarea de activități vizând reparații curente și de întreținere a infrastructurii educaționale, fără efectuarea de lucrări de reparații capitale / reabilitare / modernizare a unităților de învățământ.

Referitor la măsuri de sprijin pentru participarea la programe de educație, în acest scenariu se ia în considerare realizarea activităților planificate în perioada următoare în cadrul proiectelor pe care Municipiul Brad și unitățile de învățământ le au în implementare, fără a susține noi acțiuni.

3.3. Scenariul 3: Realizarea de intervenții majore de reparații capitale / reabilitare / modernizare a infrastructurii educaționale și sprijinirea dezvoltării de activități extracurriculare

Transpunerea în practică a acestui scenariu va permite realizarea tuturor obiectivelor asumate și îndeplinirea scopului prezentei propuneri de politică publică prin implementarea recomandărilor experților și, eventual, ale altor măsuri suplimentare, apărute ulterior (de exemplu, ca urmare a consultării publice). Se va avea în vedere realizarea de lucrări de reparații capitale / reabilitare / modernizare a unităților de învățământ și continuarea lucrărilor de construire a noii unități de învățământ preșcolar. În acest sens, se vor planifica alocări financiare din bugetul aferent anului 2022.

De asemenea, pentru atingerea obiectivelor politicii publice, se va susține dezvoltarea activităților extracurriculare în unitățile de învățământ din Municipiul Brad, prin derularea programului pilot "Școală după școală" (pachetul pentru accelerarea învățării și performanță, pachetul de activități de sprijin, pachetul de pregătire pentru viață).

SECȚIUNEA a 4-a. Identificarea și evaluarea impactului

Impactul aferent fiecărui scenariu sus menționat a fost identificat și va fi monitorizat prin indicatori cheie, specifici, cu scopul de a putea fi supus ulterior evaluării. Ca urmare, evaluarea ex-ante a impactului este prezentată în tabelele de mai jos.

4.1. Scenariul 1: Scenariul de referință (statu-quo, varianta non-acțiune)

Tabelul 3.5. Evaluarea ex-ante a impactului în Scenariul 1.

Categorie impact	Obiectiv specific	
	Îmbunătățirea infrastructurii educaționale	Dezvoltarea de activități extracurriculare
Impact economic și asupra mediului de afaceri	Finanțarea redusă a sistemului de învățământ preuniversitar va contribui la producerea de efecte negative în lanț pe plan economic.	Finanțarea redusă a sistemului de învățământ preuniversitar va contribui la producerea de efecte negative în lanț pe plan economic.
Impact bugetar și financiar	Lipsa intervențiilor în perioada următoare va impune realizarea de investiții mai mari pe termen lung, pentru a acoperi și creșterea costurilor pentru realizarea cu întârziere a lucrărilor de infrastructură, ca urmare a degradărilor suplimentare.	Lipsa acțiunilor pe termen scurt va impune realizarea de activități suplimentare pe termen lung, pentru a redresa un număr mai mare de copii, care în lipsa măsurilor de integrare își vor pierde interesul pentru școală, ceea ce înseamnă un efort financiar mai mare.
Impact social	Lipsa investițiilor în infrastructura de educație va conduce la accentuarea tendinței de reducere a populației școlare, ca urmare a scăderii atractivității unităților de învățământ din Municipiul Brad.	Lipsa acțiunii va conduce la înregistrarea unui nivel scăzut a incluziunii sociale în rândul populației școlare, în special în cazul copiilor care provin din familii vulnerabile.
Impact asupra mediului înconjurător	Lipsa investițiilor de tip reparații capitale / reabilitare / modernizare a infrastructurii în care funcționează unitățile de învățământ va menține un nivel scăzut al eficienței energetice, ceea ce înseamnă impact negativ asupra mediului.	Nu este cazul.

4.2. Scenariul 2: Realizarea de acțiuni minime pentru întreținerea infrastructurii educaționale și sprijinirea derulării proiectelor în care se desfășoară activități extracurriculare

Tabelul 3.6. Evaluarea ex-ante a impactului în Scenariul 2.

Categorie impact	Obiectiv specific	
	Îmbunătățirea infrastructurii educaționale	Dezvoltarea de activități extracurriculare
Impact economic și asupra mediului de afaceri	Finanțarea minimală în infrastructura aferentă sistemului de învățământ preuniversitar va contribui la producerea de efecte negative în lanț pe plan economic.	Derularea activităților extracurriculare planificate în cadrul serviciilor de educație va genera efecte pozitive pe termen mediu și lung la nivelul mediului economic și de afaceri, însă nu în măsură suficientă pentru a atinge obiectivul general al politicii publice propuse.
Impact bugetar și financiar	Nerealizarea intervențiilor majore în perioada următoare va impune efectuarea de investiții mai mari pe termen lung, pentru a acoperi și creșterea costurilor pentru realizarea cu întârziere a lucrărilor de infrastructură, ca urmare a degradărilor suplimentare.	Implicarea redusă pe termen scurt va impune realizarea de activități suplimentare pe termen lung, pentru a redresa un număr mai mare de copii, care în lipsa măsurilor de integrare își vor pierde interesul pentru școală, ceea ce înseamnă un efort financiar mai mare.
Impact social	Infrastructura nemodernizată va conduce la reducerea atractivității unităților de învățământ din Municipiul Brad, generând accentuarea tendinței de reducere a populației școlare.	Implicarea redusă în dezvoltarea de activități extracurriculare va conduce la înregistrarea unui nivel scăzut al incluziunii sociale în rândul populației școlare, în special în cazul copiilor care provin din familii vulnerabile.
Impact asupra mediului înconjurător	Nerealizarea investițiilor majore în reparații capitale / reabilitare / modernizare a infrastructurii în care funcționează unitățile de învățământ va menține un nivel scăzut al eficienței energetice, ceea ce înseamnă impact negativ asupra mediului.	Nu este cazul.

4.3. Scenariul 3: Realizarea de intervenții majore de reparații capitale / reabilitare / modernizare a infrastructurii educaționale și sprijinirea dezvoltării de activități extracurriculare

Tabelul 3.7. Evaluarea ex-ante a impactului în Scenariul 3.

Categorie impact	Obiectiv specific	
	Îmbunătățirea infrastructurii educaționale	Dezvoltarea de activități extracurriculare
Impact economic și asupra mediului de afaceri	Îmbunătățirea sistemului de educație local, inclusiv prin modernizarea infrastructurii, va contribui la producerea de efecte pozitive în plan economic pe termen mediu și lung.	Dezvoltarea activităților extracurriculare în cadrul serviciilor de educație va genera efecte pozitive pe termen mediu și lung la nivelul mediului economic și de afaceri.
Impact bugetar și financiar	Realizarea unor intervenții majore în perioada următoare va contribui la reducerea costurilor de întreținere și funcționare pe termen mediu și lung.	Intensificarea activităților extracurriculare pe termen scurt are asociate rezultate pe termen lung privind reducerea costurilor de asistență socială în rândul tinerilor.
Impact social	Infrastructura școlară modernă va atrage un număr mai mare de elvi și preșcolari înmatriculați în unitățile de învățământ din Municipiul Brad și totodată va susține îmbunătățirea performanțelor școlare.	Intensificarea activităților extracurriculare va conduce la înregistrarea unui nivel ridicat al incluziunii sociale în rândul populației școlare, în special în cazul copiilor care provin din familii vulnerabile.
Impact asupra mediului înconjurător	Realizarea investițiilor majore în reparații capitale / reabilitare / modernizare a infrastructurii în care funcționează unitățile de învățământ va contribui la creșterea eficienței energetice, ceea ce înseamnă diminuarea impactului negativ asupra mediului.	Nu este cazul.

SECȚIUNEA a 5-a. Selectarea opțiunii

Varianta selectată în raport cu impactul estimat pentru prezenta propunere de politică publică este cea corespunzătoare scenariului 3 de soluționare a problemelor identificate ca urmare a rezultatelor analizei desfășurate la nivel local. Această soluție se apropie în cea mai mare măsură de obiectivele propunerii de politică publică, răspunde satisfăcător nevoilor beneficiarilor și oferă premise sigure pentru rezolvarea problemei, așa cum a fost ea identificată și definită.

Prin atingerea obiectivelor operaționale, activitatea administrației publice locale în îmbunătățirea sistemului de învățământ în perioada următoare va trebui intensificată, asigurând punctul de plecare pentru implementarea proiectelor prevăzute în Strategia Integrată de Dezvoltare Urbană a Municipiului Brad 2021-2027. În vederea implementării scenariului 3, sunt propuse activitățile prezentate în tabelul următor.

Tabelul 3.8. Implementarea Scenariului 3.

Nr. Crt.	Activitate	Termen de implementare*	Entitate responsabilă	Surse de finanțare
1.	Reabilitare Școala Gimnazială "Horia, Cloșca și Crișan" (inclusiv dotare cu echipamente IT și licențe)	Decembrie 2022	Municipiul Brad	Buget local
2.	Reabilitare Școala Gimnazială "Mircea Sântimbreanu" (inclusiv dotări centrale termice, gheretă paznici și sală de sport)	Decembrie 2022	Municipiul Brad	Buget local
3.	Reparații capitale Liceul Teoretic "Avram Iancu" Brad	Decembrie 2022	Municipiul Brad	Buget local
4.	Construire clădire grădiniță "Floare de Colț"	Decembrie 2022	Municipiul Brad	Buget local, POR 2014-2020
5.	"Părinții departe, școala aproape de copii!"	Decembrie 2022	Școala Gimnazială "Mircea Sântimbreanu"	Buget local, POCU 2014-2020
6.	"Primii pași în educația timpurie în comunitatea Brad, județul Hunedoara"	Decembrie 2022	Școala Gimnazială "Mircea Sântimbreanu"	Buget local, POCU 2014-2020

*Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!*

Nr. Crt.	Activitate	Termen de implementare*	Entitate responsabilă	Surse de finanțare
7.	Programul “Școala după școală”	Decembrie 2022	Municipiul Brad Școala Gimnazială “Mircea Sântimbreanu” Școala Gimnazială “Horia, Cloșca și Crișan”	Buget local

* Se ia în considerare implementarea în perioada 2021-2022. Există proiecte ale căror activități se vor derula și după anul 2022.

SECȚIUNEA a 6-a. Procesul de consultare publică

Propunerea de politică publică a fost elaborată în cadrul proiectului CONSOLIDAREA CAPACITĂȚII ADMINISTRATIVE A UAT MUNICIPIUL BRAD, Cod proiect 136172, Cod SIPOCA-798 co-finanțat prin POCA 2014-2020.

În cadrul activităților de informare și comunicare prevăzute în cadrul proiectului au fost realizate 10 evenimente de tip consultare publică, dintre care 2 alocate elaborării documentației ***Politici publice ce necesită resurse financiare din bugetele aferente anilor 2021 și 2022***. Cele două runde de consultări au fost structurate pe domeniile pentru care sunt elaborate politici publice: educație, sănătate, asistență socială și infrastructură (mediu și transport). Acestea au avut ca tematici (1) analiza situației actuale și identificarea problemelor, respectiv (2) analiza opțiunilor de soluționare a problemei / problemelor identificate și selectarea opțiunii recomandate. Pentru fiecare domeniu au fost organizate paneluri formate din specialiști în domeniu, reprezentativi pentru activitățile desfășurate. În cazul domeniului educației au fost implicați reprezentanți ai tuturor unităților de învățământ (conducere, cadre didactice, personal auxiliar), reprezentanți ai organizațiilor de părinți, personal din administrația publică locală cu atribuții în domeniul educației, aleși locali.

Concluziile finale ale întâlnirilor au condus la promovarea prezentei propuneri de politică publică în domeniul educației sub forma scenariului 3 - **Realizarea de intervenții majore de reparații capitale / reabilitare / modernizare a infrastructurii educaționale și sprijinirea dezvoltării de activități extracurriculare.**

SECȚIUNEA a 7-a. Măsurile postadoptare

Măsurile post-adoptare a prezentei propuneri de politică publică constau în implementarea activităților prevăzute la secțiunea a 5-a și în derularea etapelor de monitorizare și evaluare a indicatorilor cheie specifici domeniului (tabelul 3.9).

Tabelul 3.9. Indicatori de monitorizare și evaluare - Scenariului 3.

Obiectiv specific	Obiectiv operațional	Activitate	Indicator de ieșire	Indicator de eficiență
Îmbunătățirea infrastructurii educaționale	Reabilitarea / modernizarea unităților de învățământ	Reabilitare Școala Gimnazială “Horia, Cloșca și Crișan” (inclusiv dotare cu echipamente IT și licențe)	Suprafețe clădiri reabilitate / modernizate / construite (mp)	Costul mediu unitar / mp clădire reabilitată / modernizată
		Reabilitare Școala Gimnazială “Mircea Sântimbreanu” (inclusiv dotări centrale termice, gheretă paznici și sală de sport)		
		Reparații capitale Liceul Teoretic “Avram Iancu” Brad		
	Construirea de unități de învățământ	Construire clădire grădiniță “Floare de Colț”		Costul mediu unitar / mp clădire construită
Dezvoltarea de activități extracurriculare	Implementarea de proiecte privind sprijinirea activităților extra-curriculare, inclusiv pentru copiii care provin din familii vulnerabile	“Părinții departe, școala aproape de copii!”	Număr pachete de activități extracurriculare realizate	Costul mediu unitar / pachet de activități extra-curriculare
		“Primii pași în educația timpurie în comunitatea Brad, județul Hunedoara”		
		Programul “Școala după școală” în Municipiul Brad		

4. POLITICA PUBLICĂ ÎN DOMENIUL SĂNĂTĂȚII

*Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!*

I. Date de identificare a propunerii de politică publică

Titlul propunerii de politică publică	Politică publică în domeniul sănătății
Context	Propunerea de politică publică este elaborată în cadrul proiectului “CONSOLIDAREA CAPACITĂȚII ADMINISTRATIVE A UAT MUNICIPIUL BRAD”, Cod proiect 136172 / Cod SIPOCA 798, proiect finanțat prin Programul Operațional Capacitate Administrativă, co-finanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014 - 2020 (POCA), Obiectivul Specific 2.1. Introducerea de sisteme și standarde comune în administrația publică locală ce optimizează procesele orientate către beneficiari în concordanță cu Strategia pentru Consolidarea Administrației Publice.
Instituția inițitoare	Municipiul Brad
Persoane responsabile și date de contact	
Stadiu (anunțare, avizare, primă lectură)	Elaborare propunere de politică publică

II. Rezumat

Planul Național de Redresare și Reziliență subliniază că în ciuda îmbunătățirilor recente, sănătatea populației României se situează, în continuare, sub media Uniunii Europene. Rata mortalității evitabile, și anume decesele care ar fi putut fi evitate prin acordarea unei asistențe medicale de calitate, a fost de două ori și jumătate mai mare față de rata medie specifică Uniunii Europene în 2015. Cheltuielile cu asistența medicală sunt relativ scăzute, iar deficitul de personal reprezintă în continuare o problemă.

La nivelul Municipiului Brad, în baza analizelor datelor statistice și a consultărilor publice la care au fost cooptați actori locali relevanți, s-a concluzionat că principalele probleme care se manifestă în domeniul sănătății sunt asociate infrastructurii, care în ultimii ani nu a beneficiat de lucrări complexe de reparații capitale / reabilitare / modernizare.

Pentru soluționarea problemelor identificate, a fost propusă o politică publică al cărei obiectiv general vizează creșterea calității serviciilor medicale din Municipiul Brad, prin orientarea către obiectivul specific de îmbunătățire a infrastructurii medicale.

Au fost studiate trei scenarii de lucru, și anume:

- Scenariul 1: Scenariul de referință (statu-quo, varianta non-acțiune)

Această opțiune pornește de la principiul non-intervenției și are în vedere menținerea stării de fapt actuale, respectiv aceea de a păstra infrastructura în starea actuală, fără a realiza intervenții majore de reparații capitale / reabilitare / modernizare.

- Scenariul 2: Realizarea de acțiuni minime pentru întreținerea infrastructurii medicale

În cadrul acestui scenariu se consideră realizarea de activități vizând reparații curente și de întreținere a infrastructurii de sănătate, fără efectuarea de lucrări de reparații capitale / reabilitare / modernizare a clădirilor.

- Scenariul 3: Realizarea de intervenții majore de reparații capitale / reabilitare / modernizare a infrastructurii medicale și dotarea sistemului de sănătate cu echipamente medicale moderne

Transpunerea în practică a acestui scenariu va permite realizarea obiectivelor asumate și îndeplinirea scopului prezentei propuneri de politică publică prin implementarea recomandărilor experților și, eventual, ale altor măsuri suplimentare, apărute ulterior (de exemplu, ca urmare a consultării publice).

Se va avea în vedere realizarea de lucrări de reparații capitale / reabilitare / modernizare a clădirilor în care funcționează unități medicale. În acest sens, se vor planifica alocări financiare din bugetul aferent anului 2022.

De asemenea, pentru atingerea obiectivelor politicii publice propuse, se vor achiziționa echipamente medicale moderne.

În urma evaluării ex-ante a impactului fiecărui scenariu prin prisma componentelor (i) impact economic și asupra mediului de afaceri, (ii) impact bugetar și financiar, (iii) impact social și (iv) impact asupra mediului înconjurător, a rezultat că opțiunea recomandată este cea propusă în scenariul 3, respectiv **realizarea de intervenții majore de reparații capitale / reabilitare / modernizare a infrastructurii medicale și dotarea sistemului de sănătate cu echipamente medicale moderne.**

SECȚIUNEA 1. Argumente pentru inițierea propunerii de politică publică

1.1. Context european, național și regional. Date statistice relevante

Protejarea sănătății publice este o dimensiune esențială a dezvoltării durabile și este direct influențată de elementele ce sunt tratate de strategiile generale în domeniu, începând cu calitatea locuirii, a aerului și apei și până la modul cum sunt organizate comunitățile urbane. Starea de sănătate a populației este cea mai fidelă și relevantă oglindă a provocărilor dezvoltării durabile.

Potrivit Profilului de țară pentru România din 2019 în ceea ce privește sănătatea¹² publicat de Comisia Europeană, speranța de viață în România este printre cele mai scăzute din Uniunea Europeană. Acest lucru reflectă comportamente nesănătoase, dar și inegalități socio-economice, precum și deficiențe substanțiale în furnizarea serviciilor de sănătate. Se evidențiază că deși sistemul de asigurări sociale de sănătate oferă un pachet cuprinzător de servicii, aproximativ 11% din populație este neasigurată și nu are dreptul decât la un pachet minim de servicii. În raport se menționează principalele provocări pentru sistemul de sănătate, respectiv dezechilibrul dintre asistența medicală primară și serviciile medicale spitalicești și deficitului tot mai mare de profesioniști în domeniul sănătății.

Un indicator relevant pentru caracterizarea stării de sănătate este speranța de viață la naștere. Deși valoarea specifică României a crescut de la 71,2 ani în anul 2000, la 75,3 ani în anul 2017, acesta este printre cele mai reduse din Uniunea Europeană (figura 4.1), reprezentând cu 5,6 ani mai puțin față de media europeană. Referitor la același indicator, trebuie menționat că există discrepanțe majore în ceea ce privește speranța de viață în funcție de gen (speranța de viață a bărbaților este cu 7,4 ani mai redusă decât în cazul populației feminine; speranța de viață bărbați: 71,7 ani, speranța de viață femei: 79,1 ani) și nivel de studii (se estimează că bărbații cu cel mai scăzut nivel de studii vor trăi cu aproximativ 10 ani mai puțin decât bărbații cu cel mai ridicat nivel de studii).

În ceea ce privește cauzele mortalității, studiul subliniază că boala cardiacă ischemică rămâne principala cauză de deces, deși mortalitatea cauzată de cancer este în creștere.

¹² State of Health in the EU · România · Profilul de țară din 2019 în ceea ce privește sănătatea, Comisia Europeană.

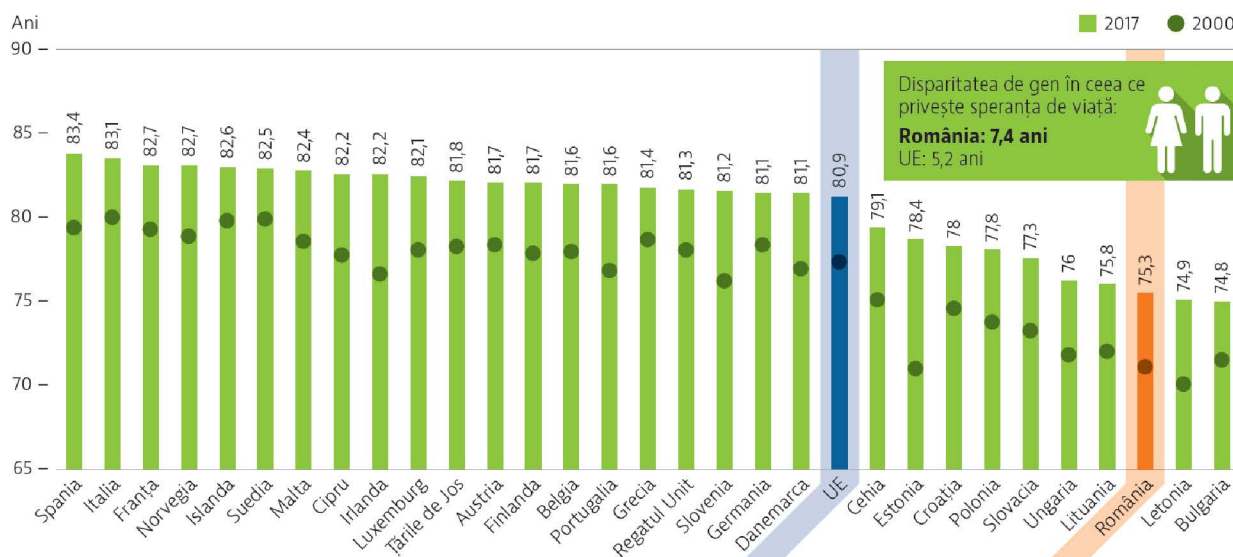

Figura 4.1. Speranța de viață (ani), statele membre UE. Sursa: State of Health in the EU · România · Profilul de țară din 2019 în ceea ce privește sănătatea.

Boala cardiacă ischemică și accidentul vascular cerebral sunt principalele cauze de deces (figura 4.2). Rata mortalității cauzate de boala cardiacă ischemică este de aproape trei ori mai mare în România decât în UE în ansamblu. Cancerul pulmonar reprezintă cea mai frecventă cauză de deces cauzat de cancer, rata mortalității crescând cu aproape 14% din 2000, în principal din cauza ratelor ridicate ale fumatului. În ultimii ani au crescut, de asemenea, ratele mortalității legate de alte tipuri de cancer, în special pentru cazurile de cancer colorectal și de sân.

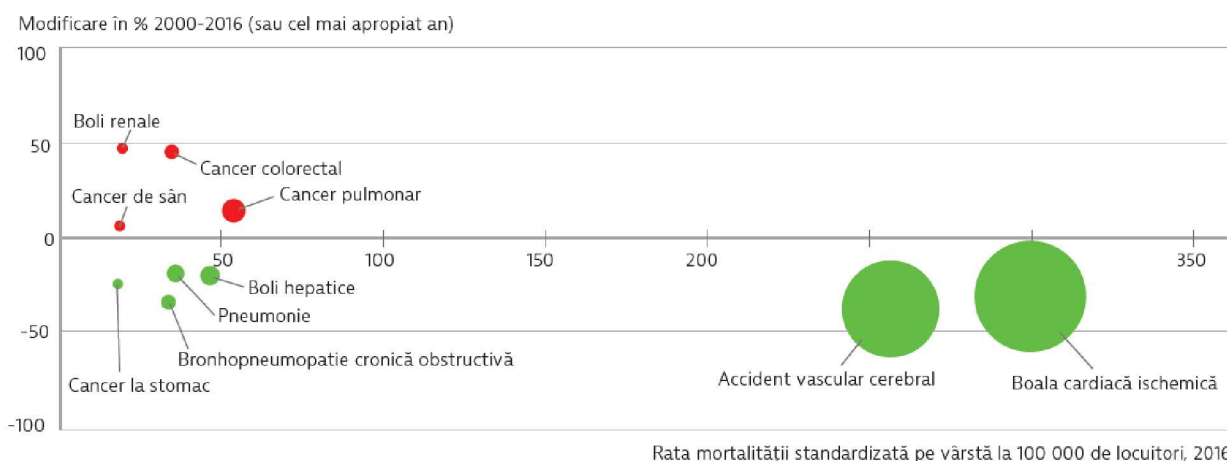

Figura 4.2. Principalele cauze ale mortalității în România. Sursa: State of Health in the EU · România · Profilul de țară din 2019 în ceea ce privește sănătatea.

De asemenea, referitor la starea de sănătate a populației, este de reținut că România se confruntă cu provocări în ceea ce privește combaterea unor boli infecțioase, având cea mai ridicată rată de cazuri de tuberculoză din UE. Totodată, rujeola este o problemă persistentă de sănătate publică în România, rata de notificare fiind printre cele mai ridicate din UE (102,1 la 1 milion de locuitori în 2018, comparativ cu 26,2 în UE în ansamblu).

Referitor la sistemul de sănătate, din analiza datelor statistice rezultă că România cheltuiește mai puțin pe sănătate decât orice altă țară din Uniunea Europeană, atât pe cap de locuitor, cât și ca proporție din PIB. Deși cheltuielile pentru sănătate au crescut în ultimii ani, în anul 2017, România a cheltuit pentru sănătate 1.029 Euro/persoană, mai puțin de jumătate din media UE de 2 884 EUR (figura 4.3), sau 5% din PIB (comparativ cu media UE de 9,8%).

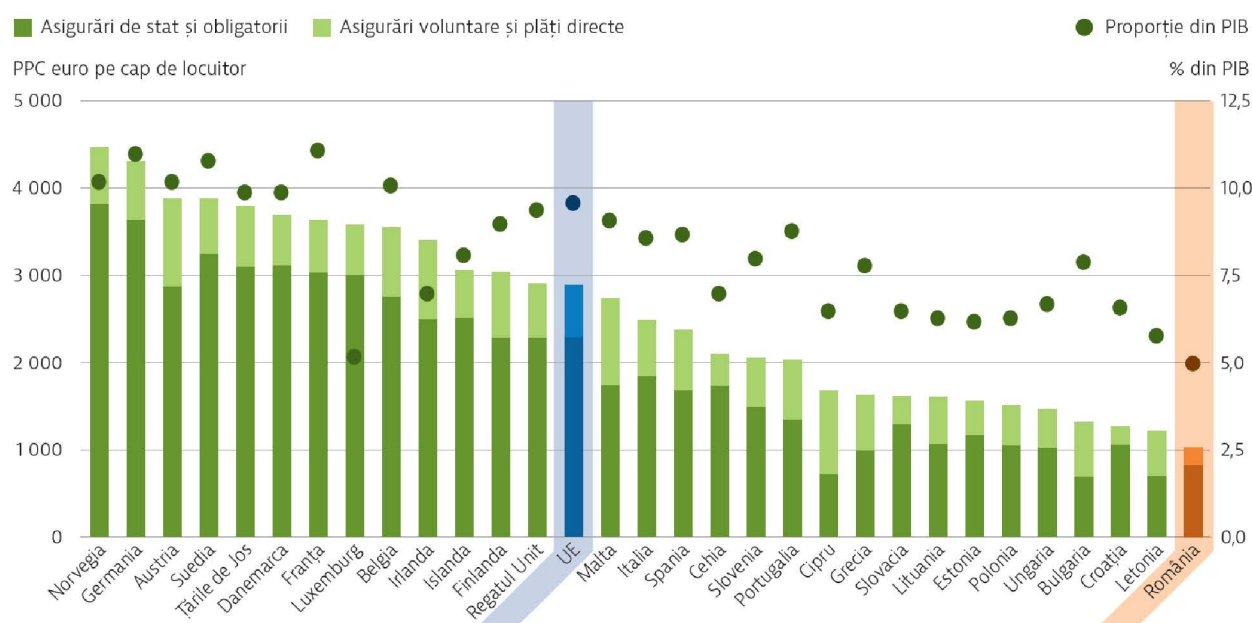

Figura 4.3. Cheltuielile pentru sănătate/locuitor, statele membre UE, 2017. Sursa: State of Health in the EU · România · Profilul de țară din 2019 în ceea ce privește sănătatea.

Trecerea la asistența medicală ambulatorie se află într-un stadiu incipient, peste 42% dintre cheltuielile pentru sănătate fiind încă direcționate către serviciile spitalicești (comparativ cu media UE de 29%), deși valoarea totală pe cap de locuitor rămâne scăzută în termeni absoluți, totalizând aproximativ jumătate din cheltuielile din UE în ansamblu. Proporția cheltuielilor pentru sănătate dedicate asistenței medicale primare și ambulatorii rămâne pe locul doi între cele mai scăzute din UE (18%, comparativ cu media UE de 30%). De asemenea, România cheltuiește foarte puțin

pentru prevenție, numai 18 Euro/persoană în anul 2017 sau 1,7% din totalul cheltuielilor pentru sănătate, comparativ cu 3,1% la nivelul UE.

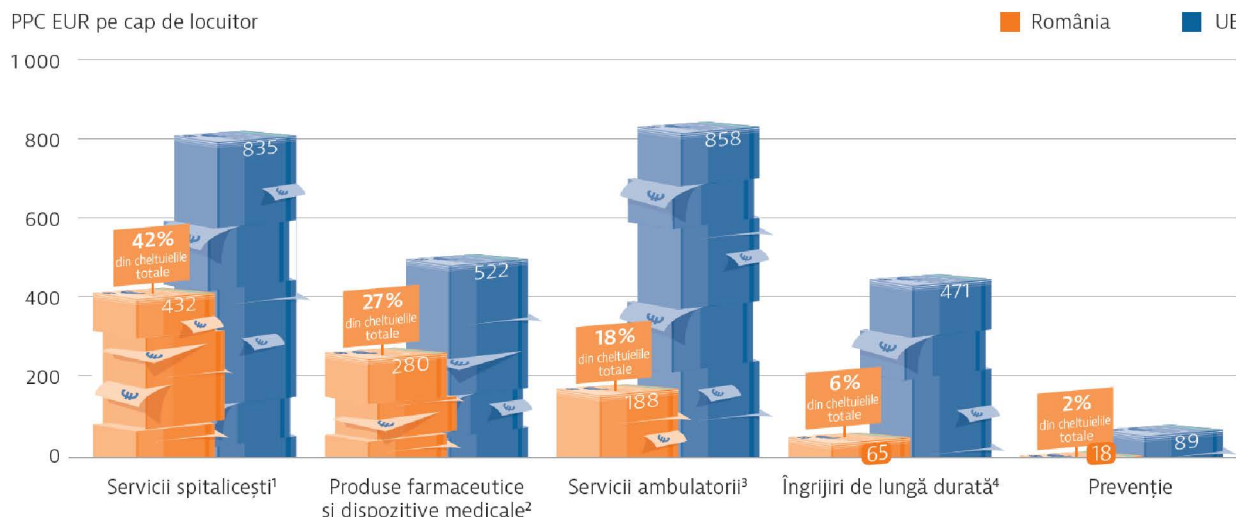

Figura 4.4. Finanțarea asistenței medicale în România și Uniunea Europeană, 2017.

Sursa: State of Health in the EU · România · Profilul de țară din 2019 în ceea ce privește sănătatea.

Un alt indicator relevant pentru analiza sistemului de sănătate este legat de personalul medical. România are mai puțini medici și asistenți medicali pe cap de locuitor decât majoritatea țărilor Uniunii Europene. În anul 2017 au fost înregistrați 2,9 medici practicanți la 1.000 de locuitori și 6,7 asistenți medicali la 1.000 de locuitori. Media UE era de 3,6, respectiv 8,5, ceea ce poziționează țara pe locul trei cu cele mai scăzute cifre din UE. Totodată, trebuie menționat că numărul scăzut de medici generaliști și utilizarea în exces a spitalelor îngreunează trecerea la asistența medicală comunitară integrată.

În contextul prezentat mai sus, se observă că asistența medicală primară continuă să fie insuficient utilizată, cetățenii preferând să apeleze în continuare la servicii spitalicești, chiar dacă îngrijirile necesare nu au un caracter urgent. De exemplu, datele arată că în anul 2016 un cetățean din România a consultat un medic în cadrul asistenței medicale primare sau un medic specialist, în regim ambulatoriu, doar de 5 ori, în condițiile în care media UE este de 7,5 consultații.

Din analizele realizate pentru fundamentarea Planului Național de Redresare și Reziliență al României, rezultă că sunt necesare măsuri urgente pentru asigurarea siguranței, securității și funcționalității infrastructurii de sănătate, atât la nivel național, cât și la nivel comunitar.

Infrastructura sanitară este în general învechită, nefiind adaptată nevoilor de servicii de sănătate care se manifestă în zilele noastre. Una dintre problemele des întâlnite este cea a spitalelor pavilionare, care creează dificultăți în ceea ce privește organizarea fluxurilor și transportul pacienților. Clădirile vechi (unele având chiar peste 100 ani vechime) nu permit integrarea optimă a circuitelor intra-spitalicești, ridică frecvent dificultăți majore în adoptarea de noi tehnologii din cauza limitărilor fizice intrinseci și nu dispun de facilități pentru un acces fizic (de exemplu, pentru persoanele cu dizabilități). Există clădiri în care se desfășoară servicii medicale, care constituie un pericol pentru pacienți și pentru personal, atât din punct de vedere al infecțiilor nosocomiale, cât și din punct de vedere structural și de siguranță la incendii. Pandemia Covid-19 a evidențiat vulnerabilitățile infrastructurii sanitare, suprasolicitarea sistemelor de instalații electrice și de fluide medicale învechite generând incendii în secțiile de terapie intensivă. Astfel, adaptarea infrastructurii la nevoile de servicii de sănătate curente (boli netransmisibile, acumularea de probleme de sănătate, complexe cu comorbidități, existența unor tehnologii complexe, etc.) este în multe cazuri imposibilă sau mult mai costisitoare decât construcția unor clădiri noi în care să se transfere activitatea curentă a unor spitale. În ceea ce privește dotările, echipamentele existente sunt încă departe de standardele din țările europene avansate, iar distribuția echipamentelor în profil teritorial este insuficient echilibrată și calibrată în funcție de nevoi.

Prin Strategia Națională pentru Dezvoltarea Durabilă a României 2030, la nivel național este stabilit cadrul național pentru susținerea Agendei 2030 și implementarea celor 17 Obiective de Dezvoltare Durabilă (ODD). Obiectivul 3 Sănătate și bunăstare vizează asigurarea unei vieți sănătoase și promovarea bunăstării tuturor, la orice vârstă.

Țintele pentru anul 2030 urmăresc:

- Asigurarea accesului universal la servicii de informare, educare și consiliere pentru promovarea prevenției și adoptarea unui stil de viață fără riscuri;
- Digitalizarea completă a sistemului de sănătate și, implicit, eliminarea documentelor și registrelor tipărite pe suport de hârtie, pentru a eficientiza și a facilita intervențiile medicale, pentru a asigura populației accesul rapid la servicii medicale de calitate, la tratamente și medicamente și pentru monitorizarea eficientă a nevoilor;
- Reducerea prevalenței mortalității materne și infantile, a incidenței cancerului la sân sau de col uterin și a sarcinilor la adolescente, având ca obiectiv prioritar grupurile vulnerabile și defavorizate;

- Reducerea mortalității materne și mortalității neonatale, astfel încât să se situeze sub media UE;
- Creșterea acoperirii vaccinale până la nivelul minim recomandat de Organizația Mondială a Sănătății pentru fiecare vaccin, prin dezvoltarea unei platforme comune de colaborare între autorități, medici, pacienți, organizații internaționale, cu experiență în acest domeniu, reprezentanți ai companiilor în domeniu, precum și alți factori interesați;
- Promovarea conștientizării bolilor psihice, reducerea stigmatului și crearea unui mediu în care cetățenii afectați se simt acceptați și unde pot cere ajutor;
- Stoparea îmbolnăvirii de tuberculoză și combaterea hepatitei și a altor boli transmisibile;
- Reducerea cu o treime a mortalității premature cauzate de bolile netransmisibile prin prevenire și tratament și prin promovarea sănătății și bunăstării mintale;
- Reducerea mortalității cauzate de boli cornice;
- Reducerea consumului de substanțe nocive.

La nivelul Regiunii Vest din care face parte Municipiul Brad, contextul în care funcționează sistemul de sănătate și direcțiile principale de dezvoltare pentru perioada următoare sunt prezentate în Planul pentru dezvoltare regională al Regiunii Vest 2021-2027. În cadrul domeniului major de intervenție *Educație, Sănătate și Sisteme sociale performante* se identifică Prioritatea 2. *Acces incluziv la servicii medicale performante și inovative, orientate către pacient* căreia îi corespunde Obiectivul specific: *Îmbunătățirea stării de sănătate a populației și creșterea duratei de viață prin dezvoltarea unui sistem medical eficient și accesibil.*

În cadrul analizei au fost identificate următoarele provocări regionale:

- Infrastructura și echipamentele spitalelor sunt învechite, departe de standardele europene;
- Gradul de fragmentare ridicat al unităților medicale;
- Sistemul medical nu oferă acces echitabil și incluziv pe întreg teritoriul regiunii, în special în mediul rural;
- Rețeaua de servicii în sistem ambulatoriu și medicina preventivă sunt insuficient dezvoltate;
- Medicina personalizată este subdezvoltată;

- Necesitatea adaptării sistemului medical la îmbătrânirea populației și schimbărilor demografice;
- Calitatea actului medical necesită îmbunătățiri.

Urmărind întâmpinarea acestor provocări în sensul diminuării disfuncțiilor, au fost propuse o serie de măsuri privind dezvoltarea infrastructurii și de îmbunătățire a serviciilor (înlocuirea spitalelor vechi care nu mai corespund standardelor actuale cu unele noi, investiții în servicii medicale de urgență, investiții pentru asigurarea unor circuite temporare în caz de epidemii, pandemii și alte situații, creșterea capacității de reziliență pe timp de criză în domeniul sanitar, dezvoltarea rețelei și a serviciilor oferite în regim ambulatoriu, modernizarea / reabilitarea / extinderea unităților medicale existente și achiziții de aparatură medicală de ultimă generație, dezvoltarea rețelei de diagnostic de precizie și a medicinei personalizate, dezvoltarea și dotarea unităților medicale școlare cu aparatură specifică, modernizarea, extinderea și dotarea rețelei de medicină de familie și școlară, dezvoltarea, modernizarea și dotarea centrelor medicale de permanență, digitalizare sistemului medical prin servicii de tip e-Sănătate și specializarea personalului, dezvoltarea serviciilor de îngrijire paliativă, creșterea gradului de siguranță a pacientului în unitățile sanitare, îmbunătățirea răspunsului echipajelor de intervenție rapidă, acțiuni de conștientizare la nivelul populației a importanței prevenției medicale, realizarea de programe privind educația sanitară și promovarea unui stil de viață sănătos, creșterea accesibilității persoanelor vulnerabile către sistemul medical, asigurarea unui acces egal și echitabil la servicii de sănătate tuturor categoriilor de persoane, asigurarea accesului elevilor la servicii de medicină școlară, reducerea mortalității prin boli transmisibile și netransmisibile, modelarea serviciilor medicale în funcție de specificul și tendințele demografice).

1.2. Context local. Date statistice relevante

Sistemul de sănătate din Municipiul Brad este format din unități medicale de tip spital, ambulatoriu integrat spitalului, dispensar medical, sanatoriu TBC, cabinet școlar, farmacie și laborator medical. Numărul de unități din fiecare categorie este prezentat în tabelul următor. Din analiza datelor statistice existente s-a constatat că în ultimii ani s-a dezvoltat rețeaua de unități sanitare proprietate privată, în special în categoriile cabinete medicale de familie, cabinetele stomatologice și farmacii.

Spitalul Municipal Brad reprezintă cea mai mare unitate sanitară, având o capacitate de 145 paturi. În cadrul spitalului funcționează secții, compartimente, laboratoare, cabinete de specialitate: medicină internă; cardiologie; neurologie; chirurgie

generală; otorinolaringologie; obstetrică-ginecologie; ortopedie și traumatologie; boli infecțioase; pediatrie; recuperare, medicină fizică și balneologie; ATI; dermatovenerologie; reumatologie; urologie; diabet zaharat, nutriție și boli metabolice; oftalmologie; planificare familială; prevenire și control al infecțiilor nozocomiale; compartiment primire urgențe; laborator analize medicale; laborator radiologie și imagistică medicală; dispensar TBC.

Tabelul 4.1. Unități sanitare, anul 2019. Sursa datelor: INS, Tempo online.

Unități sanitare		Număr unități
Tip unitate sanitară	Forma de proprietate	
Spitale	Proprietate publică	1
Ambulatorii integrate spitalului	Proprietate publică	2
Dispensare medicale	Proprietate publică	1
Sanatorii TBC	Proprietate publică	1
Cabinete medicale școlare	Proprietate publică	1
Cabinete medicale de familie	Proprietate privată	12
Cabinete stomatologice	Proprietate privată	10
Societate stomatologică civilă medicală	Proprietate privată	1
Farmacii	Proprietate publică	13
	Proprietate privată	2
Puncte farmaceutice	Proprietate privată	3
Laboratoare medicale	Proprietate publică	9
	Proprietate privată	2
Alte tipuri de cabinete medicale	Proprietate publică	1
	Proprietate privată	3

În ceea ce privește cadrele medicale, în perioada 2010-2019 numărul de medici care activează în sistemul public de sănătate din Municipiul Brad a scăzut cu 3%, atingând valoarea de 50. În aceeași perioadă, personalul sanitar mediu a crescut cu 5%. Cu 3,2 medici/1.000 locuitori și 11,4 asistenți/1.000 locuitori, Municipiul Brad se situează mult mai bine față de Județul Hunedoara (1,6 medici/1.000 locuitori; 5,4 asistenți/1.000 locuitori), Regiunea Vest (2,3 medici/1.000 locuitori; 4,3

asistenți/1.000 locuitori) și România (1,8 medici/1.000 locuitori; 4,3 asistenți/1.000 locuitori). În tabelul 4.2 sunt centralizate valorile acestor indicatori pentru anul 2019.

Tabelul 4.2. Personal medical, anul 2019. Sursa datelor: INS, Tempo online.

Teritoriul	Număr medici	Număr personal sanitar mediu	Populație	Număr medici / 1000 locuitori	Personal sanitar mediu/ 1000 locuitori
Municipiul Brad	50	176	15.454	3,2	11,4
Județul Hunedoara	712	2.464	458.125	1,6	5,4
Regiunea Vest	4.519	8.612	2.003.368	2,3	4,3
România	40.647	96.204	22.204.507	1,8	4,3

În ceea ce privește activitatea medicală, în ultimii ani s-a redus numărul cazurilor de internare continuă, concomitent cu sporirea internării de zi, cu excepția anului 2020 când s-a înregistrat o scădere de 19% comparativ cu anul anterior. Valoarea maximă a numărului de pacienți internați a fost atinsă în anul 2019, când în total au avut loc 4.659 internări de o zi și 3.742 cazuri de internare continuă. În figura 4.5 este prezentată variația lunară a numărului de consultații în perioada 2017-2020. Exceptând anul 2020, care a fost afectat de pandemia de Covid-19, se observă valori ridicate ale activităților medicale în lunile octombrie, noiembrie.

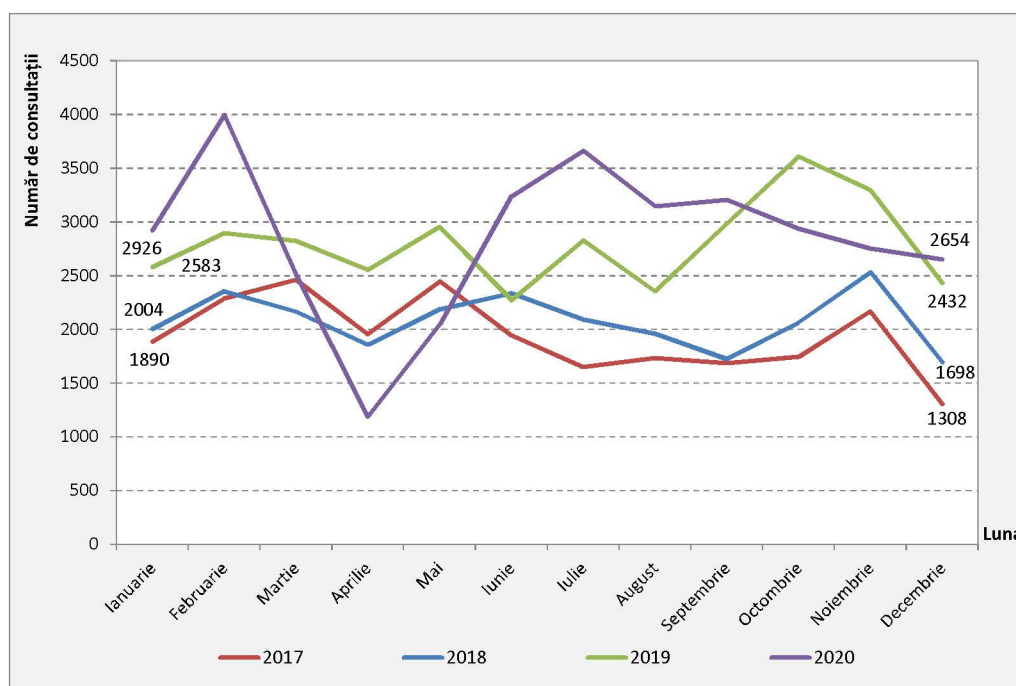

Figura 4.5. Număr consultații lunare - Municipiul Brad, perioada 2017-2020.
 Sursa datelor: Spitalul Municipal Brad.

Proiect cofințat din Fondul Social European prin
 Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!

Serviciile medicale cele mai solicitate sunt în specialitățile Diabet zaharat, nutriție și boli metabolice, Reumatologie, Chirurgie generală și Cardiologie (figura 4.6). Distribuțiile lunare ale intervențiilor sunt evidențiate în figura 4.7.

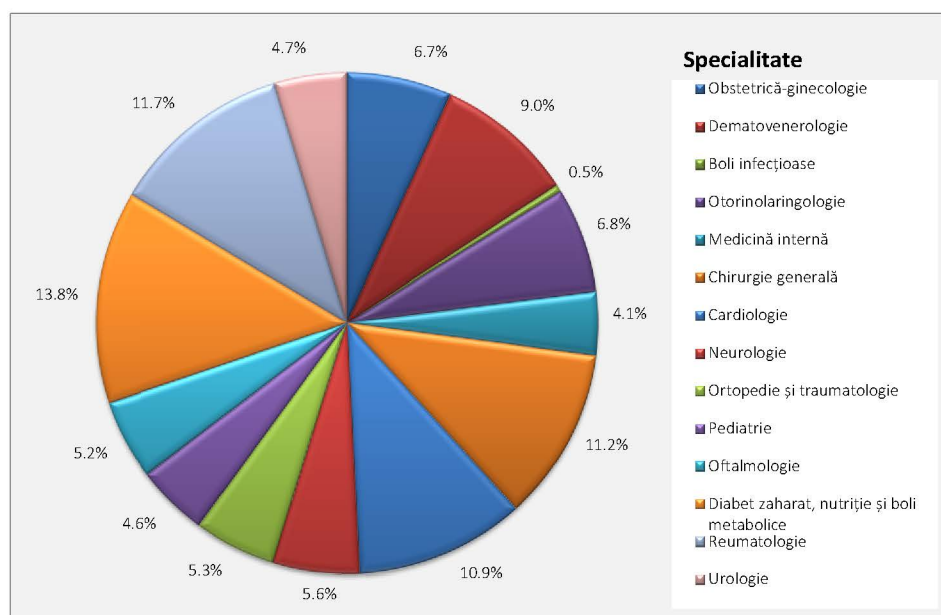

Figura 4.6. Număr servicii medicale pe specialități, perioada 2017-2020.
Sursa datelor: Spitalul Municipal Brad.

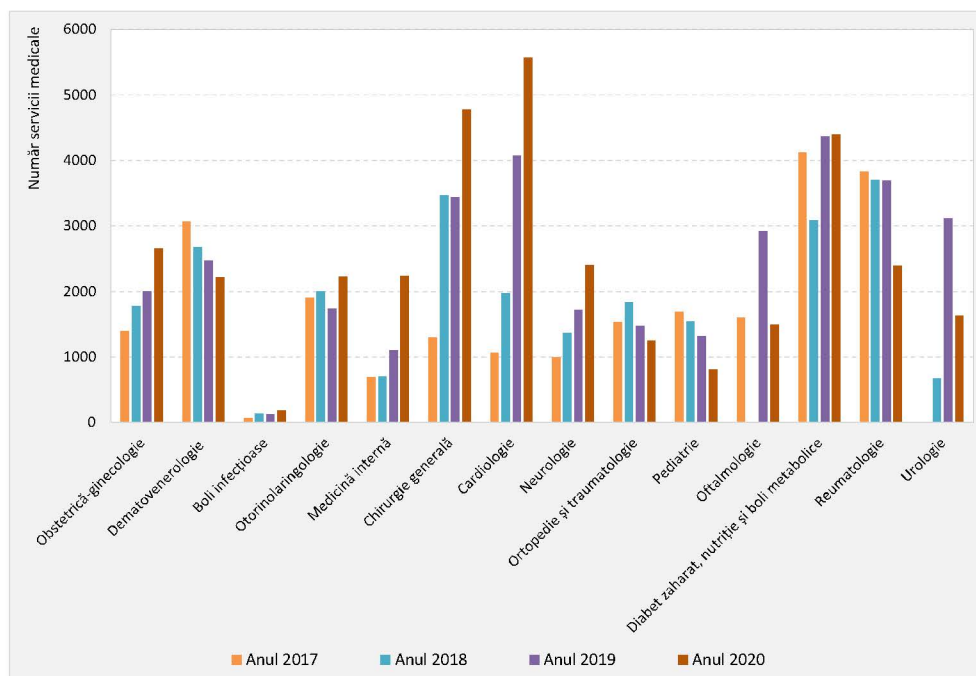

Figura 4.7. Număr servicii medicale pe specialități, perioada 2017-2020.
Sursa datelor: Spitalul Municipal Brad.

Referitor la numărul zilelor de spitalizare, după anul 2017 s-a instalat o tendință generală descrescătoare, între 2017 și 2020 înregistrându-se o reducere de 46%, de la 26.825 zile în anul 2017, la 14.421 zile în anul 2020.

În ceea ce privește diagnosticul prezumtiv, au fost identificate 3 categorii principale, și anume: *Diabet zaharat neinsulino-dependent*, *Hipertensiune esențială (primară)* și *Gonartroză (artroza genunchiului)*. Dintre aceste 3 categorii de diagnostic, Diabetul zaharat neinsulino-dependent a înregistrat cele mai mari valori în perioada analizată (peste 3.000 cazuri).

Numărul de cazuri înregistrate în cazul *Hipertensiunii esențiale* a înregistrat o creștere alarmantă în anul 2020 comparativ cu anul 2017, de 215%, în timp ce *Gonartroza* a scăzut cu 51% la nivelul aceleiași perioade (figura 4.8).

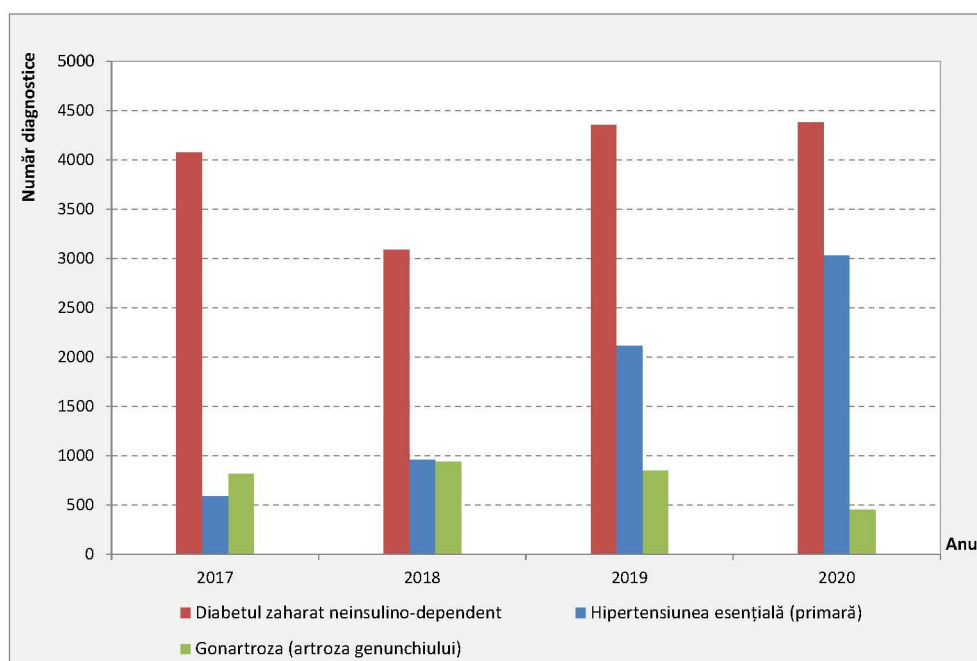

Figura 4.8. Diagnostic prezumtiv - Municipiul Brad, perioada 2017-2020.
 Sursa: Spitalul Municipal Brad.

Spitalul Municipal Brad este spital de tip pavilionar. Desfășurarea activităților se realizează în șase clădiri în care sunt amplasate secțiile spitalului, după cum urmează:

Amplasamentul I:

- pavilion secția Medicină internă - construit în anul 1880;
- pavilion secția Chirurgie, compartiment Otorinolaringologie, compartiment A.T.I. - construit în anul 1934;

- pavilion secția Obstetrică-ginecologie, compartiment Neonatologie - construit în anul 1934;
- pavilion secția Pediatrie - construit în anul 1935;
- clădire compartiment primire urgențe, clădire compartiment administrativ, clădire bucătărie-spălătorie, clădire morga, clădire ateliere-garaje, clădire magazine-garaje și clădire ateliere.

Amplasamentul II:

- pavilion compartiment Dermatovenerologie, compartiment Boli infecțioase - construit în anul 1973.

În mod similar caracteristicii sistemului de sănătate din România, principala deficiență a Spitalului Municipal Brad este legată de infrastructură, respectiv de natura pavilionară și de vechimea clădirilor aferente spitalului.

În scopul îmbunătățirii infrastructurii de sănătate, Municipiul Brad are în implementare proiectul *“Eficientizare energetică a imobilului ambulatoriu și dispensar T.B.C. a Spitalului Municipal Brad, Județul Hunedoara”*, prin care se realizează următoarele activități:

- *Lucrări de reabilitare termică a elementelor de anvelopă;*
- *Lucrările de înlocuire a sistemelor de instalații termice;*
- *Lucrări de implementare a sistemelor de producere a energiei din surse alternative;*
- *Lucrări de instalare / reabilitare / modernizare a sistemelor de climatizare și/sau ventilare mecanică pentru asigurarea calității aerului interior;*
- *Lucrări de reabilitare / modernizare a instalațiilor de iluminat în clădiri;*
- *Lucrări conexe care contribuie la implementarea proiectului, precum:*
 - *înlocuirea șarpantei și învelitorii sistemelor de preluare a apelor meteo, respectiv a jgheburilor și burlanelor existente care vor rămâne aparente pe fațadă;*
 - *demontarea aparatelor de climă aparente pe fațadă și trecerea la un sistem centralizat;*
 - *înlocuirea finisajelor interioare;*
 - *instalarea de rampe accesibile persoanelor cu dizabilități din spațiul public, până la parterul spitalului însoțite de plăcuțe Braille și plăcuțe în culori disonante;*
 - *modernizarea instalațiilor electrice prin integrarea în plafon a corpurilor de iluminat cu LED.*

Pentru implementarea proiectului, Municipiul Brad a obținut finanțare nerambursabilă în valoare de 4.058.824,64 Lei în cadrul Programului Operațional Regional 2014-2020, Apelul de proiecte nr. POR/2016/3/3.1/B/1, Axa prioritară 3, Prioritatea de investiții 3.1, Operațiunea B - Clădiri publice.

În contextul epidemiei de Covid-19, în perioada următoare se impune intensificarea investițiilor în sistemul de sănătate publică.

1.3. Problema care necesită acțiunea factorilor decizionali

În urma analizelor privind sistemul de sănătate din Municipiul Brad, se constată că în ultimii ani nu au fost realizate lucrări complexe de reparații capitale / reabilitare / modernizare a clădirilor în care se desfășoară activități medicale la nivel local.

Astfel, principala problemă o constituie starea precară a infrastructurii de sănătate.

În scopul îmbunătățirii calității serviciilor medicale, pe termen scurt se consideră prioritare intervențiile privind modernizarea Spitalului Municipal Brad (infrastructură și echipamente medicale), în complementaritate cu proiectele aflate în derulare.

1.4. Grupuri afectate

Implementarea politicii propuse va produce efecte directe la nivelul populației din Municipiul Brad, pentru toate categoriile de vârstă. O altă categorie care va beneficia de rezultatele politicii publice este formată din personalul medical încadrat în sistemul public de sănătate.

1.5. Implicații asociate lipsei de acțiune în domeniu

Lipsa acțiunilor în domeniul sănătății, la nivelul infrastructurii în care se desfășoară activitățile medicale și a echipamentelor medicale, va conduce la înrăutățirea stării de sănătate a populației.

Facilitățile de sănătate, în special spitalele, sunt esențiale pentru comunități, atât în mod obișnuit, dar și ca răspuns la situații de urgență, dezastre și alte crize. Spitalele sunt, de asemenea, simboluri importante ale bunăstării sociale. Starea tehnică precară a infrastructurii și lipsa echipamentelor medicale moderne poate duce la expunerea pacienților și a lucrătorilor din domeniul sănătății la vulnerabilități, dar și la pierderea încrederii populației în autorități.

De asemenea, lipsa intervențiilor în reparații capitale / reabilitare / modernizare a infrastructurii va contribui la creșterea costurilor pentru realizarea cu întârziere a acestor lucrări, ca urmare a degradărilor suplimentare.

SECȚIUNEA a 2-a. Scopul și obiectivele propunerii de politică publică

Propunerea de politică publică are ca scop asigurarea accesului egal la asistență medicală prin dezvoltarea infrastructurii și serviciilor, inclusiv la asistență medicală primară.

Obiectivul general al propunerii de politică publică vizează creșterea calității serviciilor medicale din Municipiul Brad.

Obiectivele specifice, care derivă din obiectivul general, precum și obiectivele operaționale, care sunt defalcate cantitativ și calitativ din obiectivele specifice, sunt prezentate în tabelul de mai jos.

Tabelul 4.2. Obiective specifice și operaționale.

Obiective specifice	Obiective operaționale
Îmbunătățirea infrastructurii medicale	- Reabilitarea/ modernizarea clădirilor în care se desfășoară activități medicale - Dotarea sistemului de sănătate cu echipamente medicale moderne

SECȚIUNEA a 3-a. Descrierea opțiunilor de soluționare a problemelor identificate

În legătură cu soluționarea problemelor identificate anterior, opțiunile posibile de intervenție sunt abordate sub forma a trei scenarii de lucru, și anume:

- Scenariul 1: Scenariul de referință (statu-quo, varianta non-acțiune)
- Scenariul 2: Realizarea de acțiuni minime pentru întreținerea infrastructurii medicale
- Scenariul 3: Realizarea de intervenții majore de reparații capitale / reabilitare / modernizare a infrastructurii medicale și dotarea sistemului de sănătate cu echipamente medicale moderne

3.1. Scenariul 1: Scenariul de referință (statu-quo, varianta non-acțiune)

Această opțiune pornește de la principiul non-intervenției și are în vedere menținerea stării de fapt actuale, respectiv aceea de a păstra infrastructura în starea actuală, fără a realiza intervenții majore privind reparații capitale/ reabilitare/ modernizare.

În consecință, urmând acest scenariu, nu se va realiza niciunul dintre obiectivele amintite.

3.2. Scenariul 2: Realizarea de acțiuni minimale pentru întreținerea infrastructurii medicale

Implementarea de acțiuni minimale pentru întreținerea infrastructurii medicale va avea ca efect, în mod cert, realizarea doar parțială a obiectivelor specifice și operaționale, ceea ce va conduce foarte probabil, la atingerea parțială a obiectivului general și, drept urmare, la neîndeplinirea scopului prezentei propuneri de politică publică.

În cadrul acestui scenariu se consideră realizarea de activități privind reparații curente și de întreținere a infrastructurii medicale, fără efectuarea de lucrări de reparații capitale / reabilitare / modernizare a clădirilor în care se desfășoară activități de asistență medicală.

3.3. Scenariul 3: Realizarea de intervenții majore de reparații capitale / reabilitare / modernizare a infrastructurii medicale și dotarea sistemului de sănătate cu echipamente medicale moderne

Transpunerea în practică a acestui scenariu va permite realizarea obiectivelor asumate și îndeplinirea scopului prezentei propuneri de politică publică prin implementarea recomandărilor experților și, eventual, ale altor măsuri suplimentare, apărute ulterior (de exemplu, ca urmare a consultării publice).

Se va avea în vedere realizarea de lucrări de reparații capitale / reabilitare / modernizare a clădirilor în care funcționează unități medicale. În acest sens, se vor planifica alocări financiare din bugetul aferent anului 2022.

De asemenea, pentru atingerea obiectivelor politicii publice propuse, se vor achiziționa echipamente medicale moderne.

SECȚIUNEA a 4-a. Identificarea și evaluarea impactului

Impactul aferent fiecărui scenariu sus menționat a fost identificat și va fi monitorizat prin indicatori cheie, specifici, cu scopul de a putea fi supus ulterior evaluării. Ca urmare, evaluarea ex-ante a impactului este prezentată în tabelele de mai jos.

4.1. Scenariul 1: Scenariul de referință (statu-quo, varianta non-acțiune)

Tabelul 4.3. Evaluarea ex-ante a impactului în Scenariul 1.

Categorie impact	Obiectiv specific
	Îmbunătățirea infrastructurii medicale
Impact economic și asupra mediului de afaceri	Finanțarea redusă a sistemului de sănătate va contribui la producerea de efecte negative în lanț pe plan economic.
Impact bugetar și financiar	Lipsa intervențiilor în perioada următoare va impune realizarea de investiții mai mari pe termen lung, pentru a acoperi și creșterea costurilor pentru realizarea cu întârziere a lucrărilor de infrastructură, ca urmare a degradărilor suplimentare. Starea precară a infrastructurii implică valori ridicate ale cheltuielilor de întreținere și funcționare.
Impact social	Lipsa investițiilor în infrastructura de sănătate va conduce la înrăutățirea stării de sănătate a populației. Starea precară a infrastructurii medicale are asociată atractivitate redusă din partea populației pentru servicii medicale preventive, respectiv deficiențe privind accesul la diagnostic precoce și tratament. Infrastructura spitalicească neadecvată atrage după sine riscuri semnificative și reduce capacitatea de operare a sistemului public de sănătate. Derularea de activități medicale în clădiri neadecvate constituie un risc major pentru capacitatea sistemului de sănătate publică în caz de calamitate naturală sau de tragedie colectivă.
Impact asupra mediului înconjurător	Lipsa investițiilor de tip reparații capitale / reabilitare / modernizare a infrastructurii în care funcționează unitățile medicale va menține un nivel scăzut al eficienței energetice, ceea ce înseamnă impact negativ asupra mediului.

4.2. Scenariul 2: Realizarea de acțiuni minime pentru întreținerea infrastructurii medicale

Tabelul 4.4. Evaluarea ex-ante a impactului în Scenariul 2.

Categorie impact	Obiectiv specific
	Îmbunătățirea infrastructurii medicale
Impact economic și asupra mediului de afaceri	Finanțarea minimală a sistemului de sănătate va contribui la producerea de efecte negative în lanț pe plan economic.
Impact bugetar și financiar	Nerealizarea intervențiilor majore în perioada următoare va impune efectuarea de investiții mai mari pe termen lung, pentru a acoperi și creșterea costurilor pentru realizarea cu întârziere a lucrărilor de infrastructură, ca urmare a degradărilor suplimentare. Starea precară a infrastructurii implică valori ridicate ale cheltuielilor de întreținere și funcționare.
Impact social	Lipsa infrastructura de sănătate performante va conduce la înrăutățirea stării de sănătate a populației. Starea precară a infrastructurii medicale are asociată atractivitate redusă din partea populației pentru servicii medicale preventive, respectiv deficiențe privind accesul la diagnostic precoce și tratament. Infrastructura spitalicească neadecvată atrage după sine riscuri semnificative și reduce capacitatea de operare a sistemului public de sănătate. Derularea de activități medicale în clădiri neadecvate constituie un risc major pentru capacitatea sistemului de sănătate publică în caz de calamitate naturală sau de tragedie colectivă.
Impact asupra mediului înconjurător	Nerealizarea investițiilor majore în reparații capitale / reabilitare / modernizare a infrastructurii în care funcționează unitățile medicale va menține un nivel scăzut al eficienței energetice, ceea ce înseamnă impact negativ asupra mediului.

4.3. Scenariul 3: Realizarea de intervenții majore de reparații capitale / reabilitare / modernizare a infrastructurii medicale și dotarea sistemului de sănătate cu echipamente medicale moderne

Tabelul 4.5. Evaluarea ex-ante a impactului în Scenariul 3.

Categorie impact	Obiectiv specific
	Îmbunătățirea infrastructurii medicale
Impact economic și asupra mediului de afaceri	Îmbunătățirea sistemului de sănătate, inclusiv prin modernizarea infrastructurii va contribui la producerea de efecte pozitive în plan economic pe termen mediu și lung (creșterea atractivității pentru locuire, menținerea forței de muncă în localitate, etc).
Impact bugetar și financiar	Realizarea unor intervenții majore în perioada următoare va contribui la reducerea costurilor de întreținere și funcționare pe termen mediu și lung.
Impact social	Infrastructura de sănătate modernă va contribui la îmbunătățirea stării de sănătate a populației. Existența infrastructurii de sănătate moderne susține îmbunătățirea calității serviciilor medicale, cu implicații în creșterea atractivității din partea populației pentru servicii medicale preventive, respectiv a accesului la diagnostic precoce și tratament. Infrastructura spitalicească modernă contribuie la sporirea capacității de operare a sistemului public de sănătate, susține îmbunătățirea siguranței pacienților, a calității actului medical și a accesului la serviciile medicale de specialitate. Efectele acestor investițiilor în infrastructura medicală se vor reflecta în reducerea timpului de așteptare pentru a beneficia de asistență medicală, reducerea inegalităților în materie de sănătate pe criterii sociale, teritoriale și economice.
Impact asupra mediului înconjurător	Realizarea de investiții majore în reparații capitale / reabilitare / modernizare a infrastructurii în care funcționează unitățile medicale va contribui la creșterea eficienței energetice, ceea ce înseamnă diminuarea impactului negativ asupra mediului.

SECȚIUNEA a 5-a. Selectarea opțiunii

Varianta selectată în raport cu impactul estimat pentru prezenta propunere de politică publică este cea corespunzătoare scenariului 3 de soluționare a problemelor identificate ca urmare a rezultatelor analizei desfășurate la nivel local. Această soluție se apropie în cea mai mare măsură de obiectivele propunerii de politică publică, răspunde satisfăcător nevoilor beneficiarilor și oferă premise sigure pentru rezolvarea problemei, așa cum a fost ea identificată și definită.

Prin atingerea obiectivelor operaționale, activitatea administrației publice locale în îmbunătățirea sistemului de sănătate în perioada următoare va trebui intensificată, asigurând punctul de plecare pentru implementarea proiectelor prevăzute în Strategia Integrată de Dezvoltare Urbană a Municipiului Brad 2021-2027. În vederea implementării scenariului 3 sunt propuse activitățile prezentate în tabelul următor.

Tabelul 4.6. Implementarea Scenariului 3.

Nr. Crt.	Activitate	Termen de implementare*	Entitate responsabilă	Surse de finanțare
1.	Eficientizare energetică a imobilului ambulatoriu și dispensar T.B.C. al Spitalului Municipal Brad, Jud. Hunedoara	Decembrie 2021	Municipiul Brad	Buget local, POR 2014-2020
2.	Achiziționare rezervor și grup pompare la Spitalul Municipal Brad	Decembrie 2022	Municipiul Brad	Buget local
3.	Consolidare și modernizare clădire ginecologie Spitalul Municipal Brad	Decembrie 2022	Municipiul Brad	Buget local
4.	Lift exterior montat la pavilionul chirurgie Spitalul Municipal Brad	Decembrie 2022	Municipiul Brad	Buget local
5.	Achiziționare generator producere oxigen la Spitalul Municipal Brad	Decembrie 2022	Municipiul Brad	Buget local
6.	Achiziționare aparatură medicală	Decembrie 2022	Municipiul Brad	Buget local

* Se ia în considerare implementarea în perioada 2021-2022. Există proiecte ale căror activități se vor derula și după anul 2022.

SECȚIUNEA a 6-a. Procesul de consultare publică

Propunerea de politică publică a fost elaborată în cadrul proiectului CONSOLIDAREA CAPACITĂȚII ADMINISTRATIVE A UAT MUNICIPIUL BRAD, Cod proiect 136172, Cod SIPOCA 798 co-finanțat prin POCA 2014-2020.

În cadrul activităților de informare și comunicare prevăzute în cadrul proiectului au fost realizate 10 evenimente de tip consultare publică, dintre care 2 alocate elaborării documentației *Politici publice ce necesită resurse financiare din bugetele aferente anilor 2021 și 2022*. Cele două runde de consultări au fost structurate pe domeniile pentru care sunt elaborate politici publice: educație, sănătate, asistență socială și infrastructură (mediu și transport). Acestea au avut ca tematici (1) analiza situației actuale și identificarea problemelor, respectiv (2) analiza opțiunilor de soluționare a problemei / problemelor identificate și selectarea opțiunii recomandate. Pentru fiecare domeniu au fost organizate paneluri formate din specialiști în domeniu, reprezentativi pentru activitățile desfășurate. În cazul domeniului sănătate au fost implicați reprezentanți ai Spitalului Municipal Brad (conducere, personal administrativ), personal din administrația publică locală cu atribuții în domeniul sănătății, aleși locali.

Concluziile finale ale întâlnirilor au condus la promovarea prezentei propuneri de politică publică în domeniul sănătății sub forma scenariului 3 - **Realizarea de intervenții majore de reparații capitale / reabilitare / modernizare a infrastructurii medicale și dotarea sistemului de sănătate cu echipamente medicale moderne.**

SECȚIUNEA a 7-a. Măsurile postadoptare

Măsurile post-adoptare a prezentei propuneri de politică publică constau în implementarea activităților prevăzute la secțiunea a 5-a și în derularea etapelor de monitorizare și evaluare a indicatorilor cheie specifici domeniului (tabelul 4.7).

Tabelul 4.7. Indicatori de monitorizare și evaluare - Scenariului 3.

Obiectiv specific	Obiectiv operațional	Activitate	Indicator de ieșire	Indicator de eficiență
Îmbunătățirea infrastructurii medicale	Reabilitarea / modernizarea clădirilor în care se desfășoară activități medicale	Eficientizare energetică a imobilului ambulatoriu și dispensar T.B.C. al Spitalului Municipal Brad, Jud. Hunedoara	Număr de clădiri publice eficientizate energetic	Costul mediu unitar/ mp clădire publică eficientă energetic
		Achiziționare rezervor și grup pompare la Spitalul Municipal Brad	Număr acțiuni de modernizare a infrastructurii de sănătate	Costul mediu unitar/ obiectiv destinat serviciilor medicale
		Consolidare și modernizare clădire ginecologie Spitalul Municipal Brad		
		Lift exterior montat la pavilionul chirurgie Spitalul Municipal Brad		
		Achiziționare generator producere oxigen la Spitalul Municipal Brad		
	Dotarea sistemului de sănătate cu echipamente medicale moderne	Achiziționare aparatură medicală	Număr acțiuni de modernizare a infrastructurii de sănătate	Costul mediu unitar/ obiectiv destinat serviciilor medicale

5. POLITICA PUBLICĂ ÎN DOMENIUL ASISTENȚEI SOCIALE

*Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!*

I. Date de identificare a propunerii de politică publică

Titlul propunerii de politică publică	Politică publică în domeniul asistenței sociale
Context	Propunerea de politică publică este elaborată în cadrul proiectului “CONSOLIDAREA CAPACITĂȚII ADMINISTRATIVE A UAT MUNICIPIUL BRAD”, Cod proiect 136172, Cod SIPOCA 798, proiect finanțat prin Programul Operațional Capacitate Administrativă, co-finanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020 (POCA), Obiectivul Specific 2.1. Introducerea de sisteme și standarde comune în administrația publică locală ce optimizează procesele orientate către beneficiari în concordanță cu Strategia pentru Consolidarea Administrației Publice.
Instituția inițitoare	Municipiul Brad
Persoane responsabile și date de contact	
Stadiu (anunțare, avizare, primă lectură)	Elaborare propunere de politică publică

II. Rezumat

Planul Național de Redresare și Reziliență subliniază ca principală problemă privind asistența socială faptul că un român din trei continuă să fie expus riscului de sărăcie și excluziune socială, printre cele mai afectate grupuri numărându-se copiii și persoanele cu handicap, alături de persoanele în vârstă și romii.

La nivelul Municipiului Brad, în baza analizelor datelor statistice și a consultărilor publice la care au fost cooptați actori locali relevanți, s-a concluzionat că principalele probleme care se manifestă în sistemul de asistență socială sunt date de nivelul redus al investițiilor realizate în ultimii ani în infrastructura necesară pentru derularea de servicii specifice în domeniul asistență socială.

Pentru soluționarea problemelor identificate, a fost propusă o politică publică al cărei obiectiv general vizează creșterea calității serviciilor de asistență socială din Municipiul Brad, prin orientarea către obiectivul specific de reabilitare / modernizare / extindere a infrastructurii și serviciilor sociale.

*Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!*

Au fost studiate trei scenarii de lucru, și anume:

- **Scenariul 1: Scenariul de referință (statu-quo, varianta non-acțiune)**
Această opțiune pornește de la principiul non-intervenției și are în vedere menținerea stării de fapt actuale, respectiv aceea de a păstra infrastructura în starea și la capacitatea actuală, fără a realiza intervenții majore privind reparații capitale / reabilitare / modernizare / construire.
- **Scenariul 2: Realizarea de acțiuni pentru întreținerea infrastructurii aferente sistemului de asistență socială**
În cadrul acestui scenariu se consideră realizarea de activități privind întreținerea infrastructurii de asistență și reparații capitale a unor clădiri în care se desfășoară activități de asistență socială, în cadrul unor proiecte în derulare, fără a lua în calcul extinderea infrastructurii sau a serviciilor existente.
- **Scenariul 3: Realizarea de acțiuni pentru extinderea infrastructurii și a serviciilor de asistență socială**
Se va avea în vedere construirea de locuințe sociale pentru tineri și realizarea de analize privind extinderea serviciilor de asistență socială în raport cu nevoile manifestate la nivelul Municipiului Brad.
Creșterea capacității sistemului prin construirea de locuințe pentru tineri va contribui la reducerea fenomenului de excluziune socială și la menținerea în comunitate a tinerilor, o categorie cu rol important în asigurarea forței de muncă.
Dezvoltarea serviciilor sociale se va baza pe o abordare structurată de tip integrat a nevoilor cu care comunitatea se confruntă. Astfel, se propune realizarea unui studiu sociologic prin care să se determine categoriile de persoane vulnerabile pentru care să se dezvolte măsuri de sprijin în scopul reducerii disparităților la nivel local.

În urma evaluării ex-ante a impactului fiecărui scenariu prin prisma componentelor (i) impact economic și asupra mediului de afaceri, (ii) impact bugetar și financiar, (iii) impact social și (iv) impact asupra mediului înconjurător, a rezultat că opțiunea recomandată este cea propusă în scenariul 3, respectiv **realizarea de acțiuni pentru extinderea infrastructurii și a serviciilor de asistență socială**.

SECȚIUNEA 1. Argumente pentru inițierea propunerii de politică publică

1.1. Context european, național și regional. Date statistice relevante

Potrivit cadrului legislativ care guvernează asistența socială¹³, sistemul național de asistență socială reprezintă ansamblul de instituții, măsuri și acțiuni prin care statul, reprezentat de autoritățile administrației publice centrale și locale, precum și societatea civilă intervin pentru prevenirea, limitarea sau înlăturarea efectelor temporare ori permanente ale situațiilor care pot genera marginalizarea sau excluziunea socială a persoanei, familiei, grupurilor ori comunităților. Sistemul național de asistență socială intervine subsidiar sau, după caz, complementar sistemelor de asigurări sociale și se compune din sistemul de beneficii de asistență socială și sistemul de servicii sociale. Asistența socială, prin măsurile și acțiunile specifice, are drept scop dezvoltarea capacităților individuale, de grup sau colective pentru asigurarea nevoilor sociale, creșterea calității vieții și promovarea principiilor de coeziune și incluziune socială.

Serviciile sociale reprezintă activitatea sau ansamblul de activități realizate pentru a răspunde nevoilor sociale, precum și celor speciale, individuale, familiale sau de grup, în vederea depășirii situațiilor de dificultate, prevenirii și combaterii riscului de excluziune socială, promovării incluziunii sociale și creșterii calității vieții. Acestea au caracter proactiv și presupun o abordare integrată a nevoilor persoanei, în relație cu situația socio-economică, starea de sănătate, nivelul de educație și mediul social de viață al acesteia. Pornind de la nevoile fiecărei persoane, serviciile sociale pot avea o adresabilitate mai largă, la nivel de grup sau comunitate.

Principalele categorii de servicii sociale sunt cele destinate copilului și/sau familiei, persoanelor cu dizabilități, persoanelor vârstnice, victimelor violenței în familie, persoanelor fără adăpost, persoanelor cu diferite adicții, respectiv consum de alcool, droguri, alte substanțe toxice, internet, jocuri de noroc etc., victimelor traficului de persoane, persoanelor private de libertate, persoanelor sancționate cu măsură educativă sau pedeapsă neprivativă de libertate aflate în supravegherea serviciilor de probațiune, persoanelor cu afecțiuni psihice, persoanelor din comunități izolate, șomerilor de lungă durată, precum și servicii sociale de suport pentru aparținătorii beneficiarilor.

¹³ *Legea nr. 292/2011 - Legea asistenței sociale, cu modificările și completările ulterioare.*

Organizarea, administrarea și acordarea serviciilor sociale este în responsabilitatea autorităților administrației publice locale, atribuții ce pot fi externalizate către sectorul neguvernamental, instituțiile de cult, alte persoane fizice și juridice de drept public sau privat, în condițiile legii.

În România se înregistrează un nivel scăzut al accesului cetățenilor la servicii sociale, de sănătate, de îngrijire pe termen lung sau la locuințe, care sunt accesibile, de bună calitate și la un cost rezonabil. Sectorul serviciilor sociale este subdimensionat și subfinanțat (0,6% din PIB în medie, comparativ cu 2,7% media UE).

Corespunzător rapoartelor publicate de Comisia Europeană, România continuă să fie printre țările cu ponderi ridicate a populației expuse riscului, mult sub media la nivelul UE¹⁴. Indicatorul incidența riscului de sărăcie la nivelul populației din statele membre UE evidențiază gravitatea acestei probleme în rândul populației României.

În anul 2018, România a înregistrat una dintre cele mai mari rate de risc de sărăcie sau excluziune socială dintre țările UE, de 32,5% din totalul populației. În acest context, unul din trei români este expus riscului de sărăcie sau excluziune socială, cele mai expuse acestui fenomen fiind grupurile vulnerabile, inclusiv minoritatea romă.

Nivelurile sărăciei, excluziunii sociale și părăsirii timpurii a școlii sunt în continuare printre cele mai ridicate din Europa. Inegalitățile în materie de venituri au sporit și persistă inegalitățile în ceea ce privește accesul la educație, asistență medicală și servicii sociale de calitate, cu disparități regionale și cu diferențe foarte mari între zonele urbane și cele rurale. Gradul de acoperire a serviciilor publice, inclusiv al celor de îngrijire a copiilor și de asistență medicală, rămâne scăzut, în special în zonele rurale și în rândul comunităților marginalizate. Există un decalaj între descentralizarea serviciilor sociale și alocarea mijloacelor financiare, care afectează eficacitatea furnizării de servicii la nivel local. Impactul transferurilor sociale asupra reducerii sărăciei este limitat.

În cadrul *Studiului de fundamentare a Planului Național de Redresare și Reziliență al României, Pilonul V. Sănătate, precum și reziliență economică, socială și instituțională, Componenta C13. Reforme sociale* sunt identificate următoarele provocări specifice domeniului: **P1**. Copiii și persoanele cu handicap printre grupurile principale expuse riscului de sărăcie și excluziune socială; **P2**. Necesitatea operaționalizării reformei venitului minim de incluziune; **P3**. Necesitatea dezvoltării unor politici active de stimulare a formalizării muncii; **P4**. Economia socială se

¹⁴ Comunicare a Comisiei către Parlamentul European, Consiliul European, Consiliu, Banca Centrală Europeană și Eurogrup, Raportul de țară din 2020 privind România, Comisia Europeană.

confruntă cu provocări semnificative; **P5**. Îngrijirea de lungă durată pentru persoanele vârstnice.

Prin Strategia Națională pentru Dezvoltarea Durabilă a României 2030, la nivel național este stabilit cadrul național pentru susținerea Agendei 2030 și implementarea celor 17 Obiective de Dezvoltare Durabilă (ODD). Obiectivul 1 - Fără sărăcie vizează eradicarea sărăciei în toate formele sale și în orice context.

Țintele pentru anul 2030 urmăresc:

- Reducerea ratei de părăsire timpurie a sistemului educational;
- Eradicarea sărăciei extreme pentru toți cetățenii;
- Reducerea cu cel puțin jumătate a numărului de cetățeni care trăiesc în sărăcie relativă;
- Consolidarea sistemului național unitar a serviciilor de intervenție de urgență, reabilitare ulterioară și compensare a pierderilor în caz de calamități naturale, accidente industriale sau evenimente climatice extreme.

La nivelul Regiunii Vest din care face parte Municipiul Brad, contextul în care funcționează sistemul de asistență socială și direcțiile principale de dezvoltare pentru perioada următoare sunt prezentate în Planul pentru dezvoltare regională al Regiunii Vest 2021-2027. În cadrul domeniului major de intervenție *Educație, Sănătate și Sisteme sociale performante* se identifică Prioritatea 3. *Asigurarea unor servicii sociale echitabile, limitarea excluziunii sociale și riscului de sărăcie* căreia îi corespunde Obiectivul specific: *Reducerea numărului de persoane vulnerabile, aflate în pragul sărăciei sau în fața riscului de excluziune socială, prin servicii calibrate nevoilor beneficiarilor.*

În cadrul analizei au fost identificate următoarele provocări regionale:

- Populația aflată în risc de sărăcie rămâne în continuare ridicată;
- Numărul populației care trăiește în zone urbane marginalizate din zona urbană este ridicat;
- Reducerea discrepanțelor economice între populația săracă și restul populației;
- Personalul angajat în infrastructura socială este insuficient și are nevoie de specializare;
- Infrastructura socială este subdimensionată și are în continuare nevoie de modernizare și dotare;
- Persoanele defavorizate au dificultăți în includerea în câmpul muncii.

Urmărind întâmpinarea acestor provocări în sensul diminuării disfuncțiilor, au fost propuse o serie de măsuri privind dezvoltarea infrastructurii și de îmbunătățire a serviciilor (crearea / modernizarea / extinderea / dotarea serviciilor sociale; crearea de locuințe sociale pentru persoanele aflate în risc de sărăcie și excluziune socială; dezvoltarea rețelei de locuințe sociale, inclusiv pentru victimele violenței în familie; dezvoltarea unei rețele de asistență socială în zonele marginalizate; dezvoltarea / reabilitarea serviciilor de îngrijire destinate copiilor vulnerabili; dezvoltarea infrastructurii care asigură servicii de alimentație; creșterea capacității de recuperare a persoanelor cu handicap și includerea acestora în activități socio-economice; creșterea accesibilității fizice a persoanelor cu dizabilități în localități; înființarea și dotarea cu infrastructură și logistică specifică a unor centre județene cu echipe mobile de servicii sociale; dezvoltarea întreprinderilor din sectorul economiei sociale; diversificarea și îmbunătățirea calității serviciilor sociale; creșterea accesului la servicii sociale a tuturor categoriilor defavorizate - persoane vârstnice, persoane cu handicap, victime ale violențelor și abuzurilor în familie, familii monoparentale, copii, șomeri și alte categorii vulnerabile; creșterea accesului pe piața muncii a persoanelor vulnerabile; creșterea implicării serviciilor sociale în relațiile cu tinerii care abandonează școala; creșterea capacității centrelor de educație și reconversie profesională pentru șomeri; dezvoltarea parteneriatelor între furnizorii publici și privați de servicii sociale; sprijinirea înființării și dezvoltării ONG-urilor din domeniul social; specializarea personalului din serviciile sociale; asigurarea unui acces egal la servicii de asistență socială; încurajarea voluntariatului în servicii de asistență socială; implicarea persoanelor vulnerabile în activități cultural-sportive; digitalizarea serviciilor sociale și crearea unei rețele de monitorizare de tip SMART pentru persoanele vârstnice; dezvoltarea și specializarea serviciilor sociale pentru reabilitarea persoanelor care se confruntă cu adicție).

1.2. Context local. Date statistice relevante

În Municipiul Brad funcționează *Centrul de îngrijire și asistență pentru persoane adulte cu dizabilități Brad*, înființat și administrat de *Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Hunedoara*, care are rolul de a asigura aplicarea politicilor și strategiilor de asistență socială a persoanelor adulte cu dizabilități, prin creșterea șanselor recuperării și integrării acestora în familie ori în comunitate.

Centrul este compus din 2 clădiri cu o capacitate de 27 locuri în care se găsesc dormitoare, camere de zi, club, bucătărie, săli de mese, grupuri sanitare. Pe lângă acestea, se mai găsesc și cabinete de specialitate, sală de ergoterapie, birouri și o capelă. În cadrul acestuia se asigură următoarele servicii: cazare, hrană,

cazarmament; asistența medicală de specialitate, activități de ergoterapie, recuperare, îngrijire și supraveghere permanentă a persoanelor asistate; activități cultural-educative și de socializare, atât în interiorul centrului, cât și în comunitate; consiliere și informare asistaților și familiilor acestora; acordă sprijin și asistență de specialitate în vederea prevenirii situațiilor ce pun în pericol siguranța persoanelor asistate; intervine în sensibilizarea comunității la nevoile specifice ale persoanelor asistate; colaborare cu biserica, școala, comunitatea.

La nivel local, în subordinea Consiliului Local al Municipiului Brad funcționează Direcția de asistență socială Brad, care coordonează:

- Asistența medicală din cabinetele școlare;
- Creșa de cartier;
- Serviciul de asistență socială;
- Compartimentul expert pentru problemele romilor;
- Compartimentul juridic;
- Compartimentul contabilitate;
- Compartimentul monitorizare, analiză statistică, indicatori asistență socială și incluziune socială;
- Compartimentul strategii, programe, proiecte în domeniul asistenței sociale și relației cu asociații și fundații.

Beneficiarii serviciilor sociale acordate de Direcția de Asistență Socială Brad sunt persoane, familii și comunități aflate în situații de dificultate sau în risc de excluziune socială (copii, familii, persoane cu dizabilități, persoane vârstnice, persoane victime ale violenței în familie, persoane fără adăpost, persoane cu diferite adicții, persoane victime ale traficului de ființe umane, persoane cu afecțiuni psihice, persoane din comunități izolate, etc.).

Direcția de asistență socială Brad are următoarele atribuții în domeniul beneficiilor de asistență socială:

- a) asigură și organizează activitatea de primire a solicitărilor privind beneficiile de asistență socială;
- b) pentru beneficiile de asistență socială acordate din bugetul de stat realizează colectarea lunară a cererilor și transmiterea acestora către Agenția Județeană pentru Plăți și Inspecție Socială Hunedoara;
- c) verifică îndeplinirea condițiilor legale de acordare a beneficiilor de asistență socială, conform procedurilor prevăzute de lege sau, după caz, stabilite prin hotărâre a consiliului local, și pregătește documentația necesară în vederea stabilirii dreptului la măsurile de asistență socială;

- d) întocmește referate în vederea emiterii dispozițiilor de acordare/respingere sau, după caz, de modificare/suspendare/încetare a beneficiilor de asistență socială acordate din bugetul local și le prezintă primarului pentru aprobare;
- e) comunică beneficiarilor dispozițiile cu privire la drepturile și facilitățile la care sunt îndreptățiți, potrivit legii;
- f) urmărește și răspunde de îndeplinirea condițiilor legale de către titularii și persoanele îndreptățite la beneficiile de asistență socială;
- g) efectuează sondaje și anchete sociale pentru depistarea precoce a cazurilor de risc de excluziune socială sau a altor situații de necesitate în care se pot afla membrii comunității și propune măsuri adecvate în vederea sprijinirii acestor persoane;
- h) realizează activitatea financiar-contabilă privind serviciile de asistență socială administrate - Cantina de Ajutor Social;
- i) elaborează și fundamentează propunerea de buget pentru finanțarea beneficiilor de asistență socială;
- j) îndeplinește orice alte atribuții prevăzute de reglementările legale în vigoare.

Serviciul de asistență socială reprezintă furnizorul de servicii sociale prin Cantina de ajutor social, acreditată pentru o capacitate de 50 beneficiari. Cantina de ajutor social Brad este unitate publică de asistență socială, fără personalitate juridică, care desfășoară activități potrivit prevederilor Legii nr. 208/1997 și are scopul de a presta servicii sociale gratuite sau contra cost persoanelor aflate în situații economico-sociale sau medicale deosebite. Cantina de ajutor social Brad deține licența de funcționare eliberată de Ministerul Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice, pentru o perioadă de 5 ani, începând cu data de 22.03.2017.

La nivelul Municipiului Brad, sumele cheltuite anual pentru asistență socială au avut o evoluție generală crescătoare în perioada 2012-2020, de la 2.425.255 lei în 2016, la 866.000 lei în 2012, la 1.825.000 Lei în anul 2020 (figura 5.1). Reduceri față de valorile specifice anului anterior s-au înregistrat în anul 2013 (-27%), anul 2018 (-10%) și în anul 2020 (-24%). Variațiile cheltuielilor realizate de la bugetul local pentru acest domeniu au fost influențate atât de serviciul desfășurat (număr de beneficiari), cât și de modificările cadrului fiscal-bugetar național.

În ceea ce privește utilizatorii serviciilor de asistență socială, o categorie reprezentativă este cea a persoanelor vârstnice. Din analiza datelor prezentate în figura 5.2 se observă că în ultimii ani s-a înregistrat creșterea susținută a ponderii persoanelor cu vârsta peste 65 ani la nivel local, de la 17% în anul 2010, la 22% în anul 2020, concomitent cu reducerea populației din categoria de vârstă 15-24 ani. Având în vedere această tendință de variație, cât și prognozele la nivel național privind

structura populației, se estimează creșterea numărului de locuitori din această categorie. Astfel, se impun măsuri de sprijin specifice asistenței sociale.

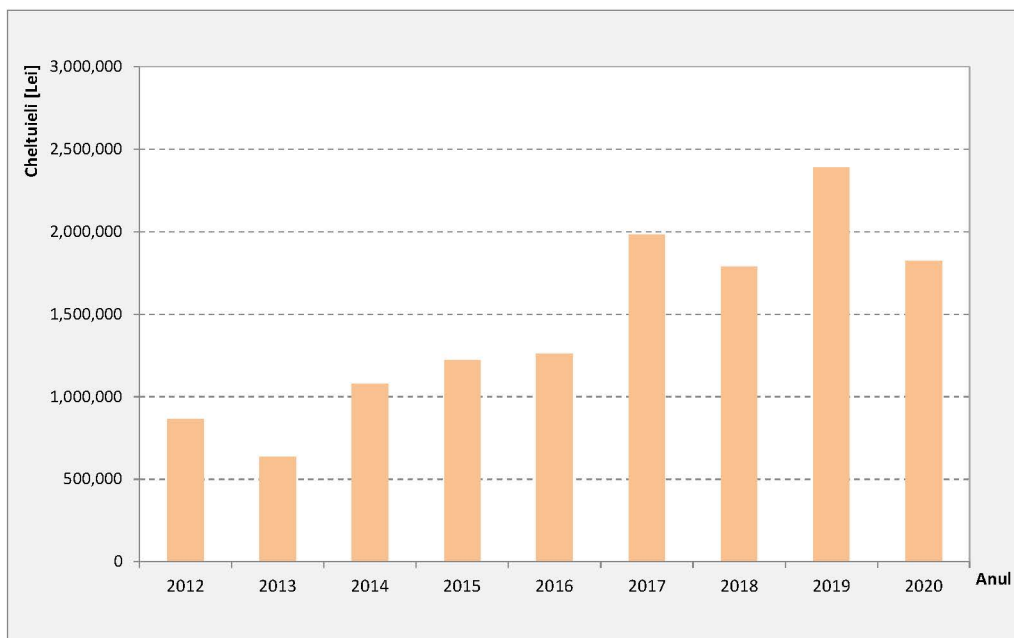

Figura 5.1. Finanțarea acordată anual pentru asistență socială, 2012-2020. Sursa datelor: Primăria Municipiului Brad.

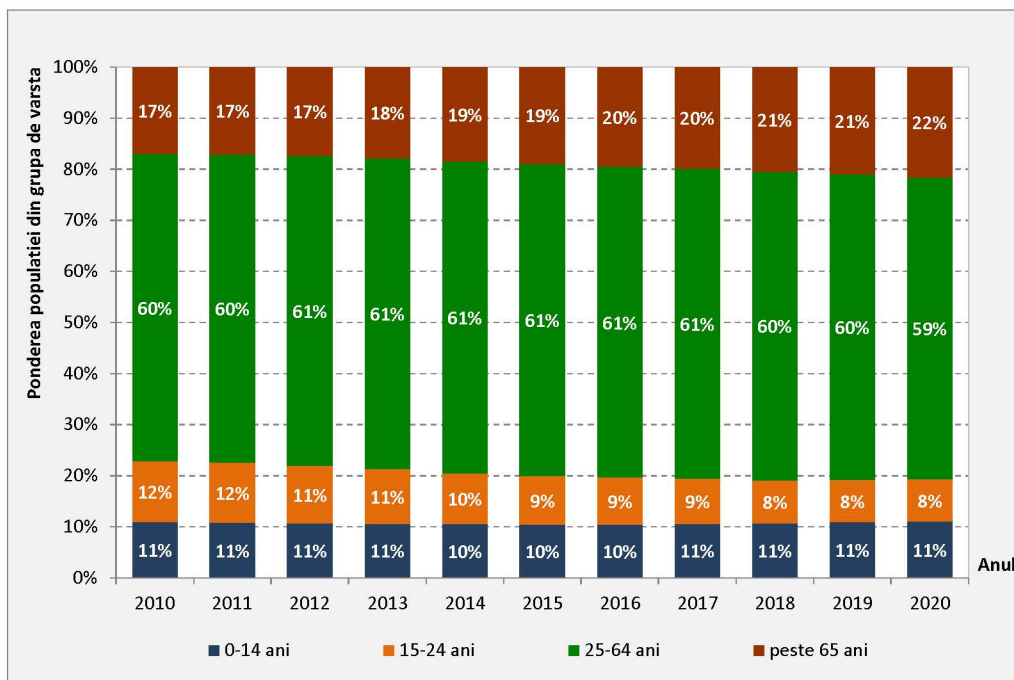

Figura 5.2. Variația ponderii populației din principalele categorii de vârstă, 2010-2020. Sursa datelor: INS Tempo Online.

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
 Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!

Prin proiectul “Implementarea unui sistem de elaborare de politici publice în domeniul incluziunii sociale la nivelul MMJS”, a fost estimat necesarul de servicii sociale, prin raportare la prevederile normative în vigoare și la categoriile și mărimea grupurilor vulnerabile existente în comunitate. Astfel, serviciile sociale necesare (SSN) reprezintă diferența dintre serviciile sociale prevăzute a fi furnizate prin lege, pentru categoriile de grupuri vulnerabile identificate în comunitate, plecând de la standardele existente în domeniu, și serviciile sociale care sunt deja furnizate la nivel local / județean. Din analiza asupra situației actuale, a rezultat că în Municipiului Brad sunt necesare îmbunătățiri ale serviciilor sociale, respectiv dezvoltarea celor menționate în tabelul următor.

Tabelul 5.1. Servicii sociale necesare - Municipiul Brad¹⁵.

Tip serviciu social necesar	Număr persoane vulnerabile identificate - potențiali beneficiari pentru serviciul social necesar (estimare)	Capacitatea serviciului social
04 - Centre rezidențiale pentru persoanele adulte cu dizabilități	30	30
12 - Centre de zi pentru persoanele vârstnice	200	200
13 - Servicii de îngrijire la domiciliu pentru persoane vârstnice, persoane cu dizabilități, persoane aflate în situație de dependență	200	200
15 - Centre de zi pentru persoane adulte cu dizabilitati	40	40
16 - Centre de zi pentru copii: copii în familie, copii separați sau în risc de separare de părinți	120	120
25 - Centre de preparare și distribuire a hranei pentru persoane în risc de sărăcie	80	80

În scopul sprijinirii persoanelor din medii defavorizate, în perioada 2017-2020 Municipiul Brad a derul proiectul “Comunitatea Brad - Acceptă sprijinul nostru”, proiect finanțat prin Programul Operațional Capital Uman (POCU) 2014-2020 Componenta 1 - Dezvoltare Locală Integrată (DLI 360) în comunitățile marginalizate, Axa prioritară - Incluziunea socială și combaterea sărăciei. Acesta a fost realizat în

¹⁵ <https://portalgis.servicii-sociale.gov.ro/arccgis/apps/MapJournal/index.html?appid=452fcc543d224674addca36d6f2ff703>.

cadrul unui parteneriat cu Asociația non-profit "L&C Consulting", S.C. Interlog Com S.R.L. și Școala Gimnazială "Mircea Sântimbreanu" Brad.

Proiectul a fost realizat în scopul eliminării discrepanțelor economice și sociale prin sprijinirea a peste 1.000 de persoane din toate categoriile de vârstă, care locuiesc în zone marginalizate ale municipiului Brad (în principal, zona numită "Peste Luncoi") și a inclus mai multe direcții generale de acțiune în care au fost abordate probleme locale din domeniul educației, reconversiei profesionale și ocupării forței de muncă, stimulării antreprenoriatului local, sprijinirii persoanelor cu nevoi sociale și medicale, combaterii discriminării de orice fel și îmbunătățirii efective a condițiilor de locuit.

Au fost realizate activități pentru facilitarea accesului la servicii educaționale, măsuri de reconversie profesională și combaterea șomajului, sprijinirea antreprenoriatului local, îmbunătățirea condițiilor de locuit, măsuri pentru servicii sociale, servicii de sănătate și de asistență juridică, precum și acțiuni de inovare socială (facilitarea contactelor dintre angajatori și persoane aflate în căutarea unui loc de muncă, excursii pentru copii, evenimente și acțiuni dedicate persoanelor vârstnice).

La Școala Gimnazială "Mircea Sântimbreanu" s-a realizat un centru sportiv multidisciplinar (teren de sport multifuncțional cu nocturnă, dotări pentru sporturi "indoor" și echipamente sportive), precum și un centru de creație populară (muzică și dansuri) dotat cu echipamente necesare, de la instrumente și echipamente audio, până la o sală de repetiții special amenajată.

Aproximativ 300 de persoane au beneficiat de sprijin în găsirea unui loc de muncă, atât prin activități de mediere și instruire în acest scop, cât și prin cursuri de reconversie profesională în diferite meserii.

Din totalul grupului țintă, 54 de persoane au urmat un curs de antreprenoriat și au reușit să obțină un sprijin financiar nerambursabil în valoare de 111.557 RON pentru demararea unei mici afaceri. Cele 54 de micro-întreprinderi nou apărute au creat în total 94 de noi locuri de muncă și activează în domenii variate, de la alimentație publică și servicii, până la comerț, construcții și chiar producție industrială.

Totodată, peste 500 de locuitori ai Municipiului Brad care domiciliază în zona vizată de proiect au beneficiat de servicii sociale și medicale gratuite, precum și de activități de inovare socială (de exemplu, excursii gratuite pentru copii în județ și la București, vizite de documentare ale persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă, sau servicii gratuite de curățenie pentru vârstnici).

Un alt rezultat important al proiectului este eficientizarea energetică a unui număr de 4 blocuri, totalizând 245 locuințe.

1.3. Problema care necesită acțiunea factorilor decizionali

În urma analizelor privind sistemul de asistență socială, se constată un nivel redus al investițiilor realizate în ultimii ani în infrastructura necesară pentru derularea de servicii specifice în domeniul asistență socială.

În scopul îmbunătățirii asigurării și dezvoltării unor medii care să sprijine depășirea situațiilor de dificultate, prevenirea și combaterea riscului de excluziune socială și promovarea incluziunii sociale, se consideră prioritare intervențiile privind extinderea infrastructurii și serviciilor sociale la nivelul Municipiului Brad.

1.4. Grupuri afectate

Implementarea politicii propuse va produce efecte directe în rândul beneficiarii de asistență socială - familii vulnerabile (cu venituri reduse, cu mulți copii), copii, tineri, persoane vârstnice, persoane în căutarea unui loc de muncă, persoane aflate în șomaj pe termen lung.

În mod indirect, întreaga comunitate locală va beneficia de rezultatele măsurilor asociate politicii propuse, care va contribui la îmbunătățirea calității vieții.

1.5. Implicații asociate lipsei de acțiune în domeniu

Lipsa acțiunilor în domeniul asistenței sociale va contribui la accentuarea riscului de sărăcie și excluziune socială pentru toate categoriile expuse (persoane din medii defavorizate, copii, tineri, persoane vârstnice, persoane cu handicap, romi).

Numărul insuficient de locuințe sociale accentuează disparitățile sociale și pune în dificultate procesele de integrare.

SECȚIUNEA a 2-a. Scopul și obiectivele propunerii de politică publică

Propunerea de politică publică are ca scop asigurarea și dezvoltarea unor medii care să sprijine depășirea situațiilor de dificultate, prevenirea și combaterea riscului de excluziune socială și promovarea incluziunii sociale.

Obiectivul general al propunerii de politică publică vizează creșterea calității serviciilor de asistență socială din Municipiul Brad.

Obiectivele specifice, care derivă din obiectivul general, precum și obiectivele operaționale, care sunt defalcate cantitativ și calitativ din obiectivele specifice, sunt prezentate în tabelul de mai jos.

Tabelul 5.2. Obiective specifice și operaționale.

Obiective specifice	Obiective operaționale
Reabilitarea / modernizarea / extinderea infrastructurii și serviciilor sociale	- Reabilitarea / modernizarea / construirea infrastructurii aferente sistemului de asistență socială - Extinderea serviciilor de asistență socială

SECȚIUNEA a 3-a. Descrierea opțiunilor de soluționare a problemelor identificate

În legătură cu soluționarea problemelor identificate anterior, opțiunile posibile de intervenție sunt abordate sub forma a trei scenarii de lucru, și anume:

- Scenariul 1: Scenariul de referință (statu-quo, varianta non-acțiune)
- Scenariul 2: Realizarea de acțiuni pentru întreținerea infrastructurii aferente sistemului de asistență socială
- Scenariul 3: Realizarea de acțiuni pentru extinderea infrastructurii și a serviciilor de asistență socială

3.1. Scenariul 1: Scenariul de referință (statu-quo, varianta non-acțiune)

Această opțiune pornește de la principiul non-intervenției și are în vedere menținerea stării de fapt actuale, respectiv aceea de a păstra infrastructura în starea și la capacitatea actuală, fără a realiza intervenții majore privind reparații capitale / reabilitare / modernizare / construire.

De asemenea, în cadrul acestui scenariu nu vor fi realizate demersuri pentru extinderea serviciilor de asistență socială.

În consecință, urmând acest scenariu nu se va realiza niciunul dintre obiectivele amintite.

3.2. Scenariul 2: Realizarea de acțiuni pentru întreținerea infrastructurii aferente sistemului de asistență socială

Implementarea de acțiuni minimale pentru întreținerea infrastructurii de asistență socială va avea ca efect, în mod cert, realizarea doar parțială a obiectivelor specifice și operaționale, ceea ce va conduce foarte probabil, la atingerea parțială a obiectivului general și, drept urmare, la neîndeplinirea scopului prezentei propuneri de politică publică.

În cadrul acestui scenariu se consideră realizarea de activități privind reparații capitale a unor clădiri în care se desfășoară activități de asistență socială, în cadrul unor proiecte în derulare, fără a lua în calcul extinderea infrastructurii sau a serviciilor existente.

3.3. Scenariul 3: Realizarea de acțiuni pentru extinderea infrastructurii și a serviciilor de asistență socială

Transpunerea în practică a acestui scenariu va permite realizarea tuturor obiectivelor asumate și îndeplinirea scopului prezentei propuneri de politică publică prin implementarea recomandărilor experților și, eventual, ale altor măsuri suplimentare, apărute ulterior (de exemplu, ca urmare a consultării publice). Se va avea în vedere construirea de locuințe sociale pentru tineri și realizarea de analize privind extinderea serviciilor de asistență socială în raport cu nevoile manifestate la nivelul Municipiului Brad.

Creșterea capacității sistemului prin construirea de locuințe pentru tineri va contribui la reducerea fenomenului de excluziune socială și la menținerea în comunitate a tinerilor, o categorie cu rol important în asigurarea forței de muncă.

Dezvoltarea serviciilor sociale se va baza pe o abordare structurată de tip integrat a nevoilor cu care comunitatea se confruntă. Totodată, se va realiza o analiză clară a surselor generatoare de marginalizare pe baza unei diagnoze corecte a stării înregistrate, urmată de ierarhizarea nevoilor și problemelor fiecărui grup de beneficiari în parte, raportat la cerințele unei vieți decente. Nevoile concrete specifice fiecărui beneficiar vor primi un răspuns corespunzător în planul serviciilor sociale centrate pe intervenție și schimbare în acord cu prioritățile fixate. Astfel, se propune realizarea unui studiu sociologic prin care să se determine categoriile de persoane vulnerabile pentru care să se dezvolte măsuri de sprijin în scopul reducerii disparităților la nivel local.

SECȚIUNEA a 4-a. Identificarea și evaluarea impactului

Impactul aferent fiecărui scenariu sus menționat a fost identificat și va fi monitorizat prin indicatori cheie, specifici, cu scopul de a putea fi supus ulterior evaluării. Ca urmare, evaluarea ex-ante a impactului este prezentată în tabelele de mai jos.

4.1. Scenariul 1: Scenariul de referință (statu-quo, varianta non-acțiune)

Tabelul 5.3. Evaluarea ex-ante a impactului în Scenariul 1.

Categorie impact	Obiectiv specific
	Îmbunătățirea infrastructurii medicale
Impact economic și asupra mediului de afaceri	Finanțarea redusă a sistemului de asistență socială va contribui la producerea de efecte negative în lanț pe plan economic.
Impact bugetar și financiar	Lipsa intervențiilor în dezvoltarea sistemului de asistență socială va genera costuri suplimentare la nivel societății pentru redresarea disparităților între diferite categorii de locuitori, zone ale localității.
Impact social	Lipsa investițiilor în sistemul de asistență socială va contribui la accentuarea riscului de sărăcie și excluziune socială pentru toate categoriile expuse (persoane din medii defavorizate, copii, tineri, persoane vârstnice, persoane cu handicap, romi). Accesul redus la locuințe de calitate pentru tinerii aflați în dificultate va consolida comunitățile și grupurile marginalizate. Conform Raportului de țară din 2020 privind România publicat de Comisia Europeană, efectele economice ale pandemiei Covid-19 vor conduce la creșterea problemelor sociale și la îngreunarea accesului comunităților dezavantajate și al tinerilor la o locuință decentă. Numărul insuficient de locuințe sociale accentuează disparitățile sociale și pune în dificultate procesele de integrare.
Impact asupra mediului înconjurător	Lipsa investițiilor de tip reparații capitale / reabilitare / modernizare a infrastructurii aferente sistemului de asistență socială va menține un nivel scăzut al eficienței energetice, ceea ce înseamnă impact negativ asupra mediului.

4.2. Scenariul 2: Realizarea de acțiuni pentru întreținerea infrastructurii aferente sistemului de asistență socială

Tabelul 5.4. Evaluarea ex-ante a impactului în Scenariul 2.

Categorie impact	Obiectiv specific
	Îmbunătățirea infrastructurii medicale
Impact economic și asupra mediului de afaceri	Finanțarea minimală a sistemului de asistență socială va contribui la producerea de efecte negative în lanț pe plan economic.
Impact bugetar și financiar	Lipsa intervențiilor în extinderea infrastructurii aferente sistemului de asistență socială va genera costuri suplimentare la nivel societății pentru redresarea disparităților între diferite categorii de locuitori, zone ale localității.
Impact social	Accesul redus la locuințe de calitate pentru tinerii aflați în dificultate va consolida comunitățile și grupurile marginalizate, accentuând riscul de sărăcie și excluziune socială. Conform Raportului de țară din 2020 privind România publicat de Comisia Europeană, efectele economice ale pandemiei Covid-19 vor conduce la creșterea problemelor sociale și la îngreunarea accesului comunităților dezavantajate și al tinerilor la o locuință decentă. Numărul insuficient de locuințe sociale accentuează disparitățile sociale și pune în dificultate procesele de integrare. Capacitatea redusă a sistemului de asistență socială de a oferi locuințe pentru categoriile vulnerabile, inclusiv pentru tineri, va susține plecarea tinerilor din localitate, având consecințe în reducerea forței de muncă și creșterea gradului de îmbătrânire a populației.
Impact asupra mediului înconjurător	Lipsa investițiilor de tip reparații capitale / reabilitare / modernizare a infrastructurii aferente sistemului de asistență socială va menține un nivel scăzut al eficienței energetice, ceea ce înseamnă impact negativ asupra mediului.

4.3. Scenariul 3: Realizarea de acțiuni pentru extinderea infrastructurii și a serviciilor de asistență socială

Tabelul 5.5. Evaluarea ex-ante a impactului în Scenariul 3.

Categorie impact	Obiectiv specific
	Îmbunătățirea infrastructurii medicale
Impact economic și asupra mediului de afaceri	Îmbunătățirea sistemului de asistență socială, respectiv extinderea infrastructurii și a serviciilor sociale, vor contribui la producerea de efecte pozitive în plan economic pe termen mediu și lung (reducerea excluziunii sociale, creșterea atractivității pentru locuire, menținerea forței de muncă în localitate, etc).
Impact bugetar și financiar	Realizarea de acțiuni de îmbunătățire a sistemului de asistență socială în perioada imediat următoare va contribui la reducerea costurilor suportate de societate pe termen mediu și lung pentru redresarea disparităților între diferite categorii de locuitori, zone ale localității.
Impact social	Creșterea capacității sistemului prin construirea de locuințe pentru tineri va contribui la reducerea fenomenului de excluziune socială și la menținerea în comunitate a tinerilor, o categorie cu rol important în asigurarea forței de muncă. Accesul la locuințe de calitate pentru tinerii aflați în dificultate va susține diminuarea riscului de sărăcie și incluziunea socială. Conform Raportului de țară din 2020 privind România publicat de Comisia Europeană, efectele economice ale pandemiei Covid-19 vor conduce la creșterea problemelor sociale și la îngreunarea accesului comunităților dezavantajate și al tinerilor la o locuință decentă. Extinderea fondului de locuințe vine în întâmpinarea acestei nevoi, care este amplificată de contextul pandemic.
Impact asupra mediului înconjurător	Realizarea de investiții majore în reparații capitale / reabilitare / modernizare a infrastructurii aferente sistemului de asistență socială va contribui la creșterea eficienței energetice, ceea ce înseamnă diminuarea impactului negativ asupra mediului.

SECȚIUNEA a 5-a. Selectarea opțiunii

Varianta selectată în raport cu impactul estimat pentru prezenta propunere de politică publică este cea corespunzătoare scenariului 3 de soluționare a problemelor identificate ca urmare a rezultatelor analizei desfășurate la nivel local. Această soluție se apropie în cea mai mare măsură de obiectivele propunerii de politică publică, răspunde satisfăcător nevoilor beneficiarilor și oferă premise sigure pentru rezolvarea problemei, așa cum a fost ea identificată și definită.

Prin atingerea obiectivelor operaționale, activitatea administrației publice locale în îmbunătățirea sistemului de asistență socială în perioada următoare va trebui intensificată, asigurând punctul de plecare pentru implementarea proiectelor prevăzute în Strategia Integrată de Dezvoltare Urbană a Municipiului Brad 2021-2027. În vederea implementării scenariului 3, sunt propuse activitățile prezentate în tabelul următor.

Tabelul 5.6. Implementarea Scenariului 3.

Nr. Crt.	Activitate	Termen de implementare*	Entitate responsabilă	Surse de finanțare
1.	Construire bloc de locuințe pentru tineri	Decembrie 2022	Municipiul Brad	Buget local, Agenția Națională pentru Locuințe (ANL)
2.	Reparație capitală Cinematograf "Zarand" și dotări aferente	Decembrie 2021	Municipiul Brad	Buget local, Compania Națională de Investiții
3.	Modernizare Stadion "Aurul Brad"	Decembrie 2022	Municipiul Brad	Buget local
4.	Amenajare foișor Str. Victoriei	Decembrie 2022	Municipiul Brad	Buget local
5.	Îmbunătățirea calității vieții în Municipiul Brad, Componenta - Modernizare și dotare centru cultural multifuncțional din Municipiul Brad	Decembrie 2022	Municipiul Brad	Buget local, POR 2014-2020
6.	Realizare diagnoză socială la nivelul Municipiului Brad	Decembrie 2022	Municipiul Brad	Buget local

* Se ia în considerare implementarea în perioada 2021-2022. Există proiecte ale căror activități se vor derula și după anul 2022.

SECȚIUNEA a 6-a. Procesul de consultare publică

Propunerea de politică publică a fost elaborată în cadrul proiectului CONSOLIDAREA CAPACITĂȚII ADMINISTRATIVE A UAT MUNICIPIUL BRAD, Cod proiect 136172, Cod SIPOCA 798 co-finanțat prin POCA 2014-2020.

În cadrul activităților de informare și comunicare prevăzute în cadrul proiectului au fost realizate 10 evenimente de tip consultare publică, dintre care 2 alocate elaborării documentației *Politici publice ce necesită resurse financiare din bugetele aferente anilor 2021 și 2022*. Cele două runde de consultări au fost structurate pe domeniile pentru care sunt elaborate politici publice: educație, sănătate, asistență socială și infrastructură (mediu și transport). Acestea au avut ca tematici (1) analiza situației actuale și identificarea problemelor, respectiv (2) analiza opțiunilor de soluționare a problemei / problemelor identificate și selectarea opțiunii recomandate. Pentru fiecare domeniu au fost organizate paneluri formate din specialiști în domeniu, reprezentativi pentru activitățile desfășurate. În cazul domeniului asistență socială au fost implicați reprezentanți ai Direcției de asistență socială Brad, reprezentanți ai cultelor religioase, reprezentanți ai organizațiilor neguvernamentale cu activități în sfera asistenței sociale, reprezentanți ai asociațiilor de proprietari, reprezentanți ai unităților de învățământ (inclusiv conducerea), reprezentanți ai mediului economic cu activități în sfera implementării de proiecte în domeniul asistenței sociale, aleși locali.

Concluziile finale ale întâlnirilor au condus la promovarea prezentei propuneri de politică publică în domeniul educației sub forma scenariului 3 - **Realizarea de acțiuni pentru extinderea infrastructurii și a serviciilor de asistență socială.**

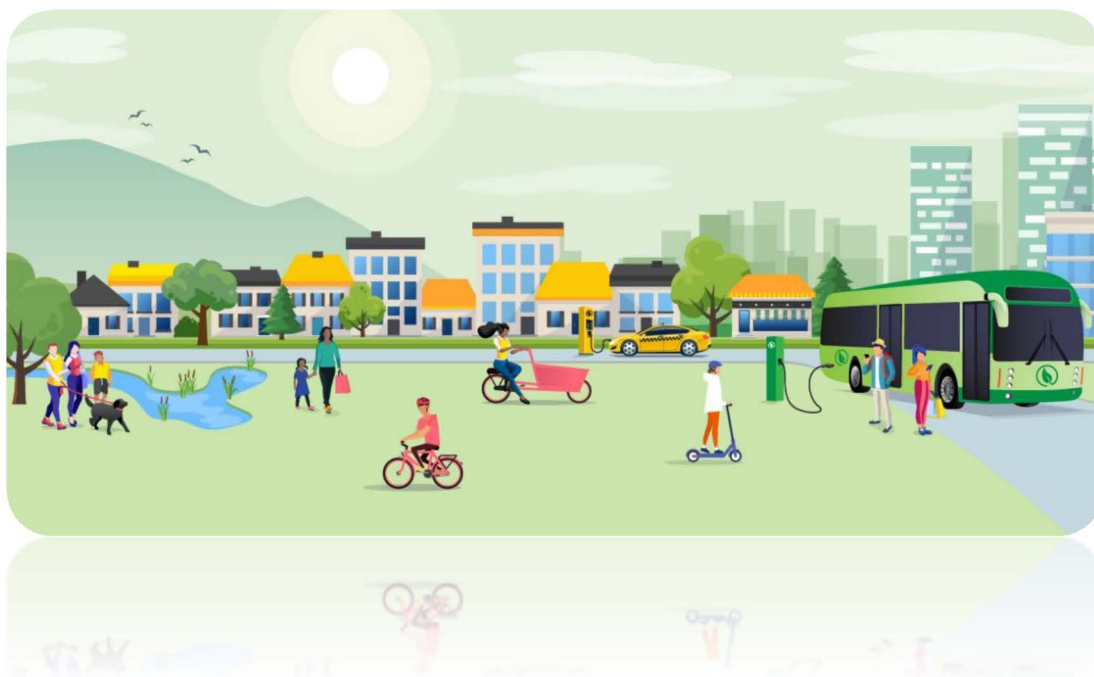
SECȚIUNEA a 7-a. Măsurile post-adopție

Măsurile post-adopție a prezentei propuneri de politică publică constau în implementarea activităților prevăzute la secțiunea a 5-a și în derularea etapelor de monitorizare și evaluare a indicatorilor cheie specifici domeniului (tabelul 5.7).

Tabelul 5.7. Indicatori de monitorizare și evaluare - Scenariului 3.

Obiectiv specific	Obiectiv operațional	Activitate	Indicator de ieșire	Indicator de eficiență
Reabilitarea / modernizarea / extinderea infrastructurii și serviciilor sociale	Reabilitarea / modernizarea / construirea infrastructurii aferente sistemului de asistență socială	Construire bloc de locuințe pentru tineri	Număr de locuințe pentru tineri construite	Costul mediu unitar / mp locuință construită
		Reparație capitală Cinematograf "Zarand" și dotări aferente	Număr de obiective pentru activități activități sociale realizate / modernizate	Costul mediu unitar / obiectiv destinat activităților sociale
		Modernizare Stadion "Aurul Brad"		
		Amenajare foișor Str. Victoriei		
		Îmbunătățirea calității vieții în Municipiul Brad, Componenta - Modernizare și dotare centru cultural multifuncțional din Municipiul Brad		
	Extinderea serviciilor de asistență socială	Realizare diagnoză socială la nivelul Municipiului Brad	Număr de studii de fundamentare realizate	Costul mediu unitar / studiu de fundamentare realizat

6. POLITICA PUBLICĂ ÎN DOMENIUL INFRASTRUCTURII (MEDIU ȘI TRASPORT)

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!

I. Date de identificare a propunerii de politică publică

Titlul propunerii de politică publică	Politică publică în domeniul infrastructurii (mediu și transport)
Context	Propunerea de politică publică este elaborată în cadrul proiectului “CONSOLIDAREA CAPACITĂȚII ADMINISTRATIVE A UAT MUNICIPIUL BRAD”, Cod proiect 136172, Cod SIPOCA 798, proiect finanțat prin Programul Operațional Capacitate Administrativă, co-finanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020 (POCA), Obiectivul Specific 2.1. Introducerea de sisteme și standarde comune în administrația publică locală ce optimizează procesele orientate către beneficiari în concordanță cu Strategia pentru Consolidarea Administrației Publice.
Instituția inițitoare	Municipiul Brad
Persoane responsabile și date de contact	
Stadiu (anunțare, avizare, primă lectură)	Elaborare propunere de politică publică

II. Rezumat

Planul Național de Redresare și Reziliență subliniază că România se situează sub media europeană în toate aspectele legate de infrastructura de transport (investiții, rețele de mare capacitate, calitate), cu consecințe în nivelul redus al siguranței circulației. Totodată, creșterea utilizării autovehiculelor personale reprezintă principala problemă care afectează mobilitatea urbană.

La nivelul Municipiului Brad, în baza analizelor datelor statistice și a consultărilor publice la care au fost cooptați actori locali relevanți, s-a concluzionat ca principalele probleme care se manifestă în domeniul transporturilor sunt asociate infrastructurii, care pe anumite sectoare ale rețelei se află în stare tehnică precară și operării serviciului de transport public local, în special pentru transportul școlar.

Pentru soluționarea problemelor identificate, a fost propusă o politică publică al cărei obiectiv general vizează îmbunătățirea sistemului de transport din Municipiul Brad, prin orientarea către obiectivele specifice de reabilitare / modernizare a infrastructurii rutiere și de dezvoltare a serviciului de transport public local:

- **Scenariul 1: Scenariul de referință (statu-quo, varianta non-acțiune)**
Această opțiune pornește de la principiul non-intervenției și are în vedere menținerea stării de fapt actuale, respectiv aceea de a păstra infrastructura în starea actuală, fără a realiza intervenții majore privind reparații capitale / reabilitare / modernizare.
- **Scenariul 2: Realizarea de acțiuni minime pentru întreținerea infrastructurii rutiere**
În cadrul acestui scenariu se consideră realizarea de acțiuni minime pentru întreținerea infrastructurii rutiere, fără efectuarea de lucrări de reparații capitale / reabilitare / modernizare a sectoarelor cu probleme.
- **Scenariul 3: Realizarea de intervenții majore de reparații capitale / reabilitare / modernizare a infrastructurii rutiere și sprijinirea operării serviciului de transport public local**
Se va avea în vedere realizarea de lucrări de reparații capitale / reabilitare / modernizare / construire a infrastructurii rutiere.

De asemenea, pentru atingerea obiectivelor politicii publice, se va susține operarea serviciului de transport public local, cel puțin pentru transportul elevilor.

Urmărind atingerea viziunii de dezvoltare a localității propusă în Strategia Integrată de Dezvoltare Urbană, respectiv **“Municipiul Brad 2027 - zonă urbană sigură, rezilientă, durabilă, atractivă pentru locuire și turism!”**, pe termen scurt se impune asigurarea stării tehnice corespunzătoare a rețelei rutiere. Politicile publice propuse pentru perioada 2021-2022 vor sta la baza dezvoltării priorităților selectate în planurile de acțiune ale Strategiei Integrate de Dezvoltare Urbană și Planului de Mobilitate Urbană Durabilă pentru perioada 2021-2027, urmărind îmbunătățirea accesibilității și a calității vieții prin realizarea unei tranziții către o mobilitate durabilă.

În urma evaluării ex-ante a impactului fiecărui scenariu prin prisma componentelor (i) impact economic și asupra mediului de afaceri, (ii) impact bugetar și financiar, (iii) impact social și (iv) impact asupra mediului înconjurător, a rezultat că opțiunea recomandată este cea propusă în scenariul 3, respectiv **realizarea de intervenții majore de reparații capitale / reabilitare / modernizare a infrastructurii rutiere și sprijinirea operării serviciului de transport public local.**

SECȚIUNEA 1. Argumente pentru inițierea propunerii de politică publică

1.1. Context european, național și regional. Date statistice relevante

Pactul verde european prevede o reducere cu 90 % a emisiilor de gaze cu efect de seră generate de transporturi, astfel încât UE să devină o economie neutră din punct de vedere climatic până în 2050, acționând totodată în direcția obiectivului ambițios de reducere la zero a poluării. Pentru a realiza această transformare sistemică, Comisia Europeană, prin *Strategia pentru o mobilitate sustenabilă și inteligentă - înscrierea transporturilor europene pe calea viitorului*, propune orientarea acțiunilor viitoare către utilizarea de moduri de transport mai sustenabile, asigurarea de alternative sustenabile pe scară largă în cadrul unui sistem de transport multimodal și crearea de stimulente adecvate pentru a impulsiona tranziția. Viziunea de dezvoltare care are la bază acești piloni recomandă acționarea tuturor pârghiilor la nivel de politici concentrate pe:

- măsuri de reducere semnificativă a dependenței actuale de combustibilii fosili (prin înlocuirea flotelor existente cu vehicule cu emisii scăzute și vehicule cu emisii zero, și prin stimularea utilizării combustibililor din surse regenerabile și cu emisii scăzute de dioxid de carbon);
- acțiuni decisive pentru a reorienta mai multe activități către moduri de transport mai sustenabile (în special creșterea numărului de pasageri care călătoresc cu trenul și care fac naveta cu mijloace de transport în comun și moduri active, precum și reorientarea unei cantități substanțiale de mărfuri către transportul feroviar, transportul pe căi navigabile interioare și transportul maritim pe distanțe scurte);
- internalizarea costurilor externe (prin punerea în aplicare a principiilor "poluatorul plătește" și "utilizatorul plătește", în special prin stabilirea de mecanisme de tarificare a emisiilor de dioxid de carbon și de taxare a utilizării infrastructurii).

Strategia stabilește o foaie de parcurs pentru înscrierea fermă a transporturilor europene pe calea cea bună pentru un viitor sustenabil și inteligent. Astfel, se asigură ghidarea sistemului european de transport către realizarea obiectivelor privind o mobilitate sustenabilă, inteligentă și rezilientă. Țintele asociate obiectivelor corespund următoarelor orizonturi de timp:

■ Până în 2030:

- cel puțin 30 milioane de vehicule cu emisii zero vor fi în funcțiune pe drumurile europene;
- 100 de orașe europene vor fi neutre din punct de vedere climatic;
- traficul feroviar de mare viteză se va dubla;
- călătoriile colective programate cu o lungime de sub 500 de km vor trebui să fie neutre din punctul de vedere al carbonului în interiorul UE;
- mobilitatea automatizată va fi implementată la scară largă;
- navele cu emisii zero vor fi pregătite pentru lansarea pe piață.

■ Până în 2035:

- aeronavele de mare capacitate cu emisii zero vor fi pregătite pentru lansarea pe piață.

■ Până în 2050:

- aproape toate autoturismele, camionetele, autobuzele, precum și vehiculele grele noi vor avea emisii zero;
- traficul feroviar de marfă se va dubla;
- traficul feroviar de mare viteză se va tripla;
- rețeaua transeuropeană de transport (TEN-T) multimodală, echipată pentru un transport sustenabil și inteligent cu conectivitate de mare viteză, va fi operațională pentru rețeaua globală.

Referitor la mobilitatea urbană, în acord cu obiectivele climatice pentru 2030, pentru reducerea poluării și a congestiei generate de transporturi, cu efecte legate de îmbunătățirea sănătății și a bunăstării oamenilor, se propune creșterea ponderii modale a transportului în comun, a mersului pe jos și a mersului cu bicicleta, precum și a mobilității automatizate, conectate și multimodale. Comisia europeană subliniază faptul că orașele sunt și trebuie să rămână în avangarda tranziției către o mai mare sustenabilitate. În acest sens, va continua să colaboreze cu orașele și cu statele membre pentru a se asigura că toate orașele mari și mijlocii care sunt noduri urbane ale rețelei TEN-T își pun în aplicare propriile planuri de mobilitate urbană sustenabilă până în 2030. Planurile trebuie să includă noi obiective, de exemplu cu privire la reducerea la zero a emisiilor și a accidentelor rutiere mortale. Modurile de transport active, cum ar fi mersul cu bicicleta, au cunoscut o creștere, orașele anunțând o

infrastructură suplimentară de peste 2.300 km dedicată bicicletelor. Aceasta trebuie dublată în următorul deceniu, pentru a ajunge la 5.000 km de benzi sigure pentru biciclete. Comisia își propune, de asemenea, dezvoltarea unei misiuni în domeniul orașelor inteligente și neutre din punct de vedere climatic, ca prioritate strategică pentru acțiuni comune în vederea realizării decarbonizării într-un număr mare de orașe europene până în 2030.

Potrivit analizelor prezentate de Comisia Europeană, transportul a fost unul dintre sectoarele cele mai afectate de pandemia de Covid-19, prejudiciile provenind din șocurile negative semnificative ale cererii care au urmat măsurilor necesare de izolare și atenuare. Acestea au dus la perturbări ale lanțului de aprovizionare, la reduceri drastice ale călătoriilor și ale turismului extern și intern și la reducerea conectivității în întreaga Uniune Europeană. Ele au provocat de asemenea dificultăți operaționale și financiare imense pentru multe întreprinderi active în sectorul transporturilor, multe dintre acestea fiind întreprinderi mici și mijlocii (IMM-uri).

Concluziile Strategiei evidențiază că redresarea în urma crizei cauzate de pandemia de Covid-19 trebuie utilizată pentru a accelera decarbonizarea și modernizarea întregului sistem de transport și mobilitate, limitând impactul negativ al acestuia asupra mediului și îmbunătățind siguranța și sănătatea cetățenilor. Dubla tranziție, verde și digitală, trebuie să reconfigureze sectorul, să reconstruiască conectivitatea și să revigoreze economia. Totodată, această transformare trebuie să fie echitabilă și justă din punct de vedere social, necesitând angajamentul deplin și sprijinul tuturor actorilor din domeniul transporturilor, precum și o creștere substanțială a investițiilor generatoare de creștere din sectorul public și cel privat.

La nivel național, creșterea utilizării autovehiculelor personale reprezintă principala problemă care afectează mobilitatea urbană. Această structură modală a influențat creșterea bruscă a emisiilor de gaze cu efect de seră în sectorul transporturilor urbane în ultimele decenii. Deși sub media la nivelul UE, deținerea de autovehicule a crescut constant în ultimii 20 de ani, ajungând la 261 de autoturisme la 1.000 de locuitori în 2018 (media la nivelul UE se situează la 505 autoturisme la 1.000 de locuitori). Un alt factor care influențează calitatea mediului este vechimea parcului de autovehicule, care are asociat consum ridicat de combustibil. În anul 2017, în România au fost importate 520.000 de vehicule la mâna a doua, cu norme de depoluare scăzute. În perioada 2011-2017, numărul autoturismelor la mâna a doua înmatriculate a crescut cu 450%. În consecință, în 2019 peste 74% din toate autoturismele înmatriculate în România erau mai vechi de 10 ani, corespunzând standardelor de emisii Euro 4, 3, 2, 1 sau non-Euro.

Prin Planul Național de Redresare și Reziliență al României, se asumă măsuri de îmbunătățire a mobilității urbane, care să contribuie inclusiv la creșterea siguranței rutiere la nivelul zonelor urbane. Este cunoscut faptul că la nivel european, România se află pe ultimele poziții în ceea ce privește siguranța rutieră. În acest context, se vor elabora măsuri de corelare a planificării urbane cu mobilitatea urbană și cu siguranța rutieră, precum și utilizarea sistemelor inteligente pentru colectarea de date și pentru măsuri de îmbunătățire a condițiilor de trafic.

Prin Strategia Națională pentru Dezvoltarea Durabilă a României 2030, la nivel național este stabilit cadrul național pentru susținerea Agendei 2030 și implementarea celor 17 Obiective de Dezvoltare Durabilă (ODD). Obiectivul 11 Orașe și comunități durabile vizează dezvoltarea orașelor și a așezărilor umane pentru ca ele să fie deschise tuturor, sigure, reziliente și durabile.

Țintele pentru anul 2030 urmăresc:

- Asigurarea accesului la condiții de locuire adecvate pentru toți cetățenii;
- Reducerea semnificativă a pierderilor economice provocate de inundații și alunecările de teren, îmbunătățirea răspunsului colectiv și întărirea capacității de adaptare și revenire la nivel funcțional în cel mai scurt timp după producerea evenimentului, reducerea impactului inundațiilor sau a poluărilor generate de inundații și ale alunecărilor de teren asupra ecosistemelor, inclusiv prin îmbunătățirea constantă a cadrului legislative;
- Asigurarea accesului la sisteme de transport sigure, la prețuri echitabile, accesibile și durabile pentru toți, în special prin extinderea rețelelor de transport public, acordând o atenție deosebită nevoilor celor aflați în situații vulnerabile, femei, copii, persoane cu dizabilități și în etate;
- Elaborarea și punerea în aplicare a unui program general de planificare spațială și amenajare a teritoriului în corelare cu strategiile sectoriale la nivel național prin aplicarea conceptului de dezvoltare spațială policentrică și echilibrată, care să susțină coeziunea teritorială;
- Educarea și responsabilizarea populației pentru situații de risc seismic;
- Reducerea efectelor pe care poluarea atmosferică le are asupra sănătății umane și a mediului prin acordarea unei atenții deosebite calității aerului;
- Reducerea substanțială a numărului deceselor și bolilor provocate de produsele chimice periculoase de poluare și de contaminarea aerului, apei și a solului;
- Consolidarea eforturilor de protecție și salvagardare a patrimoniului cultural și natural, a elementelor de peisaj din mediul urban și rural;

- Implementarea prevederilor legale referitoare la producția, transportul, depozitarea, utilizarea și eliminarea produselor chimice, inclusiv a celor farmaceutice, care pot prezenta pericole pentru sănătatea oamenilor și animalelor și pentru integritatea mediului.

La nivelul Regiunii Vest din care face parte Municipiul Brad, contextul în care funcționează sistemul de infrastructură și direcțiile principale de dezvoltare pentru perioada următoare sunt prezentate în Planul pentru dezvoltare regională al Regiunii Vest 2021-2027. În cadrul domeniului major de intervenție *Dezvoltare urbană durabilă* se identifică prioritățile 1. Mobilitate urbană durabilă, 2. Orașele Regiunii Vest - orașe smart și 3. Regenerare urbană, pentru care au fost propuse obiective specifice care să conducă la atingerea viziunii de dezvoltare integrată a regiunii.

Prioritățile 1. Mobilitate urbană durabilă îi corespunde Obiectivul specific: *Reducerea poluării și congestiei în orașe, prin încurajarea modurilor ecologice de transport*. În cadrul analizei au fost identificate următoarele provocări regionale:

- Transport public insuficient dezvoltat, care nu permite creșterea cotei modale în favoarea deplasării cu mașina personală;
- Lipsa conexiunilor viabile ale transportului public cu zona periurbană / metropolitană;
- Necesitatea schimbării paradigmei cetățenilor în ceea ce privește mobilitatea, în scopul deplasării focusului de la mașina personală la transportul ecologic;
- Dezvoltarea insuficientă a infrastructurii pentru biciclete și a zonelor pietonale.

Urmărind întâmpinarea acestor provocări în sensul diminuării disfuncțiilor, au fost propuse o serie de măsuri privind dezvoltarea infrastructurii și de îmbunătățire a serviciilor (dezvoltarea / modernizarea infrastructurii sistemelor de transport public curat; achiziția de material rulant performant și prietenos cu mediul (nepoluant); dezvoltarea infrastructurii pentru biciclete și a zonelor pietonale; dezvoltarea de sisteme inteligente de transport, e-ticketing, management de trafic, car-sharing, smart parking, stații de așteptare; utilizarea căilor ferate din jurul marilor orașe pentru operarea transportului public metropolitan; reabilitarea rutelor de transport ecologice din mediul urban spre cel rural; dezvoltarea unui sistem de transport public inter-județean; implementarea conceptului de "shared-space"; dezvoltarea căilor speciale / separate de rulare pentru mijloace de transport ecologice (tramvaie, trolebuze, autobuze); realizarea de stații de alimentare cu combustibili alternativi și energie electrică; accesibilizarea mediului fizic pentru persoanele cu dizabilități; promovarea și încurajarea tipurilor de transport ecologice).

Priorității 2. *Orașele Regiunii Vest - orașe smart* îi corespunde Obiectivul specific: *Creșterea calității vieții în orașele din regiune, prin susținerea utilizării tehnologiilor digitale și inovative.* În cadrul analizei au fost identificate următoarele provocări regionale:

- Adoptarea redusă a tehnologiilor digitale în gestionarea resurselor, planificarea mobilității și a serviciilor publice în orașele regiunii;
- Digitalizare redusă, grad nesemnificativ de integrare a serviciilor publice furnizate la nivel local și regional;
- Operarea dispartă și ineficientă a infrastructurii energetice, apă-canal, deșeuri și digitale a localităților; operarea neconectată și ineficientă a sistemului de transport public local, fără integrare cu sistemele naționale și internaționale feroviare, rutiere și aeriene;
- Inexistența unor strategii de implementare a conceptului de smart city.

În scopul diminuării disfuncțiilor menționate mai sus, au fost propuse o serie de măsuri privind dezvoltarea infrastructurii și de îmbunătățire a serviciilor (implementarea de proiecte ce utilizează pe scară largă tehnologii "smart" în diverse domenii / sectoare - trafic auto, transport public, mijloace de încărcare electrică, sănătate, iluminat public, utilități publice etc.; sprijinirea digitalizării serviciilor publice; dezvoltarea platformelor de servicii publice digitale; dezvoltarea infrastructurilor pentru interoperabilitatea serviciilor publice; promovarea utilizării tehnologiilor smart / digitale pentru dezvoltarea durabilă a orașelor; crearea de baze de date GIS; sprijin pentru întărirea capacității administrative de a utiliza și gestiona soluții de tip smart city a autorităților locale).

Pentru Prioritatea 2. *Regenerare urbană* a fost propus Obiectivul specific: *Revitalizarea orașelor și a cartierelor urbane din regiune, prin investiții integrate în spații publice și spații verzi.* În cadrul analizei asociate acestei priorități au fost identificate următoarele provocări regionale:

- Spații publice neamenajate, degradate, care nu își îndeplinesc funcțiunile de agrement și animare;
- Neîndeplinirea standardelor din legislație în ceea ce privește suprafața spațiilor verzi la nivelul orașelor;
- Dezvoltarea urbană necontrolată în zone urbane funcționale;
- Lipsa și diminuarea spațiilor verzi din zone urbane funcționale;
- Distribuția spațială inegală a spațiilor verzi în orașe, care nu asigură accesul echitabil tuturor;

- Existența unor zone în cadrul orașelor cu terenuri abandonate / degradate / neutilizate ca urmare a încetării unor activități economice și industriale;
- Slaba planificare spațială a zonelor urbane.

În scopul diminuării disfuncțiilor menționate mai sus, au fost propuse o serie de măsuri privind dezvoltarea infrastructurii și de îmbunătățire a serviciilor (valorificarea terenurilor publice neutilizate prin transformarea acestora în spații verzi sau reconversie pentru integrare în viața orașului; îmbunătățirea și modernizarea spațiilor verzi în orașe, inclusiv a accesibilității și conectivității acestora; dezvoltarea sistemului de spații publice în orașe, de locuri de joacă pentru copii; dezvoltarea sistemelor de supraveghere a spațiilor publice; modernizarea și reabilitarea fondului de clădiri pentru creșterea atractivității spațiilor publice; reabilitarea și integrarea clădirilor abandonate în spațiul urban; măsuri de regenerare urbană inclusiv în localitățile din zona urbană funcțională; crearea de coridoare verzi-albastre; consolidarea instituțiilor cu rol în planificarea și gestionarea proceselor de dezvoltare a teritoriului și implementarea strategiilor teritoriale integrate; digitalizarea serviciilor de amenajare teritorială și urbanism; digitalizarea Registrului Local al Spațiilor Verzi; consolidarea instituțiilor cu rol în planificarea, gestionarea și evidența spațiilor verzi).

1.2. Context local. Date statistice relevante

Municipiul Brad este traversat de traseele drumurilor naționale DN76 (DN7 Deva - Șoimuș - Brad - Beiuș - Oradea DN1) și DN 74 (Brad DN 76 - Abrud - Zlatna - Alba Iulia DN1). Rețeaua stradală, țesută în jurul axelor principale reprezentate de aceste drumuri, are o lungime totală de 70 km. Sectoare stradale suprapuse peste traseele drumurilor naționale înregistrează valori mari de trafic. Infrastructura aferentă DN 74 se află în stare tehnică proastă, reprezentând o disfuncție majoră atât pentru traficul de local, cât și pentru cel de transit. Cursul Râului Crișul Alb limitează conexitatea rețelei pe latura de Nord-Est a localității. Infrastructura de traversare existentă de-a lungul Str. Cloșca prezintă o stare avansată de degradare.

În ultimii 5 ani, îmbunătățirea stării tehnice a suprafeței de rulare a constituit un obiectiv la nivel local căruia i s-a acordat atenție deosebită. Au fost finalizate următoarele proiecte de infrastructură rutieră:

- Modernizare DC 16 Brad - Ruda - Brad km 3+300 - km 5+400 Municipiul Brad, Județul Hunedoara;
- Modernizare DC 10 Brad - Valea-Bradului km 5+300 - km 7+300 Municipiul Brad, Județul Hunedoara;

- Modernizare DC 170B Brad - Mesteacăan km 0+000 - km 5+750, Municipiul Brad, Județul Hunedoara;
- Modernizare Strada Crișan în Municipiul Brad, Județul Hunedoara;
- Extindere și modernizare Str. General Vasile Milea - Micro 1, Municipiul Brad, Județul Hunedoara.

În ceea ce privește serviciile, lipsa operării transportului public local constituie o problemă care susține utilizarea intensivă a autovehiculelor personale pentru deplasările în interiorul localității, contrar principiilor mobilității durabile.

Absența acestui serviciu de utilitate publică are implicații și în viața socială, în special pentru deplasarea în scop educațional a elevilor din satele aparținătoare la și de la unitățile de învățământ amplasate în zona centrală a localității.

Un indicator reprezentativ privind mobilitatea este indicele de motorizare. Similar tendinței manifestate la nivel național și regional, în zona de studiu se constată creșterea susținută a gradului de motorizare (exprimat prin numărul de autoturisme ce revin la 1000 locuitori) - cu 21% în anul 2019 comparativ cu anul 2016 (figura 6.1).

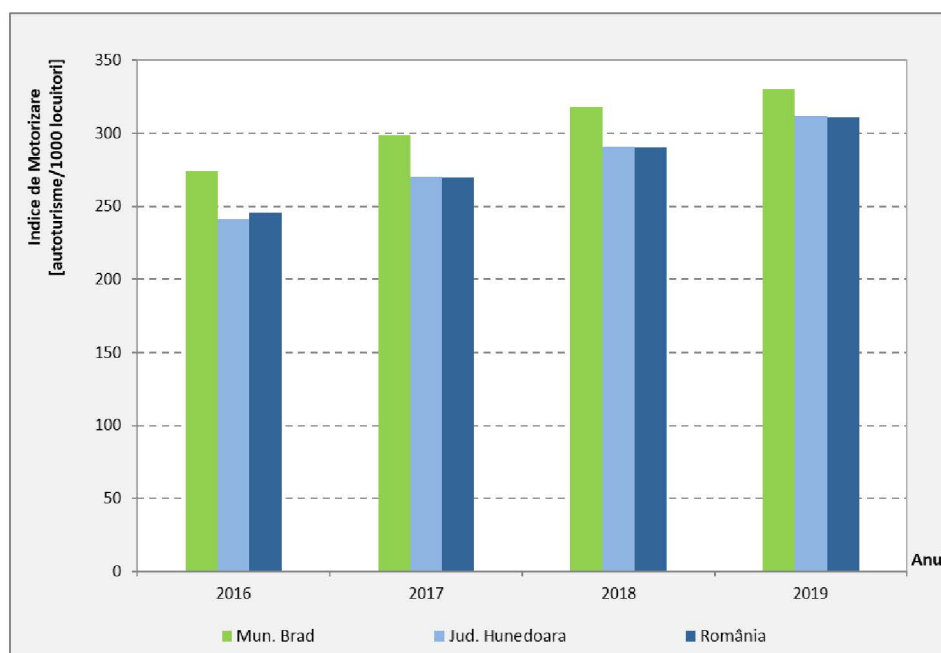

Figura 6.1. Variația indicelui de motorizare, 2016-2019.
Sursa datelor: INS, Tempo On-line; Primăria Municipiului Brad.

Disponibilitatea ridicată a autovehiculelor personale, coroborată cu absența transportului public din oferta disponibilă la nivel local, conduce la atingerea unei ponderi ridicate a deplasărilor efectuate cu autoturismul din totalul deplasărilor

zilnice - 44% (37% din totalul deplasărilor, în situația în care utilizatorul este conducător auto și 7%, în situația în care utilizatorul este pasager) - figura 6.2.

Referitor la parcul de autovehicule, în județul Hunedoara autovehicule alimentate cu motorină reprezintă 51,5% din numărul total de autovehicule.

În cazul autoturismelor, motorina reprezintă combustibilul utilizat pentru 46,5% din totalul mijloacelor de transport încadrate în această categorie.

Este de subliniat că din totalul autovehiculelor înmatriculate în județ la sfârșitul anului 2020, 85% aveau vechime de peste 10 ani, iar numai 6% de cel mult 5 ani (figura 6.3).

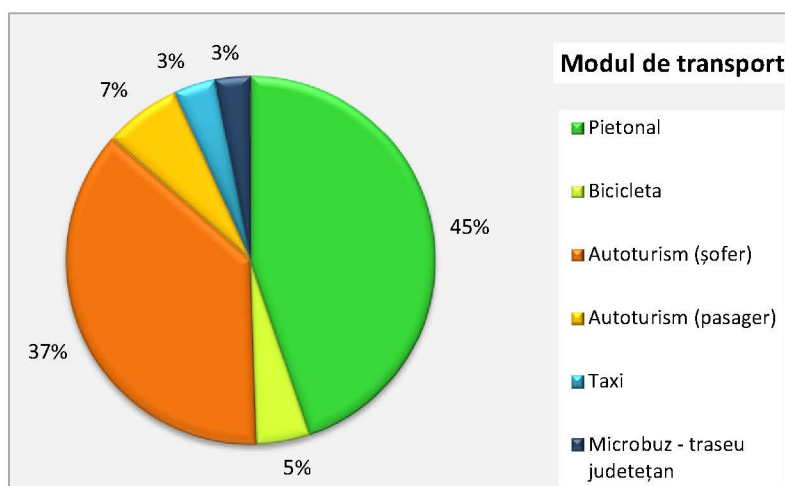

Figura 6.2. Distribuția modală a călătoriilor.

Sursa: PMUD Brad 2021.

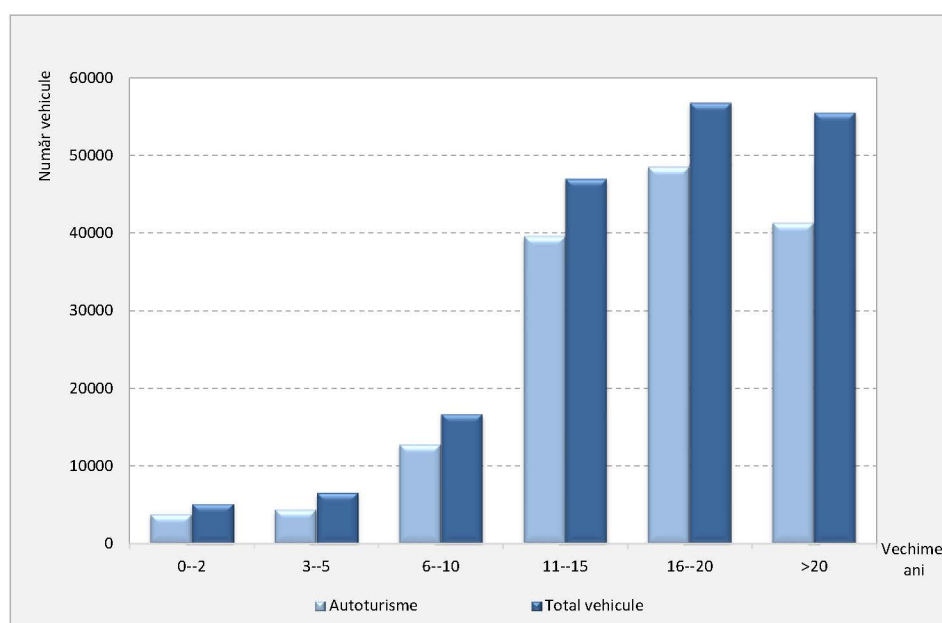

Figura 6.3. Structura parcului de autovehicule în funcție de anul de fabricație, 2020.

Sursele datelor: Direcția Regim Permise Conducere și Înmatriculare a Vehiculelor București.

Utilizarea intensă a autovehiculelor cu o vechime ridicată și, implicit, norme de poluare reduse, conduce la valori ridicate ale poluării atmosferice și a emisiilor de gaze cu efect de seră în mediul urban, în special în zona centrală care atrage fluxuri importante de trafic.

1.3. Problema care necesită acțiunea factorilor decizionali

În urma analizelor privind infrastructura de transport, se constată nevoia stringentă de reabilitare / modernizare a rețelei rutiere și de operare a serviciului de transport public local, în special pentru transportul școlar.

Un sistem de transport eficient și accesibil constituie precondiție pentru dezvoltarea sistemului de activități (locuire, activități economice, activități administrative, activități comerciale etc). Deficiențele înregistrate la nivelul sistemului de transport se vor reflecta în performanțe reduse ale sistemului de activități.

1.4. Grupuri afectate

Implementarea politicii propuse va produce efecte directe la nivelul populației și mediului economic din Municipiul Brad. De asemenea, turiștii cu destinația Municipiul Brad și cei aflați în tranzit reprezintă un grup țintă reprezentativ care va beneficia de rezultatele politicii publice în domeniul infrastructurii.

În ansamblu, îmbunătățirea stării tehnice a infrastructurii rutiere și funcționarea serviciului de transport public vor contribui semnificativ la creșterea calității vieții în Municipiul Brad.

1.5. Implicații asociate lipsei de acțiune în domeniu

Lipsa acțiunilor în domeniul infrastructurii de transport va conduce la accentuarea degradării stării tehnice a acesteia, cu consecințe în privința siguranței circulației, poluării, eficienței economice. Întârzierile înregistrate în privința termenelor de realizare a lucrărilor de reabilitare / modernizare a infrastructurii vor genera implicații în creșterea costurilor, ca urmare a degradărilor suplimentare.

SECȚIUNEA a 2-a. Scopul și obiectivele propunerii de politică publică

Propunerea de politică publică are ca scop gestionarea eficientă a dezvoltării urbane și îmbunătățirea calității mediului.

Obiectivul general al propunerii de politică publică vizează îmbunătățirea sistemului de transport din Municipiul Brad. Obiectivele specifice, care derivă din obiectivul general, precum și obiectivele operaționale, care sunt defalcate cantitativ și calitativ din obiectivele specifice, sunt prezentate în tabelul de mai jos.

Tabelul 6.1. Obiective specifice și operaționale.

Obiective specifice	Obiective operaționale
Reabilitarea / modernizarea infrastructurii rutiere	- Reabilitarea / modernizarea / construirea străzilor - Reabilitarea / modernizarea / construirea podurilor
Dezvoltarea serviciului de transport public local	Operarea serviciului de transport public local

SECȚIUNEA a 3-a. Descrierea opțiunilor de soluționare a problemelor identificate

În legătură cu soluționarea problemelor identificate anterior, opțiunile posibile de intervenție sunt abordate sub forma a trei scenarii de lucru, și anume:

- Scenariul 1: Scenariul de referință (statu-quo, varianta non-acțiune)
- Scenariul 2: Realizarea de acțiuni minime pentru întreținerea infrastructurii rutiere
- Scenariul 3: Realizarea de intervenții majore de reparații capitale / reabilitare / modernizare a infrastructurii rutiere și sprijinirea operării serviciului de transport public local

3.1. Scenariul 1: Scenariul de referință (statu-quo, varianta non-acțiune)

Această opțiune pornește de la principiul non-intervenției și are în vedere menținerea stării de fapt actuale, respectiv aceea de a păstra infrastructura în starea actuală, fără a realiza intervenții majore privind reparații capitale/ reabilitare/ modernizare. În consecință, urmând acest scenariu nu se va realiza niciunul dintre obiectivele amintite.

3.2. Scenariul 2: Realizarea de acțiuni minime pentru întreținerea infrastructurii rutiere

Implementarea de acțiuni minime pentru întreținerea infrastructurii rutiere va avea ca efect, în mod cert, realizarea doar parțială a obiectivelor specifice și operaționale, ceea ce va conduce foarte probabil, la atingerea parțială a obiectivului general și, drept urmare, la neîndeplinirea scopului prezentei propuneri de politică publică.

În cadrul acestui scenariu se consideră realizarea de activități privind reparații curente și de întreținere a infrastructurii rutiere, fără efectuarea de lucrări de reparații capitale / reabilitare / modernizare a sectoarelor cu probleme.

3.3. Scenariul 3: Realizarea de intervenții majore de reparații capitale / reabilitare / modernizare a infrastructurii rutiere și sprijinirea operării serviciului de transport public local

Transpunerea în practică a acestui scenariu va permite realizarea tuturor obiectivelor asumate și îndeplinirea scopului prezentei propuneri de politică publică prin implementarea recomandărilor experților și, eventual, ale altor măsuri suplimentare, apărute ulterior (de exemplu, ca urmare a consultării publice). Se va avea în vedere realizarea de lucrări de reparații capitale / reabilitare / modernizare/ construire a infrastructurii rutiere. În acest sens, se vor planifica alocări financiare din bugetul aferent anului 2022.

De asemenea, pentru atingerea obiectivelor politicii publice, se va susține operarea serviciului de transport public local, cel puțin pentru transportul elevilor.

Un sistem de transport eficient și accesibil constituie precondiție pentru dezvoltarea sistemului de activități (locuire, activități economice, activități administrative, activități comerciale etc). Astfel, urmărind atingerea viziunii de dezvoltare a

localității propusă în Strategia Integrată de Dezvoltare Urbană, respectiv “**Municipiul Brad 2027 - zonă urbană sigură, rezilientă, durabilă, atractivă pentru locuire și turism!**”, pe termen scurt se impune asigurarea stării tehnice corespunzătoare a rețelei rutiere. Politicile publice propuse pentru perioada 2021-2022 vor sta la baza dezvoltării priorităților selectate în planurile de acțiune ale Strategiei Integrate de Dezvoltare Urbană și Planului de Mobilitate Urbană Durabilă pentru perioada 2021-2027, urmărind îmbunătățirea accesibilității și a calității vieții prin realizarea unei tranziții către o mobilitate durabilă, inclusiv prin integrarea de soluții “smart”.

SECȚIUNEA a 4-a. Identificarea și evaluarea impactului

Impactul aferent fiecărui scenariu sus menționat a fost identificat și va fi monitorizat prin indicatori cheie, specifici, cu scopul de a putea fi supus ulterior evaluării. Ca urmare, evaluarea ex-ante a impactului este prezentată în tabelele de mai jos.

4.1. Scenariul 1: Scenariul de referință (statu-quo, varianta non-acțiune)

Tabelul 6.2. Evaluarea ex-ante a impactului în Scenariul 1.

Categorie impact	Obiectiv specific	
	Reabilitarea / modernizarea infrastructurii rutiere	Dezvoltarea serviciului de transport public local
Impact economic și asupra mediului de afaceri	Finanțarea redusă a sistemului de transport va contribui la producerea de efecte negative în lanț pe plan economic.	Lipsa serviciului de transport public va contribui la producerea de efecte negative în lanț pe plan economic.
Impact bugetar și financiar	Lipsa intervențiilor în perioada următoare va impune realizarea de investiții mai mari pe termen lung, pentru a acoperi și creșterea costurilor pentru realizarea cu întârziere a lucrărilor de infrastructură, ca urmare a degradărilor suplimentare.	Lipsa acțiunilor pe termen scurt pentru operarea serviciului de transport public va impune realizarea de activități suplimentare pe termen lung, pentru a determina relocarea modală a călătoriilor de la transport cu autovehiculul personal la transportul public.
Impact social	Lipsa investițiilor în infrastructura de transport va influența în mod negativ calitatea vieții la nivelul localității (accesibilitate redusă, nivel ridicat al poluării), va contribui la reducerea atractivității pentru locuire,	Lipsa acțiunilor pe termen scurt pentru operarea serviciului de transport public va conduce la înregistrarea unui nivel scăzut a incluziunii sociale în rândul populației din medii defavorizate.

Categorie impact	Obiectiv specific	
	Reabilitarea / modernizarea infrastructurii rutiere	Dezvoltarea serviciului de transport public local
	desfășurarea de activități economice și turism.	Indisponibilitatea unui serviciu de transport public sigur și accesibil va susține creșterea abandonului școlar pentru elevii din medii defavorizate.
Impact asupra mediului înconjurător	Lipsa investițiilor în infrastructura de transport va influența în mod negativ calitatea mediului (poluare atmosferică și fonică, emisii de gaze cu efect de seră).	Lipsa serviciului de transport public va determina utilizarea intensă a autovehiculelor personale, care generează impact negativ asupra mediului (poluare atmosferică și fonică, emisii de gaze cu efect de seră).

4.2. Scenariul 2: Realizarea de acțiuni minime pentru întreținerea infrastructurii rutiere

Tabelul 6.3. Evaluarea ex-ante a impactului în Scenariul 2.

Categorie impact	Obiectiv specific	
	Reabilitarea / modernizarea infrastructurii rutiere	Dezvoltarea serviciului de transport public local
Impact economic și asupra mediului de afaceri	Finanțarea redusă a sistemului de transport va contribui la producerea de efecte negative în lanț pe plan economic.	Lipsa serviciului de transport public va contribui la producerea de efecte negative în lanț pe plan economic.
Impact bugetar și financiar	Nerealizarea intervențiilor majore în perioada următoare va impune efectuarea de investiții mai mari pe termen lung, pentru a acoperi și creșterea costurilor pentru realizarea cu întârziere a lucrărilor de infrastructură, ca urmare a degradărilor suplimentare.	Lipsa acțiunilor pe termen scurt pentru operarea serviciului de transport public va impune realizarea de activități suplimentare pe termen lung, pentru a determina relocarea modală a călătoriilor de la transport cu autovehiculul personal la transportul public.
Impact social	Infrastructura de transport în stare tehnică precară va influența în mod negativ calitatea vieții la nivelul localității (accesibilitate redusă, nivel ridicat al poluării), va contribui la reducerea atractivității	Lipsa acțiunilor pe termen scurt pentru operarea serviciului de transport public va conduce la înregistrarea unui nivel scăzut a incluziunii sociale în rândul populației din medii defavorizate.

Categorie impact	Obiectiv specific	
	Reabilitarea / modernizarea infrastructurii rutiere	Dezvoltarea serviciului de transport public local
	pentru locuire, desfășurarea de activități economice și turism.	Indisponibilitatea unui serviciu de transport public sigur și accesibil va susține creșterea abandonului școlar pentru elevii din medii defavorizate.
Impact asupra mediului înconjurător	Utilizarea infrastructurii de transport în stare tehnică precară va influența în mod negativ calitatea mediului (poluare atmosferică și fonică, emisii de gaze cu efect de seră).	Lipsa serviciului de transport public va determina utilizarea intensă a autovehiculelor personale, care generează impact negativ asupra mediului (poluare atmosferică și fonică, emisii de gaze cu efect de seră).

4.3. Scenariul 3: Realizarea de intervenții majore de reparații capitale / reabilitare / modernizare a infrastructurii rutiere și sprijinirea operării serviciului de transport public local

Tabelul 6.4. Evaluarea ex-ante a impactului în Scenariul 3.

Categorie impact	Obiectiv specific	
	Reabilitarea / modernizarea infrastructurii rutiere	Dezvoltarea serviciului de transport public local
Impact economic și asupra mediului de afaceri	Modernizarea sistemului de transport va contribui la producerea de efecte pozitive în plan economic pe termen mediu și lung (îmbunătățirea accesibilității, reducerea duratelor de deplasare).	Funcționarea serviciului de transport public va genera efecte pozitive pe termen mediu și lung la nivelul mediului economic și de afaceri (îmbunătățirea accesului la locurile de muncă).
Impact bugetar și financiar	Realizarea unor intervenții majore în perioada următoare va contribui la reducerea costurilor de întreținere și reparații pe termen mediu și lung.	Funcționarea serviciului de transport public va genera efecte pozitive pe termen mediu și lung date de reducerea costurilor asociate protecției mediului ca urmare a reducerii poluării prin relocarea modală către transport public.

Categorie impact	Obiectiv specific	
	Reabilitarea / modernizarea infrastructurii rutiere	Dezvoltarea serviciului de transport public local
Impact social	Modernizarea sistemului de transport va influența în sens pozitiv calității vieții la nivelul localității (accesibilitate ridicată, nivel redus al poluării, siguranța circulației), va contribui la îmbunătățirea atractivității pentru locuire, desfășurarea de activități economice și turism.	Funcționarea serviciului de transport public va genera efecte pozitive pe termen mediu și lung prin susținerea incluziunii sociale în rândul populației din medii defavorizate. Prin asigurarea transportului școlar se va sprijini reducerea abandonului școlar.
Impact asupra mediului înconjurător	Infrastructura de transport în stare tehnică bună va contribui la reducerea impactului asupra mediului (poluare atmosferică și fonică, emisii de gaze cu efect de seră).	Funcționarea serviciului de transport public va determina reducerea utilizării autovehiculelor personale, ceea ce înseamnă diminuarea impactului negativ asupra mediului (poluare atmosferică și fonică, emisii de gaze cu efect de seră).

SECȚIUNEA a 5-a. Selectarea opțiunii

Varianta selectată în raport cu impactul estimat pentru prezenta propunere de politică publică este cea corespunzătoare scenariului 3 de soluționare a problemelor identificate ca urmare a rezultatelor analizei desfășurate la nivel local. Această soluție se apropie în cea mai mare măsură de obiectivele propunerii de politică publică, răspunde satisfăcător nevoilor beneficiarilor și oferă premise sigure pentru rezolvarea problemei, așa cum a fost ea identificată și definită.

Prin atingerea obiectivelor operaționale, activitatea administrației publice locale în îmbunătățirea sistemului de transport în perioada următoare va trebui intensificată, asigurând punctul de plecare pentru implementarea proiectelor prevăzute în Strategia Integrată de Dezvoltare Urbană 2021-2027 și în Planul de Mobilitate Urbană Durabilă 2021-2027. În vederea implementării scenariului 3 sunt propuse activitățile prezentate în tabelul următor.

Tabelul 6.5. Implementarea Scenariului 3.

Nr. Crt.	Activitate	Termen de implementare*	Entitate responsabilă	Surse de finanțare
1.	Îmbunătățirea calității vieții în Municipiul Brad, Componenta - Refacere și modernizare Str. Independenței și Str. Liceului din Municipiul Brad	Decembrie 2022	Municipiul Brad	Buget local, POR 2014-2020
2.	Extindere și modernizare infrastructură stradală (Str. General Vasile Milea - Micro 1; Str. Dacilor - DN 74; Str. Zefirului; Str. Primar I. Bocăescu; Str. Nestor Lupei; Str. Prunului; Str. Lunca - Călămărești; Str. Moșilor; Str. Gosa; Str. 1 Iunie; Str. Poenița; Str. Vulturilor; Str. Rândunelelor)	Decembrie 2022	Municipiul Brad	Buget local
3.	Amenajare parcare Aleea Poștei	Decembrie 2022	Municipiul Brad	Buget local
4.	Fluidizare trafic DN76 - Str. Vanatorilor, Str. 1 Mai, Str. Republicii	Decembrie 2021	Municipiul Brad	Buget local
5.	Modernizare DN74, Strada Moșilor, Goșa, Țărățel, Municipiul Brad, Județul Hunedoara	Decembrie 2022	Municipiul Brad	Buget local, PNI "Anghel Saligny"
6.	Modernizare drumuri de interes local și străzi în satul Țărățel, Municipiul Brad, Județul Hunedoara	Decembrie 2022	Municipiul Brad	Buget local, PNI "Anghel Saligny"
7.	Construire poduri la nivelul rețelei stradale (Pod peste râul Crișul Alb - amenajare drum provizoriu, pod proiectat și zone de acces; Pod peste râurile Crișul Alb și Luncoi; Pod peste râul Luncoi pe drum de acces zona Gura Ruzii; Pod în satul Valea Bradului pe DC10)	Decembrie 2022	Municipiul Brad	Buget local, PNI "Anghel Saligny"
8.	Achiziție microbuz transport public local	Decembrie 2022	Municipiul Brad	Buget local

* Se ia în considerare implementarea în perioada 2021-2022. Există proiecte ale căror activități se vor derula și după anul 2022.

SECȚIUNEA a 6-a. Procesul de consultare publică

Propunerea de politică publică a fost elaborată în cadrul proiectului CONSOLIDAREA CAPACITĂȚII ADMINISTRATIVE A UAT MUNICIPIUL BRAD, Cod proiect 136172, Cod SIPOCA 798 co-finanțat prin POCA 2014-2020.

În cadrul activităților de informare și comunicare prevăzute în cadrul proiectului, au fost realizate 10 evenimente de tip consultare publică, dintre care 2 alocate elaborării documentației *Politici publice ce necesită resurse financiare din bugetele aferente anilor 2021 și 2022*. Cele două runde de consultări au fost structurate pe domeniile pentru care sunt elaborate politici publice: educație, sănătate, asistență socială și infrastructură (mediu și transport). Acestea au avut ca tematici (1) analiza situației actuale și identificarea problemelor, respectiv (2) analiza opțiunilor de soluționare a problemei / problemelor identificate și selectarea opțiunii recomandate. Pentru fiecare domeniu au fost organizate paneluri formate din specialiști în domeniu, reprezentativi pentru activitățile desfășurate. În cazul domeniului infrastructură (mediu și transport) au fost implicați cetățeni, reprezentanți ai asociațiilor de proprietari, reprezentanți ai unităților de învățământ (conducere, personal auxiliar), personal din administrația publică locală cu atribuții în domeniul infrastructurii și serviciilor de utilitate publică, aleși locali.

Concluziile finale ale întâlnirilor au condus la promovarea prezentei propuneri de politică publică în domeniul educației sub forma scenariului 3 - **Realizarea de intervenții majore de reparații capitale / reabilitare / modernizare a infrastructurii rutiere și sprijinirea operării serviciului de transport public local.**

SECȚIUNEA a 7-a. Măsurile post-adopție

Măsurile post-adopție a prezentei propuneri de politică publică constau în implementarea activităților prevăzute la secțiunea a 5-a și în derularea etapelor de monitorizare și evaluare a indicatorilor cheie specifici domeniului (tabelul 6.6).

Tabelul 6.6. Indicatori de monitorizare și evaluare - Scenariului 3.

Obiectiv specific	Obiectiv operațional	Activitate	Indicator de ieșire	Indicator de eficiență
Reabilitarea / modernizarea infrastructurii rutiere	Reabilitarea / modernizarea / construirea străzilor	Îmbunătățirea calității vieții în Municipiul Brad, Componenta - Refacere și modernizare Str. Independenței și Str. Liceului din Municipiul Brad	Lungime străzi modernizate (m)	Costul mediu unitar / km de infrastructură rutieră îmbunătățită
		Extindere și modernizare infrastructură stradală (Str. General Vasile Milea - Micro 1; Str. Dacilor - DN 74; Str. Zefirului; Str. Primar I. Bocăescu; Str. Nestor Lupei; Str. Prunului; Str. Lunca - Călămărești; Str. Moșilor; Str. Gosa; Str. 1 Iunie; Str. Poenița; Str. Vulturilor; Str. Rândunelelor)	Lungime străzi modernizate (m)	
		Amenajare parcare Alea Poștei	Număr locuri de parcare amenajate	
		Fluidizare trafic DN76 - Str. Vanatorilor, Str. 1 Mai, Str. Republicii	Lungime străzi modernizate (m)	
		Modernizare DN74, Strada Moșilor, Goșa, Țărățel, Municipiul Brad, Județul Hunedoara	Lungime străzi modernizate (m)	
		Modernizare drumuri de interes local și străzi în satul Țărățel, Municipiul Brad, Județul Hunedoara	Lungime străzi modernizate (m)	

Obiectiv specific	Obiectiv operațional	Activitate	Indicator de ieșire	Indicator de eficiență
	Reabilitarea / modernizarea / construirea podurilor	Construire poduri la nivelul rețelei stradale (Pod peste râul Crișul Alb - amenajare drum provizoriu, pod proiectat și zone de acces; Pod peste râurile Crișul Alb și Luncoi; Pod peste râul Luncoi pe drum de acces zona Gura Ruzii; Pod în satul Valea Bradului pe DC10)	Număr poduri realizate / modernizate	Costul mediu unitar / km de infrastructură rutieră îmbunătățită
Dezvoltarea serviciului de transport public local	Operarea serviciului de transport public local	Achiziție microbuz transport public local	Număr microbuze transport public local achiziționate	Costul mediu unitar / microbuz transport public local achiziționate

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!

Titlul proiectului: Consolidarea Capacității Administrative a UAT Municipiul Brad
Codul proiectului: MySMIS 136172 / SIPOCA 798
Denumirea beneficiarului: Municipiul BRAD
Data publicării: August 2021

Conținutul acestui material nu reprezintă în mod obligatoriu
poziția oficială a Uniunii Europene sau a Guvernului României.
